

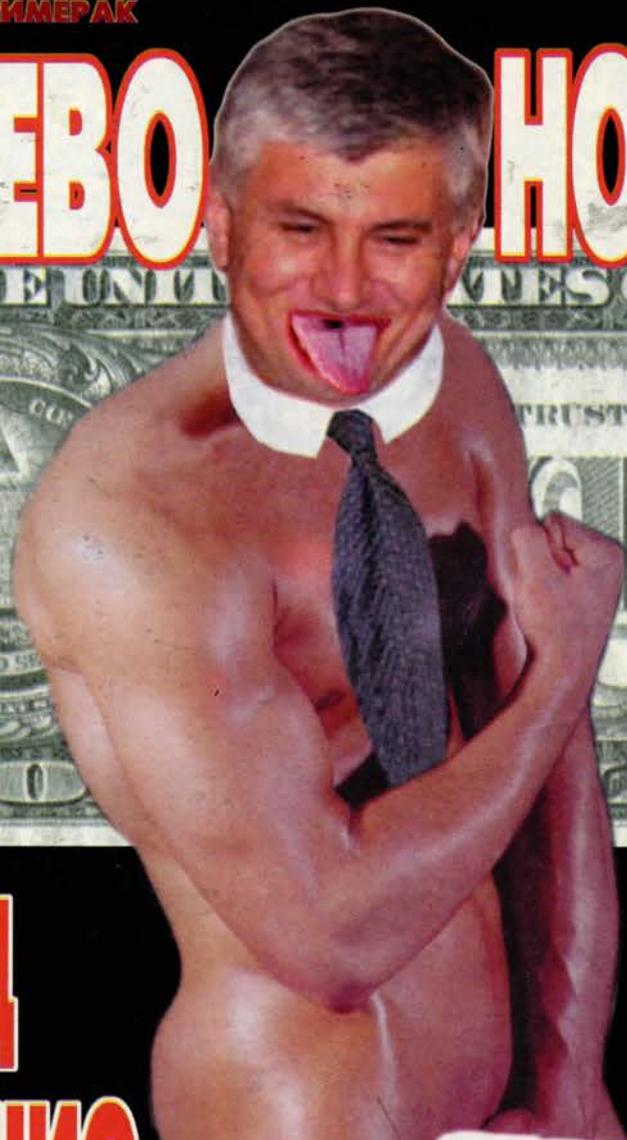
ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ДЕЦЕМБАР 2001. ГОДИНЕ
ГОДИНА XII, БРОЈ 1668

ЦАРЕВО НОВО ОДЕЛО

ДОСОВОМ
ОНАНИСАЊУ
УСКОРО КРАЈ

НАРОД
ИСПУШИО

ЋИЊИЋ МАХНИТО
ТОВАРИ ЛОВУ
И ПЛАНИРА БЕГ
ИЗ ЗЕМЉЕ

ВЛАДА
НАС
ЛАЖЕ

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU

**Српска
радикална
странка**

*Памет, знање и пошлење!
Мудрост, храброст, поверење!*

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке.

Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА

У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

**КЊИГЕ СУ У
ТВРДОМ
ПОВЕЗУ СА
ЗЛАТОТИСКОМ**

**КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун
Све информације на телефон: 011/316-46-21**

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

Оснивач и издавач
др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника**
Марина Рагуш

Број припремиле
Елена Божић Талијан и
Марина Томан

**Техничко уређење
и компјутерски прелом**
Владимир Кадић

Лектор
Весна Арсић

Председник Издавачког савета
Др Ђорђе Николић

**Заменик председника
Издавачког савета**
др Бранко Надовеца

Издавачки савет
др Војислав Шешел,
Томислав Николић,
др Никола Поплашен,
Маја Гојковић,
мр Небојша Величковић,
Александар Вучић,
Драган Тодоровић,
Мирко Благојевић, Ратко Гонди,
Момир Војводић, Стево
Драгишић, Драгољуб
Стаменковић, Гордана
Поп-Лазић, Лука Митровић,
др Бранислав Блажић

За штампарiju
Мирослав Драмлић

Штампа
„Етикета”, 20 октобра 2,
11307 Болеч
Тел: 011/806-30-28

Редакција прима пошту на адресу
„Велика Србија”
Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године

У ЖИЖИ

- РАДНИЦИ ОСТАЈУ БЕЗ ХЛЕБА?

7

ЕКСКАЛУЗИВНО

- ПРЕМИЈЕР МАХНИТО ТОВАРИ ЛОВУ И ПЛАНИРА БЕГ ИЗ СРБИЈЕ

16

У ФОКУСУ

- ПОЧЕТАК ПАДА ЂИНЂИЋЕВЕ ВЛАДЕ

18

ОДРАЗ

- ШИПТАРИ ДОБИЛИ ЛЕГИТИМИТЕТ ЗА СТВАРАЊЕ НЕЗАВИСНЕ ДРЖАВЕ

23

ИНТЕРВЈУ – ПРОФ. ДР МИРОЉУБ ЈЕФТИЋ

- САНЦАК – БУРЕ БАРУТА

28

ПОЛИТИКА И МОЋ

- УПРАВНИ ОДБОРИ И ДОСОВЦИ – ФАТАЛНА ПРИВЛАЧНОСТ

32

СКАНДАЛОЗНО

- ПРИПРЕМА СЕ ПРОДАЈА ПРАХОВА И БОРА

35

МИТИНГ СРС

- НЕШТО ЈЕ ТРУЛО У ДРЖАВИ

39

ПОДСЕЋАЊЕ

- СРБИ НА КРФУ ОД 1916. ДО 1918.

59

ЦЕНА ОГЛАСА ЗА ИЗДАЊА У 100.000 ПРИМЕРАКА:

- последња колорна страна корица 100.000 динара;
- унутрашња колорна страна корица 80.000 динара;
- унутрашња новинска страна 60.000 динара;
- 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара;
- 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара;

На наведене износе додати порез на промет.

ДОСОВСКЕ ЛОВАЧКЕ ПРИЧЕ

● Остварили смо значајну победу. Овакав успех коалиције "Повратак" резултат је политике Координационог центра за Космет, а убедљива победа добар је пут за остварење националних и државних интереса на овим просторима.

*Небојша Човић,
шеф Координационог
центра за Косово и
Метохију*

ПОСЛЕ ОКУПАТОРСКИХ ИЗБОРА СРБИМА ЈОШ ГОРЕ

● У нападу на двоје Срба у Обилићу погинула је жена, чији идентитет још није утврђен, док је друга жртва напада, Слободан Милосављевић, који је у критичном стању, пребачен у Здравствени центар у Косово Поље.

*Вести која је стигла
пет дана после одржаних избора*

ФАРСА I

● У доношењу одлуке о изласку Срба на новембарске изборе на Косову и Метохији руководили смо се притиском реалности, а не притиском међународне заједнице.

*Војислав Коштуница,
председник СРЈ*

НОВИ ПАРТИЗАНИ

● Кад смо губили морал, певали смо партизанске песме да их нервирамо. И тако смо се, на крају, одупрли Париском клубу.

*Мирољуб Лабус,
пошпредседник
Савезне владе*

КЛОНИРАЊЕ ПО РЕЦЕПТУ ЗОРИЦЕ РАДОВИЋ

● Сви знате какав је Ненад Чанак. Замислите да сад Ненада Чанка клонирају као овцу Доли, на уместо једног, да имамо шест Ненада Чанака и да они између себе ратују. Па се Срби деле ко је за војвођанског Ненада Чанка, ко је за косовског, ко је за рашког, источносрбијанског, западносрбијанског итд. Колико би таква Србија издржала?

*Војислав Шешељ, председник Српске радикалне
странике, објашњавајући како би у пракси изгледао
успав који је написала Зорица Радовић, жена
Војислава Коштунице, којим је предвиђено да у
Србији уместо две буде шест покрајина*

ФАРСА II

● ДСС не жели да тргује својим начелима у замену за министарска места.

*Драган Маршићанин,
председник
Скупштине Србије*

И БЕЗ ХЛЕБА И БЕЗ ПРАВДЕ

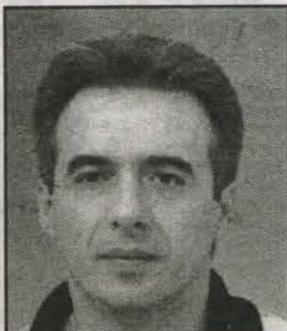
● Грађанима Србије потребно је можда прво правде, па тек онда хлеба.

*Владан Бајић,
министар
правде*

САД БЕЗУСЛОВНО ДОБИЈАЈУ ВОЈНЕ БАЗЕ У СРБИЈИ?

● Приликом посете САД-у, Зорану Ђинђићу су саопштена нова условљавања: хапшење и изручење Хагу грађана Србије који су на тајним листама и ослобађање свих шиптарских терориста из наших затвора. Судићи по томе, посета није нимало историјска. Имајући у виду информације које смо добили од једног високог америчког официра, САД су одлучно затражиле од Ђинђића да им се без икаквих услова одобри отварање војних база у СРЈ: у Србији Нови Сад (за контролу Дунава), Копачић (за постављање најмодернијег система веза), и Ниш (најјача америчка база на Балкану за контролу југоистока Европе и тзв. балканског правца) и у Црној Гори Бар. Главна препрека реализацији војног запоседања Србије од стране САД је Војска Југославије, па је зато треба разбити интензивном кампањом, кадровским променама и "реорганизацијом", те кресањем средстава за неопходно функционисање.

Милован Дреџун,
војно-политички коментатор

ЕСТЕТИКА ПРЕМА ВИЂЕЊУ ЈЕДНОГ МИНИСТРА

● Затвор у Новом Саду у поређењу са Шевенингеном је оаза која је немерљива.

Владан Бајић

НИ ПРЕМИЈЕРУ НИЈЕ ЈАСНО

● Очигледно да постоји раскорак између реформи у једном делу друштва и модела понашања у јавним предузећима, где су цене схваћене као договорне цене. Илузија коју сам, на пример, покушавао да утврдим је од чега се састоји цена струје, шта је њена производна цена, шта је ангажована снага, да ли је та снага само назив неке таксе која може бити виша или нижа, или само разлог који мора да се плаћа.

Зоран Ђинђић,
председник Владе Републике Србије

ДАВАО САМ ПАРЕ СВИМА, ОСИМ ШЕШЕЉУ

● Давао сам паре свим тадашњим опозиционим лидерима и странкама, осим Српској радикалној странци, јер нисам имао идеолошких симпатија према тој партији, а Шешељ је једини који ме бранио. Ја нисам могао да верујем, али тадашњи опозициони лидери, а садашњи представници власти, били су кућни пријатељи начелника најрепресивније службе коју је створио претходни режим ДБ-а. То никако нисам могао да схватим.

Јездимир Васиљевић,
по изласку из затвора

ЛУД ДОСОВАЦ, ЗБУЊЕНОГ ДОСОВЦА

Мићуновић: Како објашњавате да се не може гледати РТС на Косову и Метохији?

Човић: Нема репетитора.

Кораћ: Мићко, срушени су НАТО бомбардовањем.

Мићуновић: А ко је срушио репетиторе?

Кораћ: Па рекао сам, НАТО их је срушио.

Слободан Орлић: Која је ово агенција која је ангажована на овим пословима?

Човић: Иста она која је била ангажована на регистрацији и верификацији.

Орлић: Која је то агенција?

Човић: Агенција која ради с Комесаријатом.

Орлић: Да ли је то наша или страна агенција?

Човић: То је наша агенција.

Извод из сценарија
са седнице ДОС-а од 7. новембра

ДЕКОМПОНОВАЊЕ

После неуспелих разговора о судбини Савезне Републике Југославије, у Црној Гори ужурбано трајају припреме за референдум на којем ће се грађани изјашњавати о будућем државно-правном статусу Црне Горе. Док се Мило Ђукановић, председник Црне Горе, позива на ствару црногорску државност, историчари уиозоравају да је Црна Гора била међународно призната држава, али као једна од две српске државе

Сагласни смо да нема потребе да даље трошимо време које није савезник Србије и Црне Горе и да кренемо путем процедура које ће бити уставне и путем демократских стандарда, изјавио је председник Црне Горе Мило Ђукановић, најављујући референдум о државно-правном статусу Црне Горе, после неуспелих разговора са председником Савезне Републике Југославије Војиславом Коштуницом и представника српског режима о будућности Југославије.

У исто време, премијер Србије, Зоран Ђинђић, изјавио је да за Србију и Црну Гору приоритет треба да буде европска интеграција и да је то историјска шанса. Да је подела заједничке државе унапред уговорена, и да је преостало да се заврше још само нека процедурална питања, грађанима Србије је било јасно и пре самог састанка, када су србијански и црногорски политичари једни другима и пред телевизијским камерама рекли збогом.

Црна Гора и њени грађани на предстојећем референдуму треба да донесу историјску одлуку – заједничка или

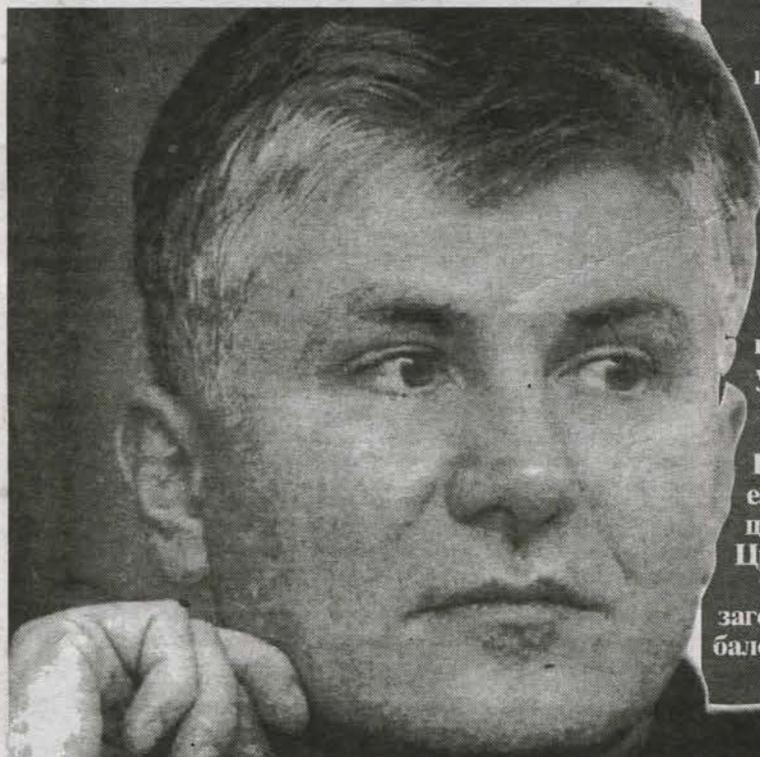

самостална држава. Поделе међу грађанима по овом питању су велике. Многи аналитичари се слажу да би могло да дође до крвопролића и братоубилачког рата. Геополитички стратези, с друге стране, оцењују да би одвајање Црне Горе од Србије било погубно не само по српски народ, већ по читав регион. Распадом Југославије, имајући у виду Резолуцију 1244, статус Косова и Метохије доведен је у питању. У меморандуму Албанске академије наука из 1998. године о албанском питању, спомиње се историјско Косово

КОЛИ МОДЕЛ РЕФЕРЕНДУМА ИЗАБРАТИ?

По једном моделу, од кога полази и најновији црногорски предлог закона о референдуму, одлука о државном статусу Црне Горе доноси се већином гласова бирача који изађу на референдум. Веродостојност донете одлуке зависи од броја апстинената бирача. Што је она већа, веродостојност резултата референдума је мања, и обрнуто. По другом моделу, за организовање референдума одлука о државноправном статусу Црне Горе била би донета квалификованом већином гласова укупно уписаних бирача у бирачке спискове. По трећем моделу, о судбини Црне Горе, а самим тим и Савезне Републике Југославије, одлучивали би сви држављани Црне Горе, а не само њени грађани. По том моделу на референдуму би могли да учествују сви црногорски држављани без обзира где живе, у Црној Гори, Србији или расејању.

Међу грађанима Србије, такође, све је већих заговорника који сматрају да би референдум требало да се одржи и у Црној Гори и у Србији, јер по њиховом уверењу о судбини Савезне Републике Југославије треба да одлучују и становници Србије.

ЈУГОСЛАВИЈЕ

РЕЧ ИСТОРИЧАРА О ЦРНОГОРСКОЈ ДРЖАВНОСТИ

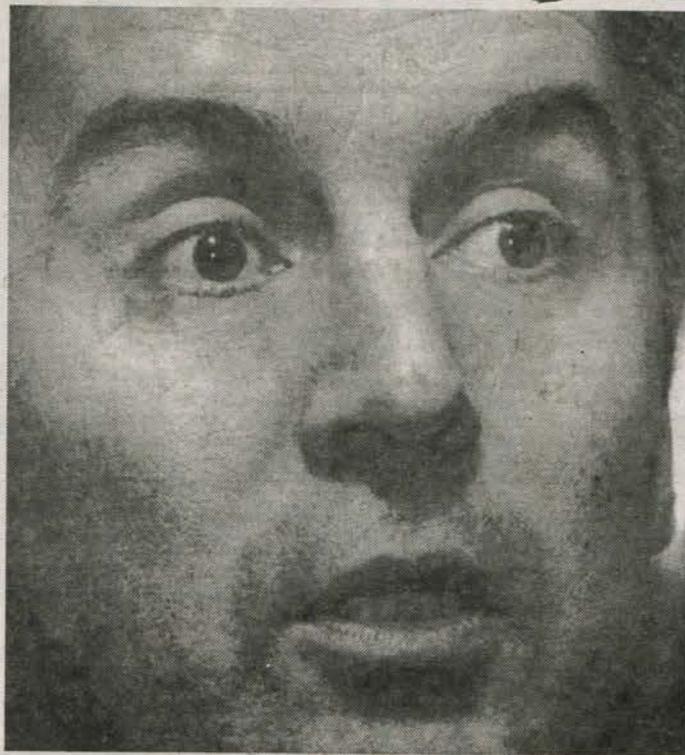
– Познато је да се зетски кнез Михаило прогласио за краља 1077. године, нашта се позивао и краљ Никола, када је крунисан за краља 1910. године. Али, краљ Никола је знао да је то била српска краљевина, као што је и он био српски краљ, јер је примајући краљевско достојанство између осталог рекао да је тврдо убеђен да ће здравити поред једне краљевине у српском поданиству, ове друге у српском приморју, као један залог више за културни напредак и мир на овој граници истока и запада. Па није краљ Никола био неписмен човек – изјавио је др Славенко Терзић, директор Историјског института САНУ у интервјуу "Политици" о будућности заједничке државе.

чији би западни делови били северни делови Црне Горе, подручје око Плава, Гусиња и Рожаја.

Аналитичари процењују да би македонски сценарио лако могао да се прошири на Црну Гору. Управо, највећи заговорници самосталне Црне Горе, поред владајуће црногорске коалиције, су и припадници албанске националне мањине са јаким утицајем албанске мафије. Такође, одвајањем Црне Горе од Србије неизвестан је статус Рашке области, односно Санџака. Сама Црна Гора тешко да би дуго могла да функциониса самостално, с обзиром на велики број претендената на њену територију и сложени мултиетнички састав.

С друге стране, геостратегијски интерес западних сила, међу којима доминира Америка, јесте стварање трансбалканског коридора и отварање трансверзале од Азије до Босне и Херцеговине. Преко Косова Албанија би се спојила са Турском, чиме би се отворио пут ка централноазијском региону. За такве планове неопходно је самостално Косово, чија би се самосталност добила цепањем Савезне Републике Југославије.

Прве наговештаје краја заједничке државе дала је резолуција Скупштине Црне Горе, из 1997. године, о непризнавању институција савезне државе. Платформа о редефинисању односа између две републике, из 1999. године, која је понуђена тадашњем председнику Савезне Републике Југославије Слободану Милошевићу, и она из 2000. године, која је понуђена ДОС-у, само је представљала разраду сепаратистичке стратегије режима Црне Горе. Када су се црногорски и српски званичници и Војислав Коштуница, као једини представник Савезне Републике Југославије, последњи пут састали у Београду, свима је било јасно да је састанак уприличен не би ли се јавности сервирао прича о црногорској самосталности као логичном кораку дугогодишњих дешавања на овим

просторима и повратку свих атрибута старе међународне државе. Црна Гора, како изјављује њен председник Мило Букановић, на најбољи начин следи богатство државничког ума.

Међутим, Букановић, као и српски режим, при томе забрављају да је Црна Гора била призната на Берлинском конгресу као једна од две независне српске државе, као и да су сви црногорски владари увек као крајњи циљ себи постављали уједињење српског народа у једну државу.

ЗА

ШТА ГРАЂАНИ МИСЛЕ О РЕФЕРЕНДУМУ О БУДУЋЕМ ДРЖАВНО- ПРАВНОМ СТАТУСУ ЦРНЕ ГОРЕ

ИЛИ ПРОТИВ

Према истраживању једне маркетиншке агенције, број пријатеља независне Црне Горе континуирано опада. Од марта до краја септембра број оних који су за независну Црну Гору смањило се за 10 одсто, односно са 62% на 52%. У анкети сprovedеној у марту, за независну Црну Гору изјаснило се 62, у априлу 58, јуну 55, а у септембру једва 52% грађана ове републике, са очигледном тенденцијом даље пада. Истовремено, број пријатеља заједничке државе у сјаљном је усјаону.

– Свако треба да иде својим путем, зашто би нас неко уцењивао и нечим условљавао.

(Радник, 42 године)

– Све је неизвесно. Расположење у Црној Гори варира. Управо сам се вратио из Улциња, ишао сам да видим шта ћу да урадим са кућом коју имам доле. Један мој комшија продао је кућу пеком Шпитару, и то без ценкања. Па и ја размисљам да бежим док још могу, јер ћу после морати кућу да дам за цабе.

(Приватник, 55 година)

– Референдум треба одржати у Србији. Нас је више. Не може мањина да одлучује о судбини већине.

(Пензионер, 76 година)

– Визију своје државе црногорска власт настоји да оправда објашњењем да је то један логичан повратак својој старој држави. Што није тачно, Црна Гора је призната, али као једна од две српске државе. Референдум је зато непотребан. Треба да опстане заједничка држава.

(Правник, 45 година)

– Све је то унапред договорено, и Коштуница, и Ђинђић и Ђукановић су смешни. Коштуница је обећао да ће да сачува Савезну Републику Југославију, али шта се дешава, одлази Црна Гора, Чанак тражи републику, а и Косово више није наше.

(Сељак, 61 година)

– Треба дозволити да на референдуму учествују сви црногорски држављани, а не само они који живе у Црној Гори. Црногораца у Србији има више него у самој Црној Гори. Зашто би њима било ускраћено то право.

(Радница, 38 година)

– Удата сам за Црногорца, а после референдума, на коме ће вероватно превагнути Ђукановићева струја, моја мама ће добити страног зета. Мислим да референдум треба да се одржи.

(Службеница, 40 година)

– Мислим да је референдум беспотребан, јер ће и тако све бити онако како се политичари договоре. А како ја видим, ни Ђукановић, ни Ђинђић нису претерано заинтересовани за заједничку државу. Онда, о чему ми овде причамо?

(Пензионер, 69 година)

РАДНИЦИ ОСТАЈУ

БЕЗ ХЛЕБА?

● *Зашто је Ђинђићу било важно да по сваку цену прође неизмењен Предлог закона о раду* ● *Власти сакрила од јавности рецензију Међународне организације рада на Предлог закона о раду*

У тренутку писања овог текста судбина Предлога закона о раду још увек је неизвесна. Преговорима између синдиката и Скупштине постигнут је договор да се усвоји 50 амандмана на Предлог закона, али Влада и надлежни скупштински одбори усвојили су само 19, међу којима није амандман који се односи на најспорнији први члан. Због тога су синдикалци поново запретили новим протестима.

У Републичком парламенту ДСС ће својим гласањем језичак на ваги усмерити на једну или на другу страну. Лако је могуће да ДОС, који стоји иза Владиног Предлога закона о раду, остане у мањини уколико ДСС испоштује свој део договора са синдикалцима. Али, уколико се буде руководио својом трговином са ДС, по којој је ДС требало да прихвати правосудне прописе ДСС, а да заузврат ова странка подржи Предлог закона о раду, онда ће бити усвојен закон који одузима законска права радницима.

Зашто је Ђинђић одлучио да сруши договор између синдиката и парламента

Међутим, поставља се још једно питање - зашто је Ђинђић одлучио да по сваку цену сруши договор

између синдиката и парламента о изменама овог Предлога закона. Није први пут да се Ђинђић издиже изнад институција и себе поставља за врховног господара над животом и смрћу својих поданика. Толико пута поновљене приче о наводно реформском закону, закону који је у складу са европском регулативом, потпуна су бесмислица.

Власт је сакрила од јавности рецензију Међународне организације рада на Предлог закона о раду, у којој је ова организација буквално искасапила Досов "реформски"

Иза перфидне Ђинђићеве игре крију се много крупнији и много озбиљнији разлози. Не брани Ђинђић никакве реформе, већ нешто друго. Право питање би било шта то Ђинђић добија овога пута уколико прође овакав Предлог закона о раду који одузима законска права радницима. За које то капиталисте Ђинђић припрема терен. Досов Предлог закона нема ниједну одредницу која обавезује послодавца. Овај закон одговара шпекулативном капиталу који не трпи никакву регулативу. Премијер је очигледно решио да фабрике очисти од радника и да их прода будућности. Има намеру и да омогући главним инвеститорима да могу да отпуштају раднике када им падне на памет, а за прљав посао добиће и велику награду.

закон. Замерке МОР-а готово су идентичне захтевима синдиката. Један од мање важних разлога за рушење договора са синдикатом је и тај што би прихватање синдикалних захтева значило и јавно признање да је Влада погрешила, а све фол приче о реформама, којих су се држали као пијан плота и којима су упорно залуђивали народ, пале би у воду.

Иза перфидне Ђинђићеве игре крију се много крупнији и много озбиљнији разлози. Не брани Ђинђић никакве реформе, већ нешто друго. Право питање би било шта то Ђинђић добија овога пута уколико прође овакав Предлог закона о раду који одузима законска права радницима. За које то капиталисте Ђинђић припрема терен? Досов Предлог закона нема ниједну одредницу која обавезује послодавца. Овај закон одговара шпекулативном капиталу који не трпи никакву регулативу. Премијер је очигледно решио да фабрике очисти од радника и да их прода будзацто. Има намеру и да омогући главним инвеститорима да могу да отпуштају раднике када им падне напамет, а за прљав посао добиће и велику награду.

Премијер је решио да потпуно обесправи раднике. Он очигледно не признаје степен права који су достигли, него би да их поново врати на улицу, да их врати у 1886. годину, да се испочетка боре тражећи осмочасовни радни дан. Своја права радници ће и овога пута морати сами да одбране. Упућени тврде да Ђинђић пуном паром ради и на оснивању свог синдиката.

Министарство самоиницијативно кориговало текст Нацрта закона

У радној групи која је радила на припреми Нацрта закона о раду налазили су се представници Министарства за рад и запошљавање, представници три синдикалне центре (Савез синдиката Србије, УГС Независност и Асоцијација слободних и независних синдиката), представници Привредне коморе Србије и Асоцијације послодавца. После шесте верзије закона, из радне групе се повукао Савез синдиката Србије, јер нису испоштовани договори. Текст Нацрта закона о раду од 26. јуна, који је још једном требало да прегледа Радна група, Министарство за рад и запошљавање без икаквих консултација са групом коригује текст и доставља га Влади

Републике Србије која утврђује Нацрт закона о раду (текст од 27. јула 2001. године) и прослеђује га на јавну расправу.

У том тексту око 70 одредби (више од једне трећине укупног текста) Нацрта закона Министарство је променило без консултација са Радном групом. На тај начин дероган је колективни уговор, а огроман значај је дат уговору о раду. Читав систем колективног преговарања и уговарања доведен је у питање. Одузета су права за послених и смањена су овлашћења синдиката.

Миленко Смиљанић, председник Већа Савеза синдиката Србије, изјавио је да закон форсира капитал на упадљиво снисходљив начин. Посебно је удворички према страном капиталу. Од нове Досове власти, која је решила да потпуно обесправи и ојади раднике, углавном се могло чути да је закон реформски.

Ђинђић поново обмањује

Зоран Ђинђић је 30. октобра (након постигнутог договора између парламента и синдиката) изјавио да је Закон о раду у складу са европским законодавством и логиком здравог разума и да би нас прихватање синдикалних захтева вратило на маргину светског тржишта. "Захтев Савеза синдиката Србије за обавезност потписивања колективних

уговора значи издвојити нашу земљу из свих других европских и светских земаља", рекао је председник Републичке владе, и не трепнувши слагао да "не постоји ниједна земља на свету где је то решење прихваћено".

Артур Брошштајн, један од експерата у МОР-у, у писму свом шефу Лавијеку, у коме коментарише Предлог закона о раду, поред осталог наглашава: "Ради се о тексту који је писан на брзину и који је мало достојан земље као што је Србија. Што се тиче усклађености норми са нормама међународног права (конвенцијама које је земља ратификовала) очигледно је да нико на то није ни помислио. Требало би да министру Миловановићу кажемо шта мислимо и да покушамо да га убедимо да овакав пројекат не изнесе пред Скупштину. Затим би могли да му предложимо или да му пошаљемо некога ко би могао да редигује текст. Треба још доста радити на томе да Србија добије пристојан закон о радним односима и да се тако уклони проблем помањкања рада достојног човека".

Међународна организација рада демантује Бинђићеве тврдње да је законски предлог реформски и да колективне уговоре није прихватила ниједна земља на свету. Међутим, Влада све време крије да је овај Предлог закона добио негативну рецензију МОП-а. Међународна организација рада, која је оценила да је Предлог закона неконзистентан, да ускраћује права запосленима и да не би требало да буде усвојен у Скупштини, такође предлаже да у првом члану стоје "и колективни уговори", тј. да се радни односи који се обављају на територији Републике Србије уређују: а) одредбама овог закона; б) одредбама посебног закона; ц) осталим прописима о радним односима; д) колективним уговорима; е) појединачним уговорима о раду и у складу са ратификованим међународним конвенцијама.

Зашто су колективни уговори толико важни

Главна тачка спора је први члан закона који прописује да се "права, обавезе и одговорности на основу рада утврђују колективним уговором или правилником о раду или уговором о раду". Синдикати захтевају да се везник "или" замени везником "и". У тексту Нацрта закона о раду од 26. јуна 2001. године било је усаглашено да стоји "и", али је Министарство за рад и запошљавање касније самоиницијативно заменило "и" са "или", чиме се колективни уговор ставља у исти положај са уговором о раду,

Представници Владе су упорно прећуткивали, или чак фалсификовали ставове експерата МОП-а. Жан Пјер Лавиек, директор МОП-а, упутио је и пропратно писмо министру Миловановићу, у коме истиче: "Желео бих да обратите пажњу на пропусте у Нацрту и на неконзистентности у структури текста. Према нашем мишењу, текст би требало даље поправљати док га не усвоји Скупштина Републике Србије".

Нетачне су и тврдње неких досоваца да је једини неспоразум са МОП-ом настао због лошег превода. Бронштајн у свом писму истиче: "Ако је превод лош, а готово сам сигуран да јесте, има ствари које сигурно нису последица лошег превођења. Могуће је да се добар текст лоше преведе, али је немогуће говорити о лошем преводу када једноставно нема нечега што би требало да се налази у једном добром тексту".

односно постаје факултативан, па послодавац може да га прихвати, али и не мора. А пошто није обавезан, он ће се вероватно одлучити за појединачне уговоре са сваким запосленим.

Како објашњава Миленко Смиљанић, то значи да послодавац у конкуренцији више радника за једно место може унедоглед снижавати зараду, а повећавати норму, јер ће се увек наћи неко ко на то пристаје. Ако постоји општи колективни уговор потписан са синдикатом, а потом и грански колективни уговори који одређују највишу норму и најнижу цену рада испод које се не може ићи, послодавац је дужан да то испоштује без обзира на то кога прими на посао. Када се утврде општи критеријуми, ниједан послодавац не може да иде испод тога, и то све земље имају.

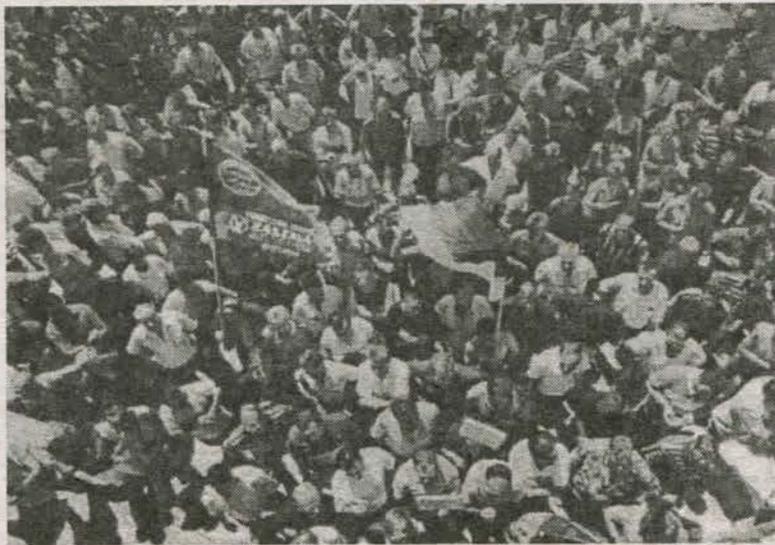
Промена првог члана повлачи за собом промену још тридесетак чланова, јер у свим формулацијама које гласе "општим актом и уговором о раду" додаје се и "колективним уговором". Упркос тврдњама министра Драгана Миловановића (дојучерашњи синдикални лидер који се залагао за радничка права, а сада је предводник који ускраћује права радницима) да је Влада потпуно поштовала конвенције МОП-а, коментари на Предлог закона о раду које је ова организација послала министру показују супротно.

Представници Владе су упорно прећуткивали, или чак фалсификовали ставове експерата МОП-а. Жан Пјер Лавиек, директор МОП-а, упутио је и пропратно писмо министру Миловановићу, у коме истиче: "Желео бих да обратите пажњу на пропусте у Нацрту и на неконзистентности у структури текста. Према нашем мишењу, текст би требало даље поправљати док га не усвоји Скупштина Републике Србије".

Нетачне су и тврдње неких досоваца да је једини неспоразум са МОП-ом настао због лошег превода. Бронштајн у свом писму истиче: "Ако је превод лош, а готово сам сигуран да јесте, има ствари које сигурно нису последица лошег превођења. Могуће је да се добар текст лоше преведе, али је немогуће говорити о лошем преводу

када једноставно нема нечега што би требало да се налази у једном добром тексту".

Утврђивање минималне зараде – захтев синдиката

Што се тиче осталих синдикалних примедби на које је и МОР указала, тражи се утврђивање минималне зараде. Обавеза послодавца да запосленом исплати минималну зараду није прописана ниједним чланом у Предлогу закона. Досовци су желели да омогуће послодавцу потпуну слободу у експлоатацији радника.

МОР у својим коментарима истиче да текст треба ускладити са одредбама члана 3. Конвенције о утврђивању минималне зараде из 1970. године (број 131), чију је примену СРЈ прихватила и према којој елементи које треба узети у обзир приликом одређивања минималне зараде обухватају: а) потребе радника и његове породице, имајући у виду општи ниво зарада у земљи, трошкове живота, накнаде по основу социјалног осигурања и релативан животни стандард осталих друштвених слојева, и б) економске факторе, укључујући потребе привредног развоја, ниво продуктивности и тежњу да се достигне и очува висок ниво запослености.

МОР даље у својим коментарима наглашава: "Остале одредбе које би помогле да се обезбеди усклађеност са Конвенцијом 131 обухватале би следеће: одредбу о обавезности минималне зараде, потребу да се обезбеди стварање и одржавање механизма за утврђивање минималне зараде и за пуне консултације између социјалних партнера приликом успостављања, функционисања и измене тог механизма, и потребу одговарајућих и ефикасних мера за спровођење минималних зарада".

О престанку радног односа

И када је у питању престанак радног односа, и синдикати и МОР имају исте захтеве.

Предлог закона не садржи одредбе којима би се применио члан 7. Конвенције број 158, према којем: "Радник не може добити отказ због разлога везаних за његово понашање или обављање посла пре него што му се

пружи могућност да се брани од оптужби". То значи да се предвиди поступак утврђивања знања и способности запосленог, ако запослени учини повреду радне обавезе, ако не поштује радну дисциплину и ако злоупотреби боловање, осим ако се ради о тешким повредама радне обавезе. Нема никаквог оправдања да послодавац који има у радном односу на неодређено време мање од 50 запослених, буде ослобођен да решава вишак запослених обезбеђењем других послова, односно оспособљавањем за рад на другим пословима.

У члану 100, у тачки 1, употреба израза "губитак радне способности" може значити да сваки губитак радне способности (тј. свака неспособност) може бити довољна да се на основу ове одредбе раскине уговор о раду. То није у складу са преовлађујућим приступом у упоредном радном праву, јер је општеприхваћено да неспособност радника представља разлог за раскид уговора о раду једино ако је у питању трајни губитак способности за обављање конкретног посла, а никакав погодан други посао се не може понудити раднику.

Препорука МОР-а, а и захтев синдиката, је брисање члана по коме послодавац може дати раднику отказ ако овај одбије да закључи уговор о раду под измењеним условима од првобитно договорених. Тражи се додавање члана којим се утврђује право запосленог да да отказ под истим условима под којима послодавац даје отказ запосленом (такође препорука МОР-а). Што се тиче отказа, синдикат тражи да послодавац претходно затражи став синдиката о томе. Савез синдиката Србије предлаже амандман којим се утврђује обештећење запосленог који је незаконито удаљен с посла. Захтев је и да се пробни рад са 6 месеца, као и да радник који је запослен привремено, као замена, остаје на радном месту ако се привремено одсутни радник не врати на посао. МОР је уочила да је износ отпремнине предложен у Нацрту закона у неким случајевима релативно низак, али синдикати нису имали никаквих примедби по овом питању.

Остаје да се види како ће у републичком парламенту проћи Предлог закона о раду и да ли ће радници успети да се изборе за своја права.

Препорука МОР-а, а и захтев синдиката, је брисање члана по коме послодавац може дати раднику отказ ако овај одбије да закључи уговор о раду под измењеним условима од првобитно договорених. Тражи се додавање члана којим се утврђује право запосленог да да отказ под истим условима под којима послодавац даје отказ запосленом (такође препорука МОР-а). Што се тиче отказа, синдикат тражи да послодавац претходно затражи став синдиката о томе. Савез синдиката Србије предлаже амандман којим се утврђује обештећење запосленог који је незаконито удаљен с посла. Захтев је и да се пробни рад са 6 месеца, као и да радник који је запослен привремено, као замена, остаје на радном месту ако се привремено одсутни радник не врати на посао.

ПРЕДАЈА ИЛИ ЗАТИШЈЕ ПРЕД БУРУ

Због незадовољства усвојеним аманданима на Закон о раду, Миленко Смиљанић, председник Већа Савеза синдиката Србије, најавио је нове радничке протесте, само што ће овог пута, према његовим речима, радници ићи до краја, док сви њихови захтеви не буду испуњени. Већина радника је и пре ове Смиљанићеве изјаве сматрала да не треба одступајући од захтева да Закон о раду буде повучен из скупштинске процедуре, као и да министар за рад и запошљавање, Драган Миловановић, поднесе оставку или буде смењен. Многи од њих су сада договор представника синдикалних организација са представницима Владе, да се Закон о раду не повуче из скупштинске процедуре, већ да се неке његове одредбе дораде аманданима, сматрала издајом.

Амандани су важни, али да су хтели да учине да радник има имало права, амандане би усвојили раније и закон не би био овакав. По овом закону сви ћемо бити на улици. Интересује ме зашто министар Миловановић не каже како је збринуо раднике „Спорта“? Фирма је у стечају и 1.200 радника је на бироу. Зар је то збрињавање - прича радница запослена у „Инексу“, додајући да су последњи протести били чисто раднички, иако су представници власти прозивали раднике говорећи да је у питању политички штрајк.

Радница запослена у „Београдском вунарском комбинату“ огорчена понашањем режима и полиције која је спречила раднике да блокирају панчевачки мост, каже:

– Желели смо да блокирамо мост на сат времена, и тако исказемо своје незадовољство, а дочекала нас је полиција са штитовима и пендрецима. Зар је ово та њихова демократија, да иду на свој народ који им је указао поверење и гласао за њих? Изгледа да ће Влада и убудуће овако штитити радничке интересе.

Разговору се прикључује њена колегиница:

Страни капитал у првом плану

– Закон форсира капитал на упадљиво снисходљив начин. Посебно је удворички према страном капиталу – изјавио је Миленко Смиљанић, председник Већа Савеза синдиката Србије.

– Влади није у интересу да радници боље живе, већ да распрода капитал и имовину, да наша деца сутра не би имала где да раде и од чега да живе. Није њима у интересу да сачувају домаћу индустрију и производњу. Зашто наши производи не би били конкурентни на страном тржишту? Зар не могу да се пронађу стари партнери из света – каже она, и додаје:

– Једино до чега им је стало је да униште ово мало јада и беде што је остало после бомбардовања.

Радник запослен у „Београдској пекарској индустрији“, незадовољан одлуком што синдикалци нису истрајали до краја у својим захтевима, прича:

– Атмосфера је била добра, на протестима нас је било више десетина хиљада, а када је Чанак са бине заурлао да је нови синдикални поздрав „Доле влада“, мислио сам, неће бити повлачења док се сви наши захтеви не испуне, мислио сам, неће бити издаје. Али, ето, уништиће и оно мало радника што је преостало. Већина предузећа отићи ће под стечај, фабрике ће се затворити, а радници ће

АСНС – Политичка партија која се лажно представља

Миленко Смиљанић, председник Већа Савеза синдиката Србије, и Бранислав Чанак, председник синдиката "Независност", чланове Асоцијације савеза независних синдиката чији је председник био министар Миловановић, не третирају као своје синдикалне колеге.

– Они нису синдикат, већ странка – тврди Чанак и каже:

– Они имају посланика у Народној скупштини. Друго, у "Вестима" националног директорског института у САД, Асоцијација независних синдиката се наводи као једна од странака које су учествовале у летњој школи за омладину. Дакле, АСНС је политичка странка која се лажно представља – каже Бранислав Чанак, показујући дотичне вести на увид.

Радници без легитимних права заштите

– Широко је распрострањена оцена да је предложени закон о раду још једна заблуда ДОС-а. Очекује се да се његовим усвајањем створе радно-правни услови за додатни прилив страног капитала. Пример Мађарске је за нас више него поучан: у последњој деценији, за време транзиције, у мађарску привреду је стигло 20 милијарди долара страног капитала, тај новац је утрошен за куповину фабрика које су после затворене, па је 600.000 радника остало без посла. Предлог закона нуди заснивање власти капитала на елиминацији синдиката и масовном отпуштању радника, не уважава логику тржишних односа, а посебно тржишта рада. Овим Предлогом закона цароваће неискреност у односу према радницима. Ту је и низ угрожавања радно-правног статуса радника без легалних и легитимних права заштите. Овакво опредељење не прихватају високоразвијене привреде са вишеденијском синдикалном борбом. Против ових опредељења се буни и Међународна организација рада. Сигурно је да методом и нормама које се намећу нема непосредног економског додира са Европом и Америком, нити пак нових праваца и нових темеља транзиције – сматра професор др Сретен Сокић.

отићи на биро, не би ли се увезла страна неконкурентна роба.

Питамо га да ли је и он сагласан са констатацијом режима да су раднички протести политички обојени. Одрично одмахује главом и показује похабане ципеле.

– Притисла нас је беда и сиромаштво, а Влада не жели да сагледа право стање. Човек више нема где да оде, зашта да се ухвати, једино да се убије – каже он, истичући да нам поред овакве Владе нема живота.

– Чему воде све те силне расправе, зар увек морају у првом плану да буду лични интереси, а где је народ?

Приликом последњих протеста режим је најчешће раднике критиковао и оптуживао да се боре за повратак самоуправљања, да су против економских законитости, а за политику једнаких стомака. Међутим, оптужбе ни изблиза не одговарају стварном расположењу које влада међу њима. Радник запослен у „Београдској пекарској индустрији“ такође се не слаже са овом констатацијом.

– Сада покушавају да нас испљују на све могуће начине говорећи да радници нису штрајковали за време Милошевића, што није тачно, јер смо и тада били на улицама. Ја 36 година радим у производњи и борим се за боље сутра. Овим законом наша ће деца бити робови. Ја уопште нисам био за штрајк, мени је у интересу да привреда ради. Али, изгледа да то није и Владин интерес. Њен је интерес да затвори што више радних места. Не желимо ми повратак самоуправљања, већ само пристојан живот. Зар није срамота да нас наши синови гурају пен-

Закон неприменљив у нашој земљи

– Закон је могуће применити само у некој уређеној капиталистичкој земљи, при чему је запемарљива чињеница да је у Србији већински друштвени, а не приватни капитал, а са друге стране, преовлађујући облик власништва се нигде у закону не спомиње. Њиме нису предвиђене социјалне мере заштите за најугроженије раднике, који као прекобројни у друштвеним предузећима остају без посла – сматра потпредседник Удружења гранског синдиката „Независност“, Милан Николић.

дрецима и штитовима, док се ми боримо за наша права? Ми смо штрајк уредно најавили, али, ето, неки ће од нас бити кривично гоњени – каже он.

– Миловановић каже да је међународна организација рада признала овај закон, што није тачно. Када је дошао представник међународне организације рада да види Нацрт закона о раду, министар Миловановић и екипа водали су га по Златибору и гостили, где је он у таквом стању изјавио да је наш закон по МОР-у. Међутим, када је то сазнала централа, дошао је други представник МОР-а, који је на састанку са представницима Владе јасно рекао да то није у складу са међународним законом о раду – прича жена активиста у Републичком већу синдиката, додајући да Владу због оваквих превара треба да буде стид.

У припреми Предлога закона о раду учествовала су сва три велика синдиката – Савез синдиката Србије, Асоцијација слободних и независних синдиката и Удружење гранског синдиката „Независност“, као и Привредна комора и Унија послодаваца Србије. У образ-

Синдикати заступају своје а не политичке интересе

Према истраживању агенције „Фактор плус“, грађани сматрају да синдикати заступају првенствено своје интересе. Према овој анкети, од 1.500 испитаних, највише је оних, 32,1 одсто, који сматрају да се синдикати залажу искључиво за своје чланове. Четвртина испитаника, 25,5 одсто, убеђена је да они раде само док са послодавцима и владом не пронађу компромис, има и оних који сматрају да синдикати раде за поједине политичке странке. Убеђених у то је свега 9,4 одсто.

Како влада треба да се постави по питању ових штрајкова?

Само 10% испитаника сматра да Влада не треба дапусти пред захтевима радника

Каква је, по вашем мишљењу, улога синдиката у штрајковима у јавним предузећима у Србији?

	ОДГОВОР	БРОЈ	%
Мислим да се залажу искључиво за права радника	481	32.1	
Труде се да нађу обострано прихватљиво решење	383	25.5	
Мислим да сви синдикати немају исте циљеве	252	16.8	
Имају улогу да скупљају политичке поене за поједине странке	141	9.4	
Не знам	243	16.2	
УКУПНО	1.500	100.00	

ложењу Предлога закона Влада Србије је навела да су у његовој припреми, као консултанти, учествовали представници владе Немачке, Светске банке и МОР-а.

После шесте верзије закона, из радне групе која га је припремала повукао се Савез синдиката Србије, због тога што њихове сугестије нису прихваћене на ваљан начин. Касније је синдикат поново учествовао у изради амандмана на Закон, али њихови захтеви поново нису прихваћени. Да је Закон неодговарајући, сложили су се и представници МОР-а, који су оценили да је Закон неконзистентан и да ускраћује права запосленима, и да као такав не може да буде усвојен у Скупштини Србије.

- Амандманима су направили тако мале уступке, да све то изгледа као један мали уметнути зарез у реченици.

Влада се нагло одлучила за овај Закон и он ће бити погубан по све. Људи нису навикли да сву власт има директор и плаше се за свој посао и своју сигурност. Плате су мале, а са друге стране, до запослења је тешко доћи – констатује радник запослен у Прецизној механици.

Иако највећи број радника сматра, да по принципу egzистенцијалног минимума, свако мора да буде плаћен да себи и својој породици може да осигура пристојан живот, резултати истраживања говоре да је међу њима мало оних који заговарају потпуну једнакост.

Укупне egzистенцијалне и економске околности, као и страх да ће се колико већ сутра наћи на улици без посла, притиснули су раднике да изађу на улице и боре се за своја права.

Договор или протест

Амандмани на Предлог закона о раду које је недавно усвојила Влада Србије не задовољавају захтеве Савеза Синдиката везане за овај закон и ако се у Скупштини Србије прихвати само ова понуда Владе, синдикат ће поново ступити у протест.

Образлажући овакву одлуку синдиката, председник Савеза синдиката Србије Миленко Смљанић је рекао да је приликом недавних преговора синдикалних организација са посланичким клубовима у парламенту усаглашено 50 амандмана али да је прихваћено само 19 амандмана и то оних у којима није могуће сажети оно што је већ договорено са посланичким клубовима. Могућност отварања новог социјалног конфликта и протеста најавио је председник Већа Савеза синдиката Војводине Светозар Гатарић. Он је у отвореном писму председнику српског парламента Драгану Маршићанину и председницима скупштинских одбора за рад, борачка и социјална питања и Законодавног одбора, затражио да Скупштина прихвати усаглашене амандмане који битно поправљају Предлог закона и задовољавају интересе радника.

Упамћен по оштрим критикама бившег режима, сада нерадо прихвата критике на свој рачун. Радници крагујевачке „Заставе“ су га дочекали погрдним узвицима, а понеки су му и посавјетовали да скочи са панчевачког моста.

Драган Миловановић, републички министар за рад и запошљавање, у министарску фотељу дошао је као председник Асоцијације самосталних независних синдиката. Пре тога, Миловановић је био члан савета ДЕ-ПОС-а, па коалиције „Заједно“. Политику је почео да схвата као професију после организовања штрајка радника ИМТ-а, против тадашње власти, штрајк је трајао два месеца уз осмодневни штрајк глађу. Ђинђића је тада помислио да би овај по професији синдикалац могао бити од користи. Групи интелектуалаца са лошом комуникацијом са широким народним масама требао је неко из радничких редова.

Учествујући на митинзима ДОС-а позивао је раднике да се уједине у рушењу власти, како би себи обезбедили бољи живот. Само неколико месеци касније, радници крагујевачке „Заставе“ Драгана Миловановића, сада као министра, дочекивали су узвицима: „Лопове, лопове“, док се по трговима широм Србије на радничким протестима певало: „Драгане, скочи па реци хоп“. Увређен понашањем радника крагујевачке „Заставе“, Миловановић је тада изјавио новинарима да се целу деценију борио за раднике и да програм декомпоновања „Заставе“ можда није добар, али да га је заболело то што је дочекан погрдним речима.

Када је Самостални синдикат затражио његову смену, Миловановић је рекао: „На место министра изабрала ме је Скупштина, а не Самостални синдикат, па немам њима шта да одговорам. То што они траже моју смену, само је доказ да добро радим“. Миловановић је још додао да не види разлог зашто се његова оставка повезује са Законом о раду, јер то није његов лични предлог.

ЛОПОВЕ ЛОПОВЕ

Штрајк Самосталног синдиката министар је, при томе, окарактерисао као политички, заборављајући на догађаје од пре годину дана, када је од радника тражио да се ангажују, и то политички, у рушењу власти. Са синдикалцима, да Миловановићу није место у Влади, сложили су се готово сви, сем можда самог министра и Ђинђића, који нерадо признаје да Миловановић не само што није обезбедио Влади радничку подршку, већ је својим радом и изјавама допринео да се радници још више окрену против њега.

Као металски радник, овај несуђени машински инжењер, који никада није догурао ни до четврте године студија иако у његовој биографији пише да је апсолвент, 1975. године запослио се у ИМТ-у. Синдикални активиста постао је 1990. године, нешто касније и председник Независног синдиката ИМТ-а. Од тада почиње успон у његовој синдикалној каријери. Као секретар Независног синдиката металаца Србије, изабран је за генералног секретара те организације. Ту функцију министар Миловановић задржао је и после учлањења Независног синдиката металаца у Удружење гранских синдиката металаца.

Остао је упамћен по оштрим критикама свега онога шта данас његова влада ради. Многи би се сложили да би, уколико би те критике данас биле упућене на његов рачун, оне биле преблаге. Приликом преузимања нове дужности у Републичкој влади тражио је од синдикалаца да се уздрже од штрајкова наредних годину дана, док Влада не регулише одређена социјална питања.

Годину дана је прошло, не да социјална питања нису решена, већ нови Закон о раду радницима не гарантује никакву сигурност, а пре свега радно место. Радници немају више слуха за његове тужне вапаје.

Да сам на његовом месту, скочио бих у Дунав

– Мене уопште не интересује Миловановићева стручна спрема, која није нека, да се не лажемо. Он је пропао случај, као и Зоран Живковић, савезни министар полиције, који је био шефица у Нишу и све Нишлије то знају. Миловановић је био велики синдикалиста, а сада се свим силама бори против нас. Да сам на његовом месту, скочио бих са панчевачког моста. Имам четворо деце, жена ми је добила отказ у „Југопетролу“, и живим од своје плате јер тако морам. Запослен сам у „Београдској пекарској индустрији“ и са топлим оброком и маркицом на крају месеца не могу да догурам до 10.000 динара. Ко је онда овде поштен? – каже радник „Београдске пекарске индустрије“.

Премијер и планира

● **Ђинђић купио кућу у Паризу, а гради и вилу у Шпанији**

● **Бави се и увозом ђубрива, а са својим кумом Марковићем купио је и фабрику јаја у Холандији**

Ако неко брине за Ђинђићево имовно стање, одмах ћемо да га утешимо. Премијер, вероватно, ни сам не зна шта има, а узима где год стигне. Како сазнајемо од блиског пријатеља Зорана Ђинђића, премијер је пролетос купио кућу у Паризу коју сада уређује. Посебно је занимљиво да је он овом свом пријатељу поверио да жури са уређењем куће, јер мисли да се неће још дуго задржати у Србији. Препознатљиво је премијерово прагматично размишљање, коме је јасно да уколико његов кабинет и издржи до следећих избора, изборе сигурно неће преживети у политичком смислу. ДОС је, очигледно, брод који тоне, и зато премијер махнито скупља новац и гледа да што пре побегне с брода.

Да не помислите како Ђинђић има само ту једну кућу у иностранству, он гради вилу и у Шпанији. А како сазнајемо, за услуге извођачу радова прави бензинску пумпу у Новом Саду.

Иначе, са сурчинског аеродрома недељно се обави 32 лета за Немачку. Баш се питамо, за чије потребе?

Ђинђић узео милионе да би бојкотовао изборе

Судећи по информацијама којима располажемо, Зоран Ђинђић је део онога што поседује стекао захваљујући Милошевићу, па би можда и он требало да потпадне под удар Закона о екстрапрофиту. Изгледа да садашњи премијер нема идеолошких предрасуда када је у питању новац. У прошлом броју "Велике Србије" (број 1654) објавили смо документ из кога се види да је Ђинђић узимао новац од

Дафине. Наш извор близак врху ДС доставио нам је још неке податке о Ђинђићевим пословним аранжманима. Тај велики демократа, који је презирао Слободана Милошевића и његов режим, од тог истог човека (кога је касније, на Видовдан, отео и предао Хашком несуду) узео је пре четири године, 1997, неколико милиона долара да би бојкотовао изборе у Србији. Биле су то године Ђинђићеве „мучне“ и „тешке“ борбе за демократију и обарање репресивног режима. Толики народ је 1996. године верујући Ђинђићу даноноћно био на улици и шетао по мразу. Зашто? Да би већ наредне године Ђинђић своје идеале добро уновчио и зарадио који милион.

Како сазнајемо од блиског пријатеља Зорана Ђинђића, премијер је пролетос купио кућу у Паризу коју сада уређује. Посебно је занимљиво да је он овом свом пријатељу поверио да жури са уређењем куће, јер мисли да се неће још дуго задржати у Србији. Препознатљиво је премијерово прагматично размишљање, коме је јасно да уколико његов кабинет и издржи до следећих избора, изборе сигурно неће преживети у политичком смислу. ДОС је, очигледно, брод који тоне, и зато премијер махнито скупља новац и гледа да што пре побегне с брода.

Зоран Ђинђић се тајно више пута састајао са Миром Марковићем. Са њом га је упознао Ненад Ђорђевић, иначе познати криминалац.

Тако је са вером у начела демократије садашњи премијер 1997. године од СПС-а и ЈУЛ-а узео неколико милиона долара да би бојкотовао изборе у Србији.

Ма колико да се премијер труди да оспори своје везе са Станком Суботићем, изгледа да то није могуће. Како "Велика Србија" сазнаје, Ђинђић се током последња два месеца (септембар и октобар) састајао са Цанетом Суботићем у кућама у улици Сање Живановић и у улици Кнеза Милоша.

Досовци до сада купили 80 Аудија

Нова власт која је увела политику стезања каиша народу себи је увела политику – што луксузније, то боље. Очигледно широке руке када је њихов комфор у питању, досовци су до сада око 80 аудија купили и поделили разним министарствима и странкама. Ђинђић и Весић су као провизију узели десетак аутомобила. Весићева девојка вози један од тих аудија.

МАХНИТО ТОВАРИ ЛОВУ БЕГ ИЗ СРБИЈЕ

Не би било у реду да запоставимо премијерову продужену руку Душана Михајловића. Министар унутрашњих послова има вилу у околини Ваљева коју чувају припадници РДБ, а на Копаннику, иза хотела "Гранд", гради приватни хотел у мермеру.

Како још Ђинђић зарађује?

Премијер је 51% власништва БИГЗ-а и "Политике" продао "Алгемајне цајтунгу" и узео провизију.

Задивљујућа је бескрупулозност којом председник српске владе пуни свој деп. Ђинђић зауставља производњу по Србији да би увознички лоби зарадио што више, а то потврђује и његов аранжман са ђубривом. Заједно са својим кумом и главним финансијером ДС, Драгољубом Марковићем, власником "Крмивопродукта", и Драганом Веселиновим, чија фирма има ексклузивно право на увоз ђубрива, Ђинђић се бави и овим послом. Председник српске владе је, заједно са Марковићем, купио и фабрику јаја у Холандији за два милиона марака.

Заједно са својим кумом и главним финансијером ДС, Драгољубом Марковићем, власником "Крмивопродукта", и Драганом Веселиновим, чија фирма има ексклузивно право на увоз ђубрива, Ђинђић се бави и овим послом. Председник српске владе је, заједно са Марковићем, купио и фабрику јаја у Холандији за два милиона марака.

Ђинђић није пропустио прилику ни да стави под своју контролу најгледанију телевизију Пинк.

Нико још није зачепркао по имовини премијера. Ми смо покушали да сазнамо шта све Ђинђић поседује и како је то стекао. Оно мало података до којих смо дошли, а то се односи на делић његове имовине, показало је да је премијер узимао кад год је могао, од кога год је могао и колико год је могао.

У ФОКУСУ

Још један потрес
као са "црвеним
береткама" обориће
премијеров кабинет

- Ко стоји иза побуне „црвених беретки“?
- Шта се хитело, а шта се постигло и ко је у читавој причи профитирао?
- Ко контролише СДБ?
- Какав је ушлицај у Служби имао Станишић, а какав Марковић?
- О случају „Ибарска магистрала“
- Нови детаљи о ошмици Мирослава Мишковића – Делте

Почетак пада Ђинђићеве владе

“Црвене беретке” су подигле такву тензију да се у најмању руку очекивао државни удар, а онда је све врло брзо спласло, а да никоме није било јасно шта се заправо догодило. Ко стоји иза свега, шта се хтелo, а шта се постигло, и ко је у читавој причи профитирао?

Извор „Велике Србије” из редова ЈСО тврди да иза свега стоји Јовица Станишић. Станишић, Ђинђић и Легија били су врло блиски. Према тврдњама упућених у рад ДБ-а, њих повезује и случај „Ибарска магистрала”, о чему ћемо детаљније говорити касније у тексту. Њихова умешаност у толики криминал очигледно је на крају довела до сукоба. Сада свако из ове тројке жели да се отараси што пре оног другог. Наш извор тврди да је Ђинђићев план да Станишића пошаље у Хаг. Вероватно да и сам Станишић то зна.

Повод за побуну ЈСО био је списак полицијата за Хаг, који је за време последње посете Београду оставила Карла дел Понте. Јасно је да су „беретке” већ имале Ђинђићево обећање да ће бити заштитијене од Хага, а онда је фамозни списак указао на супротно тј. да ће многи од њих отпутовати у Холандију. Шта значи обећање Душана Михајловића да док он обавља функцију министра ниједан припадник полиције неће бити изручен Хашком трибуналу? Да ли то значи да остали нису важни, и да ће се испоручивати овом несуду, а да

Индикативно је што Ђинђић није ни по коју цену прихватио да смени министра унутрашњих послова Душана Михајловића, али је зато врло лако и брзо сменио шефа СДБ Горана Петровића. Јасно је да је Душан Михајловић његов човек од поверења преко кога је контролисао Службу и преко кога ће то и наставити да чини. Да Ђинђић држи у својој шаци СДБ, може се закључити и по напорима Коштунице који се већ месецима труди да смени Петровића, Мијатовића и Михајловића. Доласком пуковника Андреје Савића за в.д. начелника РДБ, ништа се није променило, а то показује једноставно чињеница да је и приликом претходног именованја начелника службе Савић био Михајловићев кандидат, као што је то био и Петровић. Ђинђић још увек држи све konce у својим рукама, али кључно питање је колико још дуго. Упућени тврде да ће још неколико оваквих потреса сигурно оборити Ђинђићеву владу.

је једино полиција под неком врстом специјалне заштите.

Шта се дешавало тих дана док је трајала побуна „црвених беретки”?

Извор „Велике Србије” истиче да је Ђинђић тражио помоћ од Павковића.

Наиме, тражио је да му војска помогне у смиривању побуне. Павковић је то одбио, а Ђинђић је онда јавно напао Коштуницу. На крају је премијер успео да ситуацију реши у своју корист. Договорено је да ЈСО директно прима наређења од Владе, а да Душан Михајловић буде само курир који преноси поруку.

показује да је Ђинђић ипак успео да их стави под своју контролу, вероватно дајући исто обећање да ће их Хаг заобићи, а ови су му, по свој прилици поново поверовали. Премијер очигледно и даље наставља да контролише СДБ и

ЈСО, за коју је Влада Србије донела одлуку да се ставља у надлежност Ресора јавне безбедности. Одлучено је и да ће Државном безбедношћу управљати колегијум Министарства унутрашњих послова, прихваћена је оставка начелника РДБ Зорана Мијатовића, а начелник ове службе,

Шта се дешавало тих дана док је трајала побуна „црвених беретки”? Извор „Велике Србије” истиче да је Ђинђић тражио помоћ од Павковића. Наиме, тражио је да му војска помогне у смиривању побуне. Павковић је то одбио, а Ђинђић је онда јавно напао Коштуницу. На крају је премијер успео да ситуацију реши у своју корист. Договорено је да ЈСО директно прима наређења од Владе, а да Душан Михајловић буде само курир који преноси поруку.

Горан Петровић, је смењен.

Како је Ђинђић успоставио контролу над СДБ и у какав криминал је све умешан

Сетате ли се како је нова власт најављујући долазак „бољих” времена обећавала потпуни прекид са механизмима Милошевићеве владавине са, како су они говорили, ауторитарним режимом. Још увек се досовци могу чути како неуморно понављају фразе о промени система, успостављању правне државе, департизације војске и полиције...

Заваравајући народ да је у, како се то популарно каже, демонтажи система већ далеко одмакла, нова досовска власт заправо је не само спремно приграбила под своју контролу све што је раније било у Милошевићевим рукама и преузела исте механизме његове владавине, него их крајње неумерено и без икаквих ограничења користи. Постаје све јасније и очигледније да је у односу на садашњу власт Милошевић био мало дете.

Изненадно смиривање тензија и посета премијера и министра унутрашњих послова (чију су оставку иначе припадници ЈСО захтевали) ЈСО-у у Кули поводом крсне славе коју обележавају „црвене беретке”

Служба државне безбедности, коју су досовци називали најрепресивнијом службом Милошевићевог режима, преузета је много пре булдожер-револуције, јер је било потребно време да се 5. октобар припреми и да ова служба одигра кључну улогу. ЦИА је одрадила посао.

Ђинђић своју улогу није скривао. После 5. октобра он је тврдио како је његов најбољи друг булдожер-револуције, јер је било потребно време да се 5. октобар припреми и да ова служба одигра кључну улогу. ЦИА је одрадила посао. Ђинђић своју улогу није скривао. После 5. октобра он је тврдио како је његов најбољи друг Легија спасао отаџбину. Легија је, иначе, познат као човек са истетовираном ружом за кога неки тврде да постоје неспорни докази да је директно учествовао у припреми убиства на Ибарској магистрала. Како сазнајемо из извора блиских врху СДБ, апсолутно су тачне тврдње које су се могле чути у јавности да председник Републичке владе потпуно контролише ову службу. Његов утицај на СДБ остварен је још раније преко Јовице Станишића.

Од добро обавештених људи долазиле су информације да је Ибарска магистрала организована на линији Кертес-Станишић-Ђинђић. Упућени кажу и да су сви људи који су осумњичени за организацију атентата на Ибарској магистрала, и за покушај атентата Вука Драшковића у Будви, сада у банди Зорана Ђинђића. Такође је индикативно што се против Кертеса не

покреће кривични поступак када за то постоје, како је заменик окружног тужиоца истакао, чврсти и поуздани докази. Све ово поткрепљује причу о линији Станишић-Кертес-Ђинђић.

Добро упућени у рад СДБ истичу да је и после Станишићеве смене и доласка Радета Марковића Служба ипак остала у Станишићевим рукама, а да је Марковић био обична фигура, неупућен у многе нивое њеног рада. Раде Марковић био је само фигура, а сада је, сигурно, постао и трагична фигура у причи о Служби која ће још извесно време остати под велом тајне, барем док ову власт која је одавно и дубоко умешала своје прсте у њен рад не замени нека друга.

Бивши шеф СДБ, који се иначе терети као налогодавац и организатор у случају „Ибарска магистрала“, у интервјуу за прошли број „Велике Србије“ (број 1654) поред осталог, о овом случају је рекао:

Заваравајући народ да је у, како се то популарно каже, демонтажи система већ далеко одмакла, нова досовска власт заправо је не само спремно приграбила под своју контролу све што је раније било у Милошевићевим рукама и преузела исте механизме његове владавине, него их крајње неумерено и без икаквих ограничења користи. Постаје све јасније и очигледније да је у односу на садашњу власт Милошевић био мало дете.

„Неки који се могу довести у везу са овим случајем купили су своју слободу. Чињено је све како бих се ја окривило, а не оно што је потребно да се дође до материјалне истине. Ако постоји намера да се изврши кривично дело, да ли је логично да извршилац бира средство које га неминовно доводи у везу са извршеним делом. Треба поставити питање - ко је имао мотив да тражи ликвидацију Вука Драшковића, ако је уопште у овом случају Драшковић и био објекат напада“.

Раде Марковић – жртвено јагње

Да је случај „Ибарска магистрала“ подметнут Марковићу, дефинитивно је откривено на суђењу. Интервју са Радетом Марковићем за наш лист вођен је 26. септембра, а нешто касније почело је и суђење бившем шефу СДБ. Главни сведоци оптужбе, Ненад Илић и Ненад Бујошевић, припадници ове Службе, који су у истрази тешко теретили Марковића да је наручио, организовао и преко њих извршио злочин на Ибарској магистрала, на главном претресу у Палати правде све су порекли. Ненад Илић је рекао да нема никакве везе са смрћу четворице погинулих, већ да га је претпостављени Ненад Бујошевић 20. фебруара ове године позвао и рекао да има задатак за њега, којим треба да се спере љага са специјалне јединице и целе Службе. Илић је објаснио да је план који му је изнео претпостављени био да њих двојица прихвате кривицу за организовање злочина на магистрала, а заузврат им је обећано да неће бити дуже од 5-6 месеци у затвору, да ће по изласку добити нови идентитет, чак и материјалну накнаду, уз обећање да иза свега стоји „врх“ и да ускоро следи нови закон „заштите сведока“, а посебно да улогу у свему томе прихвата и шеф Раде Марковић.

Циљ је био да се кривица баци на бившег председника СРЈ Слободана

Милошевића, коме би се потом судило у земљи. Милошевић не би морао да буде изручен Хагу, а не би се угрозиле ни донације из иностранства. Главни човек целе акције унутар просторија СДБ, по речима Илића, а касније Бујошевића, био је извесна непозната особа коју први пут види, која им није показала ни службену легитимацију. Особа којој не знају име или било који други податак, обојици је понудили куцани текст са подацима које је требало из њега да репродукује. Њему су обојица вратила текст који су научили напамет. О томе нису причали ником, чак ни свом команданту Милораду Луковићу-Легији, који их обојицу заједно води истражном судији, после чега су ухапшени.

Из извора блиских врху СДБ сазнајемо да су Ђинђић и полиција забранили медијима да објављују истину са суђења за догађај на Ибарској магистралу. Препорука је да се користе селективне методе у објављивању информација, да се што више простора да пуномоћницима оштећених, а да се дискредитују изјаве окривљених. Ни браниоцима се не дозвољава саопштавање истинитих чињеница са суђења. Од нашег извора сазнајемо и зашто се спроводе овакве мере. Треба сакрити неспорне чињенице за које постоје материјални

докази, а које је на главном претресу 12. октобра изнео Раде Марковић. Дакле, треба онемогућити да истина дође до јавности.

Тог 12. октобра, бивши шеф СДБ, поред осталог, саопштио је и да је извођен из Централног затвора на захтев Зорана Мијатовића, сада већ бившег заменика начелника РДБ. Бивши управник затвора, Раде Блануша, наредио је заменику Латовићу да изведе Марковића и да га доведе у његову канцеларију. Затим је Марковић, заједно са возачем и Зораном Мијатовићем диплом доведен у круг института ДБ. У вили за специјалне намене, у присуству недавно смењеног начелника Службе Горана Петровића и Зорана Мијатовића приређен је ручак. Чекали

Добро упућени у рад СДБ истичу да је и после Станишићеве смене и доласка Радета Марковића Служба ипак остала у Станишићевим рукама, а да је Марковић био обична фигура, неупућен у многе нивое њеног рада. Раде Марковић био је само фигура, а сада је, засигурно, постао и трагична фигура у причи о Служби која ће још извесно време остати под велом тајне, барем док ову власт која је одавно и дубоко умешала своје прсте у њен рад не замени нека друга.

су министра Душана Михајловића, који је касније дошао. Од Радета Марковића су и даље тражили да терети Слободана Милошевића, да каже да је налогодавац за догађај на Ибарској магистралу и да ће се тиме сачувати и државни врх и Служба државне безбедности. У присуству Душана Михајловића, Петровић је од бившег шефа СДБ тражио да пружи податке и информације из досијеа о Зорану Ђинђићу и Војиславу Коштуници, што упућује на то да постоје неки компромитујући досијеи

који су сакривени, а који су можда и сачували главу Радету Марковићу.

Михајловић – Ђинђићева продужена рука

Јасно је како Ђинђић преко Михајловића управља ДБ-ом, али погледајте како Горан Петровић безочно лаже када недавно у интервјуу за недељник НИН (број од 25. октобра) изјављује:

„Ни ја лично ни Ресор нисмо од премијера Ђинђића, а камоли од припадника било које странке добијали, незаконите или захтеве који би задирали у приватност других људи”.

Тај исти Петровић за ону чувену дискету (због које је Раде Марковић осуђен за одавање државне тајне, иако на суду није доказано коме је одао, када и која је то државна тајна) каже:

„Тај диск због кога су већ осуђени Раде Марковић и Ђурчић и Црни садржи десетак или петнаест досијеа неких виђенијих опозиционих лидера. Ту је преснимљено све оно чиме се располагало, што се налазило у досијеима, неких 9.000 страница. Постоје два диска која су изашла из службе и не зна се где су (прим. аутора - велика вероватноћа је да су управо на њима досијеи Зорана Ђинђића и Војислава Коштунице, о којима су Петровић и Михајловић испитивали Радета Марковића). Али, не треба првити фаму од тога да ту има страшно битних информација које могу да компромитују и да послуже за уцењивање неког политичара, у већини тих досијеа, када су у питању опозициони лидери, налази се извештај о контроли телефона.”

Ова Петровићева изјава разоткрива праву природу нове демократске власти и доказује да је Раде Марковић осуђен без иједног доказа и да кривично дело не постоји. Из онога што је Петровић рекао произлази да је Марковић осуђен због извештаја о контроли телефона, што је потпуни апсурд. Питање које се све чешће чује у јавности јесте – зашто Ђинђић не покрене питање одговорности Јовице Станишића. Сигурно сте приметили да Станишића не помиње нико из нове досовске власти. Сетите се везе коју смо помињали на почетку текста Станишић-Кертес-Ђинђић, па ће вам ствари бити јасније. Упућени истичу да је Станишић одиграо пресудну улогу у рушењу Милошевића и тиме купио слободу. Неки тврде да он још увек управља СДБ-ом из сенке. Својевремено је Горан Петровић изјавио: „Сви смо ми Јовицини људи“. Станишић је дуго био његов надређени. Некада су Станишић и Ђинђић били блиски, а сада су им односи захладнели, али Ђинђић вероватно не сме да допусти да Станишић проговори, јер би се свашта могло чути, зато и покушава да га спакује и пошаље за Хаг.

„Утеривање правде“

Председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешел, већ одавно указује јавности да иза отмице Мирослава Мишковића, власника компаније „Делта“, стоје министар унутрашњих послова Душан Михајловић и његов брат. Наш извор близак врху ДБ-а потврдио је ово и у прилог томе изнео низ детаља.

Између осталог, у кривичној пријави су навели да је регистарски број аутомобила пријавио Мишковић, што

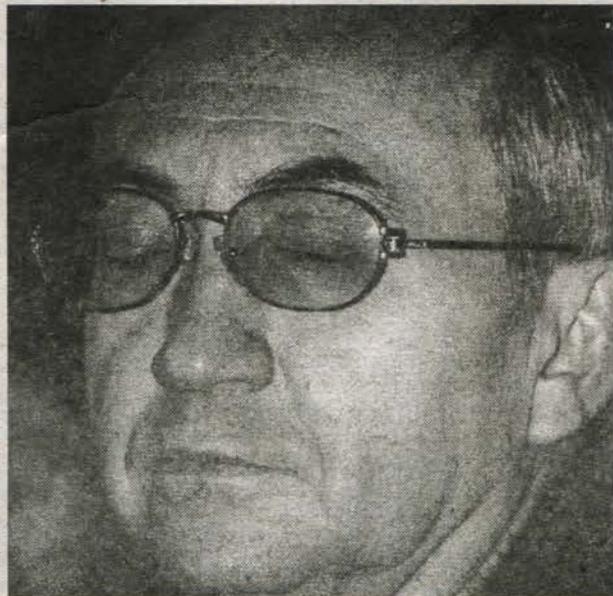
Нова Досова власт, на челу са Михајловићем, монтира доказе онима које је прогласила за осумњичене у случају отмице Мишковића које је ухапсила. Вештачење длаке није достављено суду и тужилаштву, јер доказује да ухапшени нису отмицари. Вештачењем је утврђено да се ДНК анализом није могао утврдити идентитет лица којем припада длака.

Снимак телефонске пријаве дежурној служби СУП Београд, у којем је одмах по отмици Мишковића јављен тачан регистарски број аутомобила којим је одведен власник „Делте“, сакривен је или уништен. Регистарски број који је саопштно сведок почиње цифром 1 и има пет цифара. Овај податак не одговара ономе што је полиција навела у кривичној пријави. Они су навели регистарски број аутомобила који припада ухапшенима и који се битно разликује од броја који је саопштно сведок.

је он категорично негирао код истражног судије тврдећи да уопште није видео регистарски број аутомобила којим је отмица извршена. Снимак телефонске пријаве, и поред више захтева органа гоњења, до данас није достављен. Сведок који је јавио дежурној служби регистарски број аутомобила којим је извршена отмица исти податак је дао и оперативном раднику полиције који је са њим обавио информативни разговор. Кривична пријава не садржи ову информацију.

Такође није приложена ни изјава особе која је у време отмице комуницирала са Мишковићем и његовим сарадницима преко мобилног телефона. Изјава од власнице телефона није ни затражена, јер је у питању старија жена (око 70 година) тешко болесна, па би указивање на њу као извршиоца било у најмању руку смећно. Зато је тај број приписан наводним отмицарима.

Шумски полиција је тражила да терети отмицаре, због чега су га злостављали. Везивали су га жицом, пуштали струју, набијали ексере испод noktiju да би изнудили признање. Људима из власти добро су позната имена отмицара, али она ће бити саопштена тек када неки људи оду с власти“, рекао је Миливојевић. Ето, тако тандем Ђинђић и Михајловић утерује правду.

Шиптари добили легитимитет за стварање независне државе

Учешиће Срба у институцијама симболично и без икаквог утицаја ● Излазак Срба на изборе ишао је на руку једино Западу и Албанцима ● Ругова одмах по објављивању првих незваничних резултата избора позвао свет да призна Косово као независну државу ● Тачи недавно изјавио: „Нисмо крварили да би Косово остало у Србији.” ● Независно Косово и Метохија само је део плана који нам је Запад припремио, а који су досовци спремно да шемељно спроводе

Запад и Албанци добили су што су хтели, Срби са Косова и Метохије су обманути, а ДОС је у целој причи одиграо кључну улогу. Изласком Срба на окупаторске изборе легализовано је стање у јужној српској покрајини. Преко шиптарске скупштине Албанци су добили легитимитет за стварање независне државе. То је циљ од кога неће одустати ни Ругова, ни Тачи, ни Хајрадинај, и то не крију. Ругова је одмах по објављивању првих незваничних резултата избора позвао свет да одмах призна Косово као независну државу. Тачи је недавно изјавио: "Нисмо крварили да би Косово остало у Србији". На све то, правећи будале од свих нас, Бошко Ничић, члан Извршног штаба коалиције "Повратак", изражава задовољство што је, како каже, код Албанаца победила демократска опција Ибрахима Ругове, што улива наду да ће се Косово и Метохија лакше интегрисати у Србију и Југославију.

Тиме што су гурнули Србе на изборе, досовци су легализовали етничко чишћење, изборе учинили легалним под класичним окупационим условима, са страним трупама на својој територији. Никакви избори нису смели да се прихвате док се, као што је Резолуцијом 1244 одређено, не врате војне и полицијске структуре СРЈ на Косово и Метохију, и док се не врате протерани Срби.

Смешне су оцене досоваца о наводно добрим резултатима које су Срби постигли на изборима. Као, мало је фалило да се добије још који посланик, него су све покварили ови што су се трудили да отворе очи народу. Срби су могли највише да добију тридесетак посланика, што опет ништа не мења. У сваком случају, њихово учешиће у институцијама је симболично и без икаквог утицаја. Излазак Срба на изборе ишао је на руку једино Западу и Албанцима који су још за корак ближи остварењу свог најважнијег циља.

Изласком Срба на изборе ударен је темељ и легитимитета и легалитета референдума за нови статус Косова и Метохије. За валидност референдума о будућности Косова и Метохије потребна је легално избрана, међународно прихваћена и неоспоравана власт у јужној српској покрајини. Излазак Срба даје изборима такав карактер. Основни став Запада је да се принципи из Резолуције 1244, којом се гарантује статус Косова у Југославији могу

Запад нескривено подржава Шиптаре

Запад даје нескривену подршку Шиптарима и њиховом најважнијем циљу – стварању независне државе, и то је јасно показало и појављивање Дана Евертса, шефа ОБЕС-а за Косово и Метохију, иначе и шефа Централне изборне комисије, на предизборном скупу Демократског савеза Косова Ибрахима Ругове. За ДСК и Ибрахима Ругову (који увелико обећава независност покрајине) Евертс је на предизборном скупу поручио да је "ДСК странка с попосном историјом, а да је њен лидер, Ибрахим Ругова, човек какав је потребан Косову".

решавање југа Србије и Македоније. За терористе је Косово и Метохија готова ствар.

Све одлуке досоваца доносе се на Западу

Одлука досоваца да позову Србе да изађу на изборе нимало не изненађује, јер је ови нису ни донели. Поново је потврђено да се све одлуке доносе на Западу. Чим је

мењати или новом резолуцијом УН, или на демократски начин, вољом грађана Косова и Метохије. Тако ће се изгубити основ да Русија или Кина ставе вето на прекрајање Резолуције 1244, јер ће цео поступак бити заснован на "демократски" исказаној вољи грађана Косова и Метохије. И сам Хавијер Солана изјавио је: „Косово остаје под протекторатом УН док се не донесе одлука о предузимању неког другог корака.“ То значи да, када Западу и Албанцима буде одговарало, биће донета одлука о промени статуса Косова и Метохије.

Досовци легализовали етничко чишћење Срба

Тиме што су гурнули Србе на изборе, досовци су легализовали етничко чишћење, изборе учинили легалним под класичним окупационим условима, са страним трупама на својој територији. Никакви избори нису смели да се прихвате док се, као што је Резолуцијом 1244 одређено, не врате војне и полицијске структуре СРЈ на Косово и Метохију, и док се не врате протерани Срби.

Упућени тврде да шиптарски терористи настављају припреме за реализацију пројекта "Велико Косово" као саставног дела "Велике Албаније". Милован Дреџун, војни и политички коментатор, добро упознат са ситуацијом на Косову и Метохији, каже да је у ноћи између 2. и 4. новембра у Призрену одржан састанак свих шиптарских терориста са Косова и Метохије, југа Србије и Македоније. Састанку су присуствовали терористички команданти са југа Србије Шпетим и Шефкет Муслиу, као и Мустафа Шабан, бивши официр ЈНА, али и Риза Халими, који је хитно позван. Договорена је тактика за период после избора на Косову и Метохији - интензивније кренути у

Смешне су оцене досоваца о наводно добрим резултатима које су Срби постигли на изборима. Као, мало је фалило да се добије још који посланик, него су све покварили ови што су се трудили да отворе очи народу. Срби су могли највише да добију тридесетак посланика, што опет ништа не мења. У сваком случају, њихово учешће у институцијама је симболично и без икаквог утицаја. Излазак Срба на изборе ишао је на руку једино Западу и Албанцима који су још за корак ближи остварењу свог најважнијег циља.

стигло наређење - Запад тражи да Београд убеди косметске Србе да изађу на изборе, знали смо да ће нова досова власт послушно да изврши оно што се тражи, не обазирајући се на то шта је заиста интерес српског народа и колико се губи овим изласком. А све је постало кристално јасно када је Ђинђић јавно, на првом програму РТС-а, изјавио да се српским изласком условљава отпис ЈУ дуга у Париском клубу поверилаца. Изгледа да су досовци извагали да Косово није тако значајно у поређењу са отписом дуга.

Не треба заборавити ни "препоруке" које су Коштуници слали Буш, Блер и Ширак. Америчка

агенција АП, у свом коментару, истакла је да је Београд одлуком да позове Србе да изађу на изборе "изашао у сусрет захтевима и сугестијама Запада". А онда је Коштуница, гостујући у емисији РТС-а, не трепнувши покушао да обмане народ изјавом: "У доношењу одлуке руководили смо се притиском стварности, а не међународним притиском".

Срби су освојили 22 гласа у скупштини и није било могућности да добију више од 30 и да су сви изашли на изборе, што опет не би променило ситуацију. Са тако мало гласова Срби немају никакве могућности да утичу на одлуке. Председник СРЈ је тврдио, мада то није мислио, да је излазак на изборе прилика да се поправи положај Срба на Косову и Метохији и да Срби изађу из изолације. Коштуница је рекао да Споразум између УНМИК-а и СРЈ (који треба да регулише положај Срба на Косову и Метохији и оних који су напустили завичај) "иако не гарантује потпуну безбедност Србима, представља значајан корак у регулисању односа између наше земље и УНМИК-а". Дакле, и даље је све по старом, и даље није безбедно, и даље ће бити протеривања и убијања Срба, и даље Срби неће имати слободу кретања, а судбина отетих и несталих вероватно још дуго неће бити откривена, али све је то, како каже председник СРЈ, значајно, јер је потписан некакав папир.

УНМИК не поштује ни Резолуцију 1244, а Коштуница хоће да нас убеди да ће поштовати Споразум са СРЈ. Споразумом је предвиђено да УНМИК поштује и доследно спроводи Резолуцију 1244, што је апсурд. Ако већ не спроводи потписану Резолуцију, зашто би га неки накнадно потписани споразум натерао на то. Документ не садржи посебна права Срба. УНМИК, напротив, инсис-

Председник СРЈ је тврдио, мада то није мислио, да је излазак на изборе прилика да се поправи положај Срба на Косову и Метохији и да Срби изађу из изолације. Коштуница је рекао да Споразум између УНМИК-а и СРЈ (који треба да регулише положај Срба на Косову и Метохији и оних који су напустили завичај) "иако не гарантује потпуну безбедност Србима, представља значајан корак у регулисању односа између наше земље и УНМИК-а". Дакле, и даље је све по старом, и даље није безбедно, и даље ће бити протеривања и убијања Срба, и даље Срби неће имати слободу кретања, а судбина отетих и несталих вероватно још дуго неће бити откривена, али све је то, како каже председник СРЈ, значајно, јер је потписан некакав папир.

УНМИК не поштује ни Резолуцију 1244, а Коштуница хоће да нас убеди да ће поштовати Споразум са СРЈ. Споразумом је предвиђено да УНМИК поштује и доследно спроводи Резолуцију 1244, што је апсурд. Ако већ не спроводи потписану Резолуцију, зашто би га неки накнадно потписани споразум натерао на то. Документ не садржи посебна права Срба. УНМИК, напротив, инсистира да Срби могу да буду заступљени у локалним органима самоуправе, затим правосуђу, цивилној администрацији и слично, искључиво у оном проценту у којем су заступљени у будућем косовском парламенту.

Видели смо колико места су Срби освојили и јасно је да ће њихово учешће бити симболично и без икаквог утицаја.

тира да Срби могу да буду заступљени у локалним органима самоуправе, затим правосуђу, цивилној администрацији и слично, искључиво у оном проценту у којем су заступљени у будућем косовском парламенту.

Видели смо колико места су Срби освојили и јасно је да ће њихово учешће бити симболично и без икаквог утицаја.

Незванични ставови ДОС-а о изборима на Косову и Метохији

Досовци су обманули народ. Шта заиста нове демократе на власти мисле, могло је да се види из поверљивог стенограма са седнице Председништва ДОС-а посвећене избору на Косову и Метохији, који је процурео у јавност, а који је објављен у "Репортеру" (бројеви 182 и 183). Стенограм јасно показује како досовци лажу и обмањују. Ево какве су разговоре водиле нове демократе пре него што су донели одлуку да позову Србе да изађу на окупаторске изборе.

Пре свега, свима њима је било добро познато да нема услова за излазак на изборе. Зоран Живковић (ДС) на тој седници је рекао: "Услова за изборе тамо нема. Да се поправе до 17. новембра нема шансе. Да нађемо живе или мртве Србе нема шансе. Да се врати велики број Срба до 17. новембра нема шансе. Ја мислим да ми треба да одиграмо оно што је нужно у овом тренутку, а то је ружно речено, да се поново допаднемо међународној заједници. Како можемо то да учинимо? Да се верификујемо за те изборе и да тражимо минимум изборних услова, који неће моћи да буду остварени. Шта год да тражимо, што је боље него сада, неће бити остварено. Савет безбедности зна за то да политичари из Србије морају да се јаве четири дана раније и да не добијају дозволу да уђу", каже Живковић.

Марко Јакшић, који је био представник Коштуничин-ог ДСС на седници, оштро је критиковао УНМИК истичући да ништа није урадио за последњих месец дана, него је, напротив, чинио све да заокружи једну државну целину.

"Шта је све урадио: увео порезе, без обзира што смо ми протествовали, бунили се, сада спремају личне карте, нове регистарске таблице, сада већ праве једну нову државну територију", нагласио је Јакшић. "Пустио је тамо 80 Срба да живи, и то на један стварно понижавајући начин. Ми смо се од доласка ДОС-а надали да ће УНМИК да промени своје понашање, да ће политички, људски да помогне положај Срба. Ништа није урађено. Чини ми се да је све горе и горе. Не знам докле ћемо ми да се трудимо да одобрвољимо УНМИК, кад он неће ни мрвицу да по-

пусти. На терену имамо прилику да видимо да они промовишу настајање једне нове државе. Ни то није важно, важно је зашто ћемо да изађемо и зашто ћемо да гласамо. Ваљда је циљ избора да се нешто побољша. Једноставно, испада да треба да изађемо да неком другом учинимо вољу и да гласамо за оно што је неко други урадио", закључује Јакшић.

Обмањивање народа

Дакле, све су то њихови незванични ставови, који су случајно процурели у јавност. А онда Коштуница дође и званично нам соли памет изјавама "да је излазак Срба на изборе прилика да се поправи положај Срба на Косову и Метохији". Од почетка, од кад су досовци Србе са Косова и Метохије почели да позивају да се само региструју и да то, како су говорили, не значи излазак на изборе, а нешто касније су и верификовали коалицију "Повратак" (и то су, наравно, крили), али су и даље убеђивали да ни то не значи излазак на изборе, дакле од почетка су нове демократе на власти припремале терен за излазак на изборе, а народ су константно обмањивале.

Небојша Човић је на седници, са које цитирамо стенограм, навео податак да је од 20. јуна 1999. године на Косову и Метохији направљено 26.000 албанских и 70-так српских кућа. Од јуна 1999. године враћено је 80-так, од 250.000 прогнаних људи српске, и других неалбанских националности. Нова досова власт пустила је 1.684 терориста из затвора у Србији не би ли удовољила својим налогодавцима са Запада. Број затворених Албанаца свео се на око 200, и сада су се досовци сетили да то можда неће бити довољан број за размену са Србима који су затворени на Косову и Метохији и који ће се, евентуално, пронаћи од киднапованих и несталих.

На седници је Човић пребадио Батићу, као министру правде, што се Албанци још увек пуштају када су потребни за размену.

Човић: „Ми смо од када је ДОС на власти пустили 1.684 Албанаца из затвора и остало их је 190. Данас сам добио податак да их сада има 185. Замолио сам да се више не пушта ниједан Албанац, требају нам, јер постоји одређена комбинација”...

Батић: „Ја не знам ко их пушта”...

Човић: „Па пушта их неко. Пуштена су четворица, петорица, од пре две три недеље”.

И тако, нико од досоваца не зна ко пушта терористе којих је сваком даном све мање у нашим затворима, а за откривање киднапованих и несталих Срба још увек није учињено баш ништа. Дакле, новим демократама на власти сасвим је јасно каква је ситуација на Косову и Метохији и шта значи овај излазак на изборе, али су се они ипак одлучили да изађу у сусрет Албанцима и Западу.

Независно Косово и Метохија само је део плана који нам је Запад припремио, а који су досовци спремни да спроведу.

Услов Вашингтона – Врх ВЈ мора да буде склоњен

Већ више пута могло је да се чује да НАТО тражи кадровске промене у врху Војске Југославије. Од извора блиском досовој власти, сазнајемо да је тај захтев и орочен. Наиме, до краја године треба да се изврше кадровске промене у врху ВЈ, које укључују и смену генерала Небојше Павковића. Ово је у складу са потребом да се за пројектоване државне и територијалне прекомпозиције обезбеди максимално кооперативно војно руководство, али и да се настави процес компромитовања носилаца одбране од агресије.

Један од захтева из Вашингтона био је да војска мора да буде под "цивилном контролом". Прозивање Управе безбедности је само увод у "цивилну контролу војске" у којој на крају треба да учествују разни шпијуни и дезертери.

Вашингтон захтева од Ђукановића да осамостали Црну Гору

Што се тиче Црне Горе, наш извор тврди да је Мило Ђукановић добио "зелено светло" за излазак из Југославије. Исте стране дипломате, које дају изјаве о јединству Југославије, уцењују Мила и дају му задатак да прави самосталну Црну Гору. Када буде успео да осамостали Црну Гору, Милу ће бити прикачене криминалне афере и биће уклоњен због шверца. До осамостаљења функционери СНП тренирају "кооперативност са међународном заједницом" и спремају се за нове функције.

Од вајањем Црне Горе долази до ревизије дела међународних уговора, па и Резолуције 1244 о Косову и Метохији. Пошто се Србија у Резолуцији не поми-

Наш извор открива да је у плану, да се појединци који буду склоњени из врха ВЈ, хапсе и да им се приписују разне криминалне радње, како би се оправдало њихово смењивање и дефинитивно срзао њихов углед и углед Војске Југославије. Акцент ће бити стављен на "стицање имовинске користи и богаћење", а не на евентуалне повреде Међународног хуманитарног ратног права или ратне злочине. Задатак је, како тврди наш извор, да се народу пошаље порука да је војни врх изазвао и водио приватни рат против НАТО–а за одбрану и опстанак породице Милошевић и својих "привилегија, станова и доповлука".

Како сазнаје "Велика Србија", у том правцу се у МУП–у интензивно ради на фабриковању криминалних досијеа и у току су и почетне истражне радње. Неће се презати ни од лажних сведока и фалсификата. Док Хашки трибунал оптужује војне руководиоце из сукоба у Хрватској и Босни за ратне злочине, југословенски војни врх из периода агресије НАТО–а треба да буде прво окарактерисан као скуп "лопова и криминалаца", а тек онда долазе на дневни ред ратни злочини и Хаг.

не, него само Југославија, стећи ће се услови да се "грађани Косова и Метохије одреде за своју будућност".

Наш извор тврди да ће Шиптари на референдуму изабрати конфедерацију са Албанијом, а међународна заједница ће то прихватити, а да мало амортизује ствар, наложиће им специјалне везе са Југославијом. Преговори у Рамбујеу су били у фебруару и марту 1999. године. Један од неприхватљивих захтева био је и референдум о независности Косова, који је, према плану, требало да се одржи за три године. У пролеће 2002. године биће тачно три године од захтева из Рамбујеа. Могуће је да тада буде одржан референдум, а уколико не буде одржан баш у том року, треба знати да Запад и Албанци не одустају од планова и да ће сигурно до референдума доћи. А тада ће на изјашњавању учествовати и три општине на југу Србије, истиче наш извор.

Статус Војводине – „повезано питање”

Што се тиче статуса Војводине, он је директно везан за динамику и карактер других промена у прекомпозицији, односно нестајању Југославије, тврди наш извор. Статус Војводине је "повезано питање" и апсирације аутономаша ће увек бити контролисане споља у оквиру укупне стратегије Запада. Дакле, када Западу буде одговарало, преко марионетског режима, реализоваће коначно решење – Војводина република.

Запад, следећи политику Новог светског поретка, већ дуже време покушава да уништи и распарча нашу земљу. Досовци им у остварењу њихових намера пружају свесрдну помоћ. Перспектива за нас постоји једино ако ДОС што пре оде с власти.

САНЦАК

- Никоме не можемо да очекујемо да ће се муслимани задовољити тиме да живе у Савезној Републици Југославији, јер би то, по њима, значило негирање самог ислама. Све више се појачавају приписци на Србе који живе у тим крајевима, шакође појачано је исцљављање Срба из тог дела Србије. Какав кажем да су санџачки муслимани непријатељски расположени, што не треба схватити у шом контексту да су они зли, већ њихов политички пројекат је шакав да не желе да постоји држава Југославија, већ желе државу организовану на њиховим принципима - каже за "Велику Србију" др Миролуб Јефтић, професор на Факултету политичких наука и познати исламиста

Политичку панораму мултиетничке Рашке или Санџака, како муслимани називају овај југозападни део Србије под но Копачице, најбоље осликавају фудбалски дербији тамошњих српских муслиманских клубова. По препознатљивом сценарију политичко-спортског такмичења навијачи кличу независном Санџаку, а на њихове поклице Срби узвраћају скандирањем „Србија, Србија“. У три тамошње општине - Нови Пазар, Сјеница и Тутин, живи око 120.000 муслимана и око 30.000 Срба, у Новој Вароши, Прибоју и Пријеполу доминира српски живаљ. Општине у којима је победила Страна демократске акције Сулејмана Угљанина очекују од нове власти да тим удовољи у многим давно изреченим захтевима који се крећу до политичке аутономије Санџака, томе се надају и присталице Расима Љајића, министра за националне мањине у Републичкој влади.

И пре косовско-метохијских дешавања овај део српске територије сматрао се будућим потенцијалним жариштем, сада када је одвајање Црне Горе од Србије готово извесно,

а статус Бојводине под знаком питања, те стрепње међу тамошњим српским становништвом свакодневно се повећавају. Био је то повод за разговор са др Миролубом Јефтићем, познатим исламистом и аутором више књига из ове области.

Да ли се цепањем Савезне Републике Југославије и одвајањем Црне Горе отвара питање Рашке области?

Питање Рашке области поставља се и одвајањем и неодвајањем Црне Горе. Политички пројекат којим се инспиришу муслимани у Рашкој области је такав да он подразумева одвајање Санџака од Савезне Републике Југославије и његово уједињење са муслиманском Босном. Било која опција, опстанак заједничке државе Србије и Црне Горе или њихово одвајање неће утицати на промену политичког става санџачких муслимана. Наравно, уколико се Црна Гора отцепи лакше ће моћи да реализују своје политичке замисли и остваре свој идеал.

Како ће санџачки муслимани покушати да остваре свој циљ, односно самосталну државу?

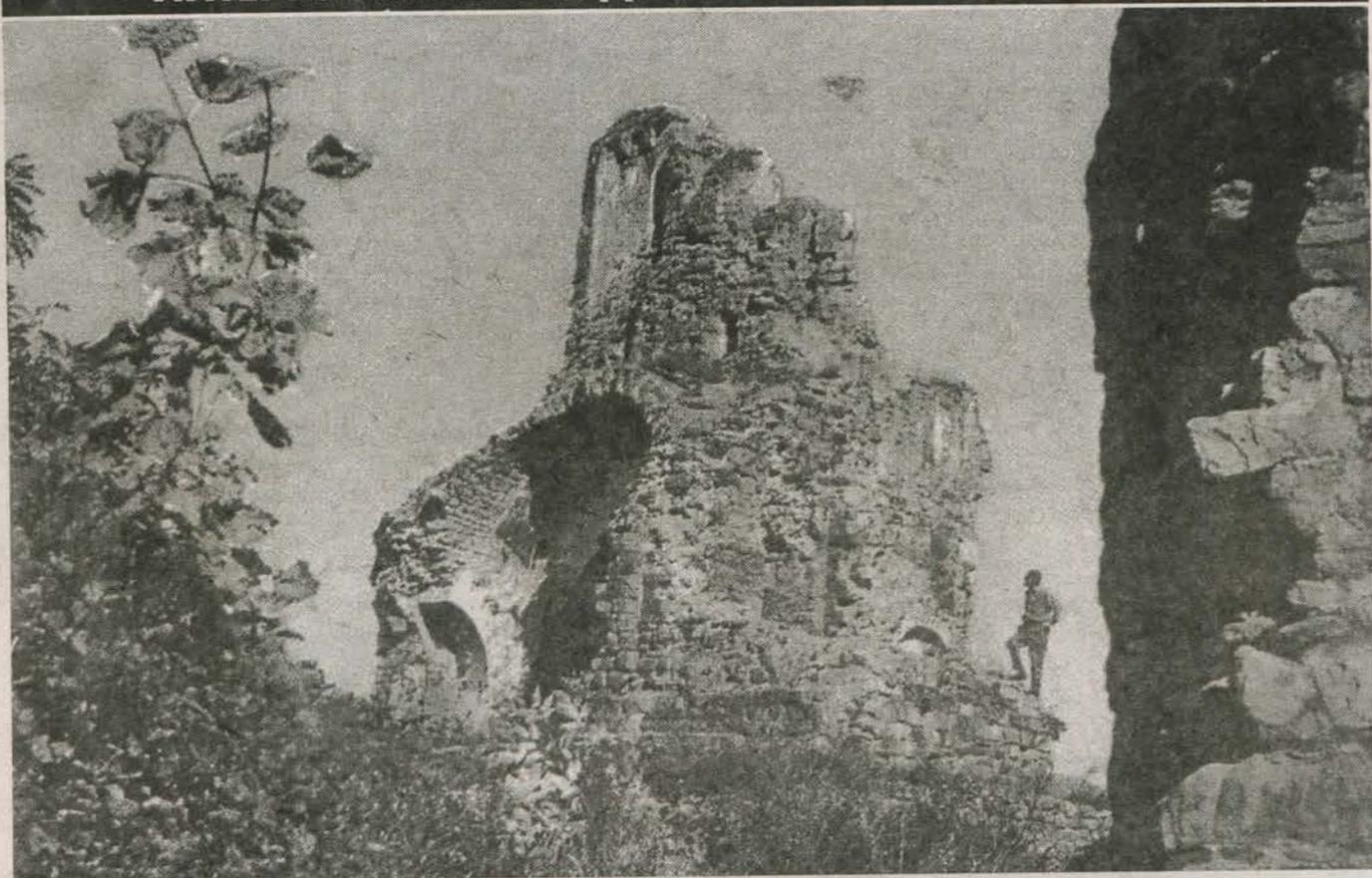
- Нередима. Пошто у међународним оквирима тренутно доминира происламска политика Сједињених Америчких Држава, нарочито после догађаја од 11. септембра, они ће покушати да до својих циљева дођу путем међународних конференција посвећених будућем статусу Рашке области, односно Санџака. Међутим, у мери у којој ће се међународно расположење мењати у прилог вишења реалних проблема који су искрсли на међународној политичкој сцени после септембарских дешавања у Њујорку, они ће све више морати да користе друга средства за остварење исламске државе на овим просторима.

Ђукановићев режим је опстао захваљујући великој подршци муслимана, како ће се ствари одвијати даље? Да ли ће он са муслиманским живљем имати у скорије време проблеме?

- Са таквим концептом исламске државе проблема неће имати само Ђукановић, већ сви. То је концепт непомирљив

БУРЕ БАРУТА

и у односу на Ђукановића, Милошевића, Коштуницу, Жарка Кораћа. Сви су они њима непријатељи. Друга ствар је што то Жарко Кораћ не зна и не види.

С друге стране, многи се позивају на чињеницу да је у Европи тренутно присутан тренд регионализације?

– Тај тренд регионализације у Европи је врло присутан, али он почива на претпоставкама једне цивилизације која је сасвим другачија од исламске цивилизације. Таква регионализација нема за циљ сепаратизам, већ олакшавање живота појединим регионима, па самим тим и државама у којима се налазе. Али, овај проблем о коме говоримо нема ту амбицију, већ има амбицију да уништи такав модел регионализације, па и друштва, какав постоји у Европи.

Такође, ми имамо врло мало информација шта се дешава у том делу наше земље. Зашто је то тако?

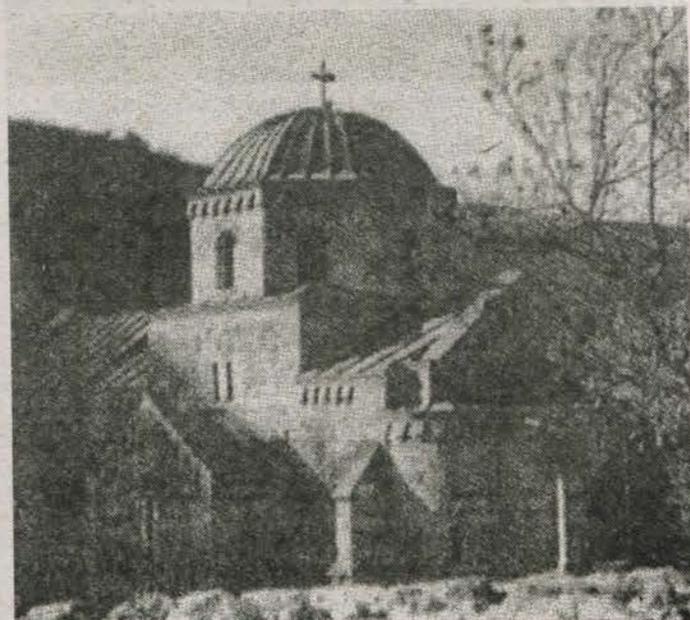
– Мало информација имамо због тога што нико не жели да саслуша људе који су упознати са тиме шта се тамо дешава. Да су мене питали знали би, али то изгледа да никога не интересује. Ја 15 година причам о томе, али то нико неће да слуша. Нити је слушао Милошевић, нити слуша са-

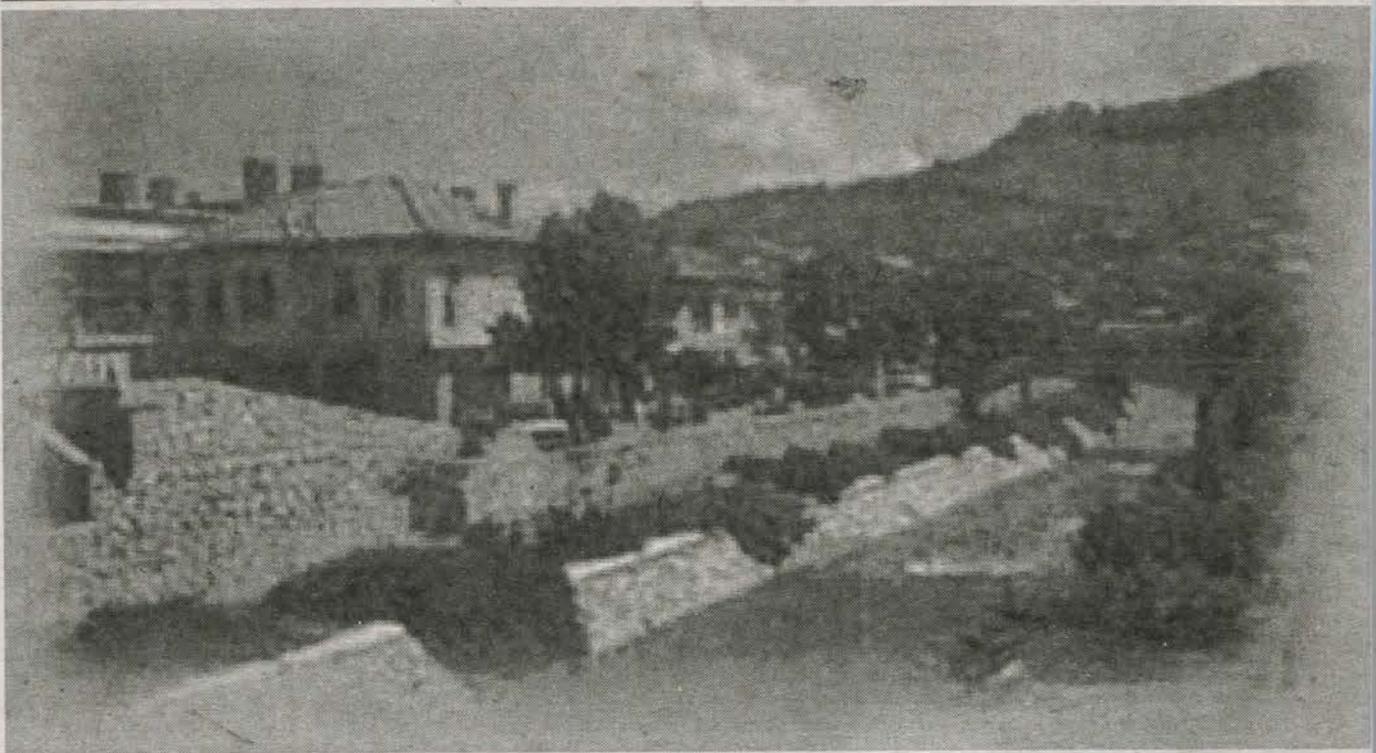
Којим ће средствима санџачки муслимани покушати да дођу до своје државе?

– Или ће сами организовати оружане побуне, или ће створити такву атмосферу у којој ће они бити наводне жртве, па ће исценирати оружане побуне. Напросто, не можемо да очекујемо да ће се муслимани задовољити тиме да живе у Савезној Републици Југославији, јер би то по њима значило негирање самог ислама.

да Војислав Коштуница. А прича је врло једноставна. То становништво тамо, ја вам то врло отворено кажем, непријатељски је расположено према свакој форми Србије и Југославије. Сви су непријатељи, само неко у већем, неко у мањем степену. Онај ко то није, он је тамо апсолутно неутрицајан.

Значи, постоји један мали део санџачких муслимана који није непријатељски расположен, али он је апсолутно без икаквог утицаја. Наравно, то не треба схватити у том контексту када кажем непријатељски расположени да су они зли, већ њихов политички пројекат је такав да не желе да постоји држава Југославија, већ желе државу организовану на њиховим принципима.

ПОЈАЧАНО ИСЕЉАВАЊЕ СРБА

– У последње време видљива је тенденција да су муслимани све оно што се десило у Србији после 5. октобра, ја ово не говорим као човек који брани Милошевића, већ као аналитичар, доживели као велику победу, а Срби који живе на тим просторима то су почели да доживљавају као велики пораз. Све више се појачавају притисци на Србе који живе у тим крајевима. Такође је појачано исељавање Срба из тих крајева. Све се више продају куће у Пријеполу, Новом Пазару, а у Тутину Срба скоро нема.

Морам да кажем да се куће продају чак и у Новој Вароши, где је до пре пар година српски живаљ доминирао.

Да ли теже прикључењу Босни и Херцеговини?

– То је њихова највећа тежња, зато су они и себе прогласили Бошњацима. Сви знају да ако постоји икакво оправдање за постојање бошњачке нације у Босни, такво оправдање никако не постоји међу, рецимо, барским муслиманима, а чак и међу барским муслиманима који немају никакве везе са Босном развила се идеја и осећање да су они Бошњаци. Управо због тога они желе да буду национална мањина у Југославији која има своју матицу и тежи да се тој матици касније временом прикључи.

Нови Пазар је познат као успешан привредни град. Зато су они у својим захтевима изашли са подацима да би економски могли боље да се развијају уколико би се одвојили од Србије, да ли је то тачно?

– Економско питање овде уопште није битно, никога оно не интересује. Њих интересује искључиво национално питање, а не економска ситуација. Када би економски проб-

леми били у првом плану, онда никада Срби 1918. године у Војводини, не би желели да се уједине са Србијом која је била у опанцима. Питање је много значајније, и оно превазилази економске оквире. Исто као што је било и 1991. године. Тада никога није интересовало да ли ћемо имати да једемо хлеб, национално питање је било централно питање. Тада је народ веровао да ће Милошевић то питање решити. Тако је код њих и сада. Радије ће умрети од глади него да живе у Србији са 100.000 долара по глави становника или у Србији са 5 долара по становнику. Њима је то свеједно, они тако развишљају. Њих интересује муслиманска држава, па била она богата или сиромашна. Они не желе никакву Србију.

Како то они постизборни период доживљавају као победу?

– Они су Милошевићев режим доживљавали као антиисламски режим, а он то никада није био, али они су га тако доживљавали. Рушење Милошевића и долазак коалиције ДОС на чело државе, они су доживели као својих пет минута. Доживели су то на тај начин, пре свега, због тога што је део њих укључен у политички естаблишмент. Дobili су министарско место, Расим Љајић је постао министар за националне мањине. Чини им се више уступака него што им се чинило пре, а Срби, са друге стране, то доживљавају као свој пораз. Управо и због тога што су осетили да су санџачки муслимани ушли у власт преко ДОС-а и Расима Љајића.

Према проценама аналитичара, у случају цепања Савезне Републике Југославије тај део лако би могао да се споји са Косовом и Метохијом?

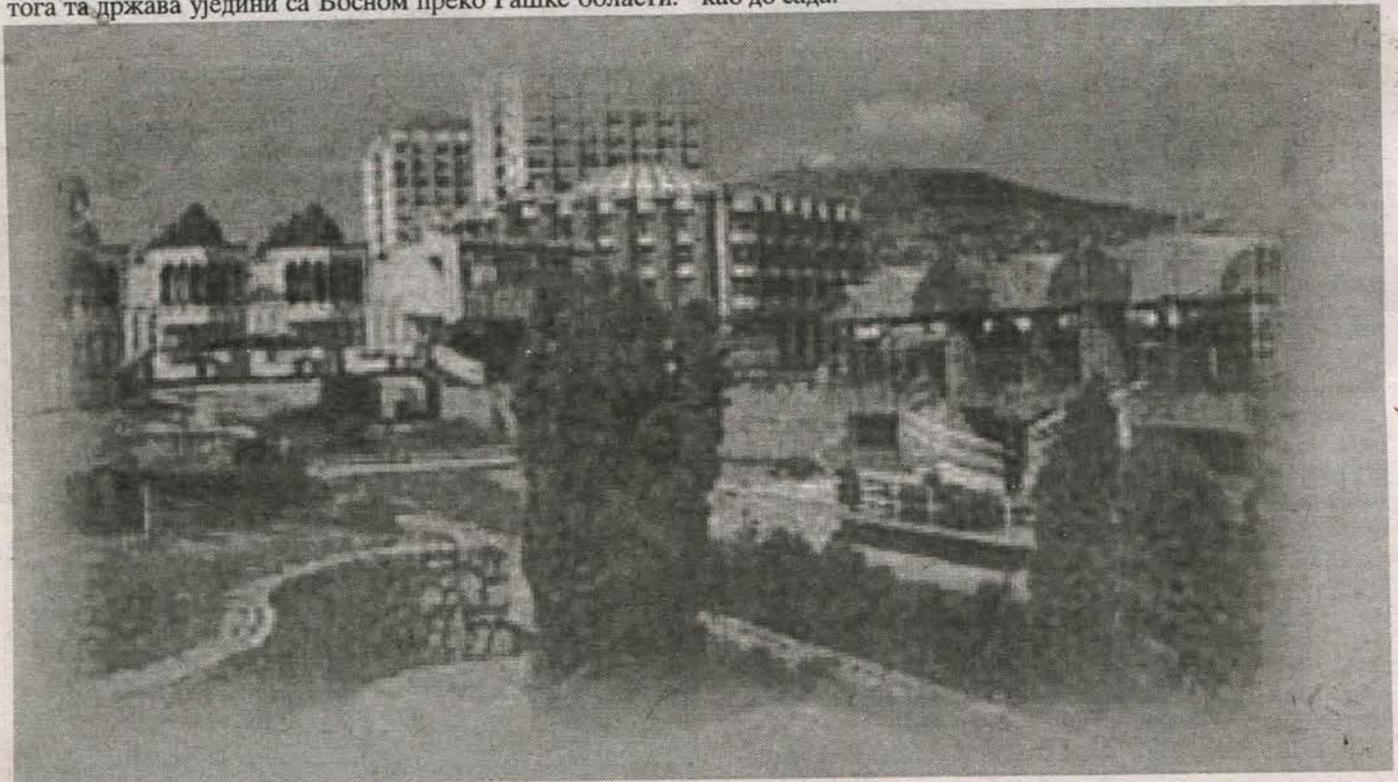
– Апсолутно, то је део једног глобалног плана. Није то никаква тајна. Када је 1990. године, 2. новембра, тадашњег председника Комисије за односе са верским заједницама у Југославији, односно Србији, Драгана Драгојловића, који је доскоро био амбасадор Савезне Републике Југославије у Аустралији, посетио Ферхат Шета, који је био поглавар исламске верске заједнице Босне и Херцеговине, који се био управо вратио са скупа на коме су учествовали сви представници исламске заједнице Југославије, а где се расправљало о реисламизацији Албаније после рушења комунистичког режима у Албанији, Ферхат Шета је Драгојловићу рекао да је на том скупу изнето да се мора учинити све како би се извршила федерализација Косова и Албаније.

Значи, да се Косово уједини са Албанијом и да се после тога та држава уједини са Босном преко Рашке области.

Њихов план је био да се направи једна велика исламска држава и да се зато, ако треба, води и рат. Он је рекао да су Албанци спремни да дају и милионе жртава, као и да имају сво наоружање, осим тенкова. Он је уз то додао да је тадашњи шеф исламске верске заједнице у Југославији, који је уз то и председавао на том скупу, Јакоп Селимовски, сањао да се направи у оквиру те јединствене исламске државе јединствена исламска заједница, нешто попут Православне цркве, и да он буде њен шеф. То значи да је та информација тог дана била на столу Слободана Милошевића, а да није предузето ништа.

Нико ништа не чини ни сада, већ сви узимају из дворишта шта им треба. Питање Санџака, односно Рашке области, неће се решити уколико се ствари буду посматрале као до сада.

Фатална

Спојили лепо и корисно

Иако су у предизборним обећањима представници ДОС-а изјавили да неће мешати политику и привреду, као и да неће узимати учешће у управним одборима, стварноста изгледа нешто другачија. Међу коалиционим партијерима свакодневно се одвијају преговори ко ће да заузме које место у ком управном одбору. Чланови Демократске странке и Демократске странке Србије предњаче, а председничко место у Управном одбору НИС-а на листи најизраженијих

Према изјавама појединих челника владајуће коалиције на једвита јаде постигнута је политичка сагласност о именовању генералног директора НИС-а. Поменуто радно место међу чланицама ДОС-а налази се на врху листе најтраженијих директорских места. Због финансијске и политичке моћи које оно доноси, било је узрок многобројних свађа и полемика међу чланицама владајуће коалиције. Иако је Горан Весић, високи функционер Демократске странке, изјавио да ова странка нема никаквих афинитета у погледу НИС-а, после одбијања Републичке скупштине да по хитном поступку донесе одлуку којом би Влада Републике Србије именovala генералног директора НИС-а, Влада је преузела нове кораке и премијер Ђинђић, и струја блиска њему, на чело НИС-а поставили су свог човека. Ова одлука Републичке владе изазвала је бурне реакције међу коалиционим партнерима.

Демократска странка Србије и Лига социјалдемократа Војводине, који су такође имали претензија на место генералног директора НИС-а, били су највише погођени овом одлуком. Демократска странка Србије тим поводом упозорила је јавност да се кршењем закона не може градити правна држава, нити са измештањем надлежности из парламента на Владу може градити стабилна демократија. Са констатацијом да генералног директора НИС-а не може именовати Влада Републике Србије, сложио се и председник војвођанске скупштине Ненад Чанак, који за разлику од ДСС-а сматра да генералног директора НИС-а може именовати искључиво Скупштина Војводине.

Сам Ненад Чанак радо би своје амбиције задовољио као председник Управног одбора поменутог предузећа. Да није сам са таквим амбицијама, говори и чињеница о готово једногодишњој борби коалиционих партнера ДОС-а за избор новог председника Управног одбора НИС-а.

Како време одмиче, у трку се укључује све више кандидата и партија. У почетку се борба водила између Демократске странке и Демократске странке Србије, да би

ЂИНЂИЋ КОЛО ВОДИ

Премијер Србије, Зоран Ђинђић, преузео је Управни одбор, и то председнички, Фонда за развој Србије. Друштво му чине Александар Правдић из Демократске странке Србије, Јожеф Каса и Божидар Ђелић.

ПРИВЛАЧНОСТ

им се касније придружио и председник Лиге социјалдемократа Војводине Ненад Чанак са захтевом да то место припадне представнику једне од војвођанских партија. То би, по свему судећи, требало да буде сам Чанак, иако без амбиција није и председник реформиста Војводине, Милорад Исаков, за сада још увек без неке политичке снаге која би стала иза његових захтева.

Јожеф Каса, председник војвођанских Мађара, испао је из игре пошто је заузет председниковањем у Управном одбору "Србијашуме" и чланством у Управном одбору у Фонду за развој Србије. Пре 5. октобра на том месту налазио се Живко Шокловачки, високи функционер ЈУЛ-а, који је бахатим понашањем средства овог предузећа трошио на разна спонзорства и сопствене презентације.

Погажена обећања

Пре 5. октобра ДОС је пред грађане Србије излазио са обећањима да ће управне одборе и директорска места препустити експертима и независним стручњацима на које неће бити вршен политички утицај. Међутим, одмах после прошлогодишњих избора обећања су пала у воду. Путем кризних штабова партије, чланице ДОС-а, просто су се утркивале која ће да заузме коју фирму. Било је довољно ући у неку фирму и рећи: "Добар дан, ја сам из ДОС-а", док

ОТПОР ТАКОЂЕ ДОБИО СВОЈЕ

У расподели, кајмака нису изостали ни отпораш. У Управном одбору Дома омладине обрели су се Миља Јовановић и Иван Андрић. Председник поменутог одбора је Дејан Рандић, отпораш и члан Демократске странке.

Пијаце су му слаба тачка

УПРАВНИ ОДБОР	ПОЛИТИЧАР	СТРАНКА	
Фонд за развој Србије	Зоран Ђинђић Александар Правдић Јожеф Каса Божидар Ђелић Милорад Савићевић	ДС ДСС СВМ	
Генекс Телеком ПТТ Србија ЈКП Градске Пијаце	Драго Хибер Радоје Прица Горан Весић Драган Шутановац Душан Михајловић Божидар Ђелић	ДХСС ГСС ДС ДС ДС НД	
Дирекција за обнову земље			
Фонд за финансирање повећања запослености у привреди Компанија Дунав Јумбес банка Београдски Универзитет	Божидар Ђелић Мирољуб Лабус Саша Витошевић судије Зоран Милошевић Слободан Вучетић Миодраг Савићевић Предраг Марковић Душан Ковачевић Душан Ковачевић	П17 П17 П17 П17 ДХСС П17 П17 П17	Ово су само неки од примера, а има их много
Звездара Театар			
Институт за кардиоваскуларне болести			

НОВАЦ И МОЋ

Чланство у управним одборима није неисплативо. Чланови управног одбора на свој рачун добијају око 30% плате генералног директора, док председник управног одбора може да рачуна и на читавих 40% плате генералног. Пошто поједини политичари су чланови више управних одбора сваки месец се у њихов џеп слива позамашна сума новца.

би се тадашње руководство снашло, новоустоличени директори и председници управних одбора наређивали су из својих фотела.

У овим активностима посебно се истакла Демокришћанска странка Србије. Председник ове странке, Владан Батић, потрудио се да одмах, 6. октобра 2000. године, заузме "Генекс", а нешто касније и "Заставу". На челу управних одбора ових предузећа дошао је високи функционер Демокришћанске странке Србије, некадашњи директор "Генекса", Миодраг Савићевић. Када је започет процес декомпоновања крагујевачке "Заставе" Савићевић је поднео оставку у овом Управном одбору, али је зато задржао чланство у Управном одбору Београдског универзитета и "Генекса".

Демократе обожавају пијаци

На лествици најнепопуларнијих председника и чланова управних одбора налази се први човек Управног одбора "Телекома" Драго Хибер, члан Грађанског савеза Србије. Хибер је грађанима Србије остао у немилом сећању због астрономских поскупљења телефонског саобраћаја и написа у штампани да је као председник Управног одбора "Телекома" својим одлукама умешан у велику пљачку грађана од стране овог предузећа. Овај високи функционер Грађанског савеза Србије уједно је и члан Управног одбора Студија Б.

Његов коалициони партнер из далеко моћније Демократске странке, Радоје Прица, устоличио се на челу Управног одбора ППТ Србије. Демократска странка Србије задовољила се директорским местима у оба предузећа.

Помоћници и саветници савезног министра полиције, Зорана Живковића, сви из редова Демократске странке,

постали су неприкосновени владари јавног предузећа "Градске пијаци". На месту председника Управног одбора "Градских пијаца" устоличио се Горан Весић, њему помаже партијски колега и колега из Министарства, Драган Шутановац. Очигледно да је своју нишку љубав према пијацама, коју је гајио као градоначелник Ниша, Зоран Живковић понео и у Београд.

Ни Министарство унутрашњих послова Србије није искључено из игре. Министар Душан Михајловић члан је Управног одбора Дирекције за обнову земље, заједно са министром финансија Божићем Белићем. Белић је своје активности усмерио на још један управни одбор, и то одбор Фонда за финансирање повећања запослености у привреди.

Ипак, ДОС није грађане у потпуности изневерио. Поједине управне одборе препустио је независним експертима, и то оним из Г17. Стручњаци из групе 17 су за себе приграбили ништа мање привлачна места. Мирољуб Лабус, потпредседник Савезне владе, председник је Управног одбора компаније "Дунав", Саша Витошевић је у Управном одбору "ЈУМБЕС" банке, док су се судије Зоран Милошевић и Слободан Вучетић задовољили чланством у Управном одбору Београдског универзитета.

Предраг Марковић, власник издавачке куће "Стубови културе", челник Г17, је у управним одборима "Звездара театра" и Филолошког факултета. Директор "Звездара театра" је Душан Ковачевић. Жарко Кораћ се, такође, обрео у образовању. Он је председник Управног одбора карловачке гимназије.

Душан Ковачевић, сем директорског места у "Звездара театру", у расподели је добио и председничко место у Управном одбору Института за кардиоваскуларне болести Дедиње. Веровали или не, челници ДОС-а успели су да пронађу негде скривену нит између писања и медицине. На челу Управног одбора РТС-а, после жестоких свађа и суза, нашао се Дејан Мијач.

Ово су само неки од примера којих у нашој земљи има много, јер ДОС и даље наставља гомилање чланства у управним одборима разних предузећа и института, иако је управо то била једна од кључних ствари на коју су указивали у предизборној кампањи, и највише замерали ЈУЛ-у и СПС-у да су се на тај начин обогатили.

ПОСЛЕ ГОДИНУ ДАНА НИС ДОБИЈА УПРАВНИ ОДБОР

Кадровска комисија ДОС-а упутила је Влади предлог састава новог Управног одбора НИС-а. Влада би ускоро требало да од предложених чланова именује председника Управног одбора, а кандидат је Милорад Игњатовић, кадар Демократске странке Србије. За састав Управног одбора НИС-а, поред Игњатовића, предложени су Ненад Чанак – Лига социјалдемократа Војводине, Ђорђе Ђукић из Демократске странке, Слободан Вучковић, члан Демократског центра, Бранко Павловић из Социјалдемократске уније, Срђан Сикимић, Демократска алтернатива и Станко Ковачевић из Покрета за демократску Србију. До пре месец дана најозбиљнији кандидат за председника Управног одбора НИС-а био је Ненад Чанак, али после нагодбе Демократске странке и Демократске странке Србије у вези са именовањем челника НИС-а, готово је сигурно да ће Влада Србије на ту функцију поставити Игњатовића из Демократске странке Србије.

Непослушност Чанка кажњена – председник УО НИС-а само у сновима

Припрема се продаја ИХП "Прахова" и Бора

Зашто је са почетком транзиције, коју нам је донела нова досова власт, започео и економски суноврат? Зашто је сваким даном све горе и горе? Већ је свима јасно да у причама досоваца нема ни трунке истине. Ако их не зауставимо на време никада нећемо успети да се опоравимо, то је једина истина. Транзиција је само синоним за распродају, досовци су се определили за транзицију и немају намеру да раде на покретању домаћих капацитета и да користе предности страног капитала ради развоја макроекономије. Они сада пропагирају један модел који ће нас учинити још сиромашнијим и апсолутно зависним, а то је да је једино страни газда са својим парама у стању да покрене државу у економском смислу.

Државни врх, на челу са Лабусом и Динкићем, понаша се најбездушније када је у питању наш интерес, јер су поменути господи и Г17 експоненти страног капитала. Лабус је у овом тренутку једина тачка уласка капитала у ову земљу. Кредитно-монетарна политика је искључиво у његовим рукама. Лабус је шеф који координира и артикулише сва

страна улагања. Како због такве политике пропадају домаће фирме и домаћа производња, показатељ на примеру ИХП "Прахово" и предузећа "Мабар".

"Прахово" и дан-данас не ради, и вероватно неће ни радити, јер нове демократе на власти припремају његову продају. Припрема се продаја и "Прахова" и рудника Бор, јер, замислите, нема држава права да покрене производњу, како каже Лабус, потребно је читавих 120 милиона долара. Док "Прахово" стоји, увознички лоби ради свој посао и млати паре.

Прахово може да буде најјачи произвођач ђубрива

ИХП "Прахово" је направљено високостручно. Налази се на Дунаву и може да прими огромну количину репроматеријала преко реке.

Има луку Прахово, и смештено је на ободу басена Бор који производи сумпорну киселину коју „Прахово“ користи као сировину. „Прахово“ има западну технологију и најјача је тачка производње вештачких ђубрива у овом делу

Европе. Бугари и Румуни имају совјетску технологију која не може да се упореди са француском, која је уграђена у „Прахово“. Зато су „Прахово“ и Бор данас зеница у оку неких играча напољу који очигледно знају шта раде.

Недостатак комплексних ђубрива (НПК) представља један од основних проблема наше пољопривредне производње. Предузеће "Мабар" је почело пословну сарадњу са "Праховом" 1999. године тако што је донело 10.000 тона фосфата са Блиског истока и од тога је добијено 3.000 тона ђубрива. У 2000. години тих 10.000 тона се

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
САВЕЗНА ДИРЕКЦИЈА ЗА РОБНЕ РЕЗЕРВЕ

04-01/2001
26-03-2001
БЕОГРАД, Дећанска 8А, п.ф. 912

МАБАР Д.о.о.

бр Младена Барчота

11000 БЕОГРАД

Ул. Булевар Михајла Пупина 165 а.

Предмет: Уговор за НПК ђубрива

У телефонском разговору Павловић - Шћепановић од 20.03.2001. године, смо вас обавестили да је од стране Савезне владе, односно потпредседника Савезне владе и савезног министра пољопривреде наложено да се уговор о купопродаји до 100.000 т НПК ђубрива, не може потписати пре верификације закључка Савезне владе и утврђивања најповољнијег понуђача на јавно објављеном огласу.

Такође вас обавештавамо да је на основу мишљења Савезне владе и Савезног министарства пољопривреде, расписан јавни оглас који је и објављен у дневној штампи 21. и 22. 03 у Привредном претмету, 22.03. у Политички и Дисциплину, па вас молимо да у циљу равноправног учешћа свих понуђача доставите и зашпу понуду до 27.03.2001. године у 12 часова; када ће се у просторијама Дирекције извршити јавно отварање и читање понуда у присуству понуђача.

И поред телефонског обавештења, ви сте наставили активности на даљој реализацији уговора о купопродаји достављањем акцептних налога и гаранција пословне банке.

Такође смо вас обавестили да у уговору има и формалних грешака које биће узгужу на његово даље спровођење, па вас стога обавештавамо да потписани уговор нема правно дејство и сматра се неважећим.

Имајући у виду наведено, враћамо вам акцептне налоге и гаранцију пословне банке, уз наше извињење јер Дирекција у моменту закључења уговора није била у стању да се он не може ни закључити без јавног расписаног тендера и сагласности комисије формиране од стране Савезне владе.

Савезна дирекција
за робне резерве
једнострано
раскинула уговор
са „Мабаром“

претворило у 70.000 тона. "Мабар" је имао идеју да ревитализује производњу у "Прахову".

„Мабар“ покушао да покрене производњу у „Прахову“

Почетком 2001. године генерални директор "Мабара", Младен Барчот, и тадашњи генерални директор "Прахова", Ивица Табашевић, посетили су та-

иницијатор промена

дашњег министра пољопривреде Сашу Витошевића и представили му идеју о буђењу производње НПК ђубрива. "Мабар" је 16. марта 2001. године закључио

уговор са Савезном дирекцијом за робне резерве, која је купила од "Прахова" преко "Мабара" (с обзиром да је носилац финасирања код "Прахова") 100.000 тона НПК ђубрива које је требало да се испоручи сада, до децембра месеца, када почиње сезона. "Мабар" је добио најнижу цену за Савезну дирекцију – 171 долар. Данас је цена вештачког ђубрива негде од 183 до 185 долара из увоза.

ИХП „Прахово“ је направљено ви-сокоструктурно. Налази се на Дунаву и може да прими огромну количину репроматеријала преко реке. Има луку Прахово, и смештено је на ободу басена Бор који производи сумпорну киселину коју „Прахово“ користи као сировину. „Прахово“ има западну технологију и најјача је тачка производње вештачких ђубрива у овом делу Европе. Бугари и Румуни имају совјетску технологију која не може да се упореди са француском, која је уграђена у „Прахово“. Зато су „Прахово“ и Бор данас зеница у оку неких играча напољу који очигледно знају шта раде.

"Моја идеја је била идеја напорног рада и добрих контаката напољу. Мој партнер из иностранства са Блиског истока је у стању да да сиријски фосфат под најконкурентнијим условима, ја сам у стању да га превезем по најјефтинијим тарифама", каже генерални директор "Мабара" Младен Барчот.

Пројекат ревитализације срушен

Уговор је, дакле, потписан, ступио је на снагу, али је онда кренула хистерична кампања. Савезна дирекција је једнострано раскинула уговор са објашњењем да није био расписан тендер, што, према Барчотовим речима, уопште није услов рада за Савезну дирекцију, јер постоји закључак владе којим се у условима несташице дозвољава закључење уговора без расписивања тендера.

XVII - П - 2516 / 01
СУДИЈА СВЕТАНА
СЕРЂЕВИЋ / ПРИВРЕДНИ
СУД

PRIVREDNI SUD BEOGRAD

TUŽILAC: "MABAR" d.o.o. Beograd, Булевар Михајла Пупина бр. 165а, заступано по адвокатима Ненаду Вукасовићу и Славиши Вукосављевићу, оба из Београда, са адресом достављања у Београду, ул. Слободанке Данке Савић бр. 23, по пуномоћју у прилогу.

TUŽENIK: SAVEZNA DIREKCIJA ZA ROBNE REZERVE, Beograd, ул. Дећанска бр. 8

Оснoв: Накнада штете
Вредност: 99.405.000,00 USD
Прилога: Девет и пуномоћје

TUŽBA

Radi naknade štete

Tužilac, preduzeće "MABAR" d.o.o. Beograd je jedan od najvećih uvoznika komponenti za mineralna đubriva u SRJ i u tom smislu dugoročni poslovni partner IHP Prahovo, jednog od najvećih proizvođača mineralnih đubriva u Jugoslaviji, koje je još u novembru 2000. godine, uradilo Studiju - Analizu opravdanosti dugoročnog kreditnog plana u revitalizaciju proizvodnje IHP Prahovo.

Dokaz: Studija-Analiza u prilogu

I tokom januara i februara 2001. godine, vođeni su razgovori sa tuženim u cilju aktiviranja proizvodnje đubriva u IHP Prahovo, u količini od 100.000 tona NPK đubriva 15x15x15.

„Мабар“ поднео тужбу због једностраног одустајања од уговора Савезне дирекције за робне резерве

**ОБЈАВЉЕЊЕ О НАМЕРИ ЗАКЉУЧЕВА
КРЕДИТНОГ ПОСЛА ЗАДУЖЕЊА У ИНОСТРАНСТВУ**

1. Регистрација у Народnoj банци Југославије дан: 07.09.2001	2. Износ кредита износ постоји: 25.000.000,00	3. Назив тражиоца кредита име: МАБАРА
4. Држава име: "МАБАРА", Лонђинов бuleвар 165а, Н. Београд		
5. Кредитни кредит 1. име: "МАБАРА", Лонђинов бuleвар 165а, Н. Београд		
6. Страна кредитора име: VOSTOKINVEST BANK, JOINT STOCK COMMERCIAL BANK, VLADIVOSTOK, RUSSIA		
7. Страна добavitelja - кредитора име: VOSTOKINVEST BANK, JOINT STOCK COMMERCIAL BANK, VLADIVOSTOK, RUSSIA		
8. Категорија кредита име: ЕКСПИМ БАНКА	9. Условности кредита име: 12	10. Начин плаћања кредита име: 1
11. Назив кредита име: ЕКСПИМ БАНКА		
12. Место кредита име: БЕОГРАД		
13. Назив име: ЕКСПИМ БАНКА		

„Мабара“ поднео документацију за регистрацију кредита код НБЈ за ревитализацију Прахова

ЗА ЕКСПИМ БАНКУ
M. J. Stojanovic
M. Stojanovic

ЕКСПИМ БАНКА А.Д. БЕОГРАД

тачно. Цео Запад је себе развијао на много нормалнијим односима и одатле мени сумња да ћемо икада направити праву државу.

Нама је наметнут економски модел Централне и Јужне Америке, са којима велике америчке компаније владају већ више од 100 година. И тај механизам се потхрањује споља, истиче генерални директор "Мабара" и врло пластично објашњава: "Сада смо одједном добили

много пријатеља, али нико не жели да каже - ви имате много потенцијала, хајде да их заједно развијамо пошто сте исцрпљени ратом, ембаргом..., него долази господин и каже - ти немаш паре, сво твоје искуство, све, дај да ја то купим."

Сваким даном постаје све јасније да је досова власт донела једино промене на горе. У овоме што раде треба их зауставити што пре док не буде касно.

„На то све треба додати и хапшење мог посредника за кредит, који је и дан-данас у притвору незаконито“, каже Барчот.

Вероватно се сећате да је хапшење Рајка Милутиновића, тадашњег саветника у Савезној влади, због наводне изнуде, најавио нико други до Млађан Динкић. Зашто то није урадио, на пример, министар унутрашњих послова, него гувернер НБЈ? Ово би могло да буде индикативно у погледу улоге коју Г17 има, о чему смо говорили на почетку текста. Не треба заборавити да је Г17 као врло могуће најавио и своје учешће на изборима.

"Моја фирма је приватна фирма и мени је интерес као приватнику из ове земље да ово тржиште буде што боље", објашњава Младен Барчот, генерални директор "Мабара". "Ако се овако настави, ја не видим своју перспективу на овом тржишту, а као што је ја не видим, неће је видети ни највећи број малих предузећа, а онда ни људи..."

"Моја фирма је приватна фирма и мени је интерес као приватнику из ове земље да ово тржиште буде што боље", објашњава Младен Барчот, генерални директор "Мабара". "Ако се овако настави, ја не видим своју перспективу на овом тржишту, а као што је ја не видим, неће је видети ни највећи број малих предузећа, а онда ни људи..."

Генерални директор "Мабара" истиче да је нашој земљи дат погрешан модел да у раду нема пара, него да их има само у неоцарињеним шлеперима, итд, што није

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
ГЛАВНА РЕПУБЛИЧКА ФИЛИЈАЛА
У БЕОГРАДУ
Дирекција за девизне послове
Одељење за кредитне послове
са иностранством

Београд, 20.09.2001.

ЕКСИМ БАНКА А.Д. БЕОГРАД

У прилогу дописа праћемо Вам регистровано објављење о намери закључења кредитног посла задужења у иностранству између предузећа "МАБАРА" д.о.о. Београд (булевар и корисник кредита) и VOSTOKINVEST BANK, JOINT STOCK COMMERCIAL BANK, Владивосток, Русија (иностранни кредитор) у износу од USD 25.000.000,00 који сте поднели на регистрацију дана 07.09.2001.

Наведено објављење смо 11.09.2001. године доставили на евиденцирање Народној банци Југославије. Сектору за послове са иностранством, у складу са Одлуком о обиму и начину коришћења финансијских кредита за конзервовање у динаре у 2001. години ("Службени лист СРЈ", бр. 29/2001).

Дописом ИИ/2 бр.72 од 17.09.2001. године Народна банка Југославије, Сектор за послове са иностранством нас је обавестио да је из приложено документације јасно да се ради о истом објављењу о намери закључења кредитног посла задужења у иностранству, на основу истог, неизмењеног текста преговора, који је већ био поднет на евиденцирање Народној банци Југославије и који није прихваћен (допис Народне банке Југославије бр. ИИ/2 бр.52 од 13.07.2001).

Нашим дописом од 16.07.2001. године обавестили смо Вас о примедбама које је Народна банка Југославије ставила на текст преговора. Примедбе су се односиле на кредитни посао у целини. Исте примедбе су поновљене у допису Народне банке Југославије, Сектора за послове са иностранством ИИ/2 бр. 72 од 17.09.2001. године, којим је одговорено на наш захтев за евиденцирање овог кредитног посла од 11.09.2001. године. Народна банка Југославије, Сектор за послове са иностранством нас је напредним дописом обавестила да се не може прихватити на евиденцирање и регистровање достављено објављење о намери закључења кредитног посла задужења у иностранству.

С поштовањем,

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
ГЛАВНА РЕПУБЛИЧКА ФИЛИЈАЛА 18
БЕОГРАД
Анирејка Цветић Соња Добрић

Прилог:
- Захтев са приложеном документацијом

НБЈ на незаконит начин одбила регистрацију кредита од 25 милиона долара

НЕШТО ЈЕ ТРУЛО У ДРЖАВИ

*Српски радикали пози-
вали на изборе, а народу до-
јадила Досова ширанија па
штражили усћанак*

МИТИНГ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У ЗРЕЊАНИНУ

"Браћо срби и сестре Српкиње, досманлије су вам обећавале чим они дођу на власт шест милијарди долара бесповратне помоћи из иностранства. Обећавали су да ће вратити сву омладину која се иселила и да ће свима вама дати посао са добрим платама. Обећавали су велике пензије, пуну запосленост. Обећавали су сељацима благостање. Нема шта нису обећавали и све су слагали", истакао је др Војислав Шешељ на митингу одржаном у Зрењанину 26. октобра.

Читав Зрењанин био је плав од радикалских застава. Маса присутних кроз коју је било тешко пробити се до биће, пре почетка митинга нестрпљиво чекајући долазак српских радикала, певала је четничке и српске песме које су се чуле са озвучења. Сви они дошли су да дају подршку јединој странци која може да заустави ову владавину криминала.

Долазак српских радикала поздрављен је френетичним апалузом. Њихови говори, праћени повицима одобравања присутних грађана и честим узвицима "Устанак, устанак", јасно су показивали да је обичном народу догорело до ноката, да неће више да трпи Досов терор и да ће ова коалиција врло брзо постати ружна прошлост. Готово сви присутни носили су паролу чију садржину је искусио сваки грађанин – ДОС је најгори!

Ђинђић и Коштуница на сметлиште историје

Лидер српских радикала је нагласио да се над Србијом опет као понављање тужне историје у облику фарсе надвијају ликови Војислава Коштунице и Зорана Ђинђића.

„Сада ће као они да се помало сукобљавају, а помало међусобно чувају, а ми Срби ћемо да се делимо ко је за Ђинђића, ко је за Коштуницу. Е, нећемо. И Ђинђића и Коштуницу на сметлиште историје”, рекао је др Шешељ. „Тако је”, одобравали су окупљени грађани.

Председник Српске радикалне странке је, говорећи о коалицији са социјалистима, истакао да зна колико је то љутило присталице српских радикала јер су мислили да је важно само отерати Милошевића и његове, а да није важно ко ће доћи уместо њих на власт. „Али, ми смо знали, ако ове одмах отерамо, долазе ови много гори од њих. То смо хтели да спречимо”, наставио је др Шешељ. Замислите да је ДОС одмах дошао на власт чим смо изашли из рата. Ниједан мост не би био поправљен, ниједан пут, ниједна фабрика, ниједан инфраструктурни објекат. „Целу зиму 1999. године имали смо довољно струје, јер смо били способни да поправимо електроенергетске објекте, а сада када примају десетине и стотине милиона долара стране помоћи, сада најављују рестрикције”.

Лидер српских радикала је оценио да нас Досова власт води путем којим су ишле Румунија и Бугарска, где су све фабрике распродате и где народ без ратова у скорјој прошлости живи горе од нас Срба. „Раније су фабрике колико-толико радиле, сада скоро да нема ниједне фабрике која није у огромним проблемима”, истакао је Шешељ. „И нуде вам Закон о раду да вас све отпусте, да обезвреде до краја наше фабрике па да их будзашто продају странцима. Они не дају да у приватизацији наших предузећа учествују руске фирме или кинеске, него само западне. А како то раде западне фирме, то знате најбоље на примеру

ДОСОВЦИ ДЕВАЛВИРАЛИ НЕМАЧКУ МАРКУ

Лидер српских радикала је указао на чињеницу да су досовци девалвирани и немачку марку. „Шта сте прошле године у августу могли да купите за 100 ДМ, а шта сада можете”, упитао је др Шешељ. „Под досовском влашћу марка је девалвирала, десило се чудо невиђено за Нобелову награду из економије. Досовци су успели овде у Србији и немачку марку да девалвирају. Оно што сте у августу прошле године могли да купите за 100 ДЕМ, сада вам треба више од 260 ДЕМ, када је реч о роби широке потрошње, комуналнијама, струји итд. Ту је тајна подвале, мало вам скочиле плате, а цене до неба. Плата вам скочила 50%, а хлеб 500%, уље 500%, шећер, струја, месо је код нас скупље него у Немачкој...”

МИТИНГ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У ЗРЕЊАНИНУ

Ко је мушко?

Буру аплауза и смеха изазвала је прича о председници Зорици Радовић и њеном супругу Војиславу Коштуници. „Поузвано сам обавештен да су Војислав Коштуница и председничковица, његова супруга Зорица Радовић, постигли један врло коректан брачни споразум”, рекао је лидер радикала. „Коштуница гарантује својој жени, Зорици Радовић, да јој се никако неће мешати у политичко деловање, а Зорица Радовић гарантује Коштуници, као његова жена, да му се неће мешати у кухињу. И док Зорица Радовић пише устав, Коштуница кисели паприке, краставце, спрема џем за зиму и негује мачке. Е, доста је било Србији проклетих Јерина, ову последњу ћемо најкраће трпети”.

Западне газде одлучиле – Чанак остаје

„Над Војводином се успоставио Ненад Чанак. А ко је успоставио Ненада Чанка над Војводином? Коштуница и Ђинђић. Па што ми да нападамо Чанка? Он на изборима не може ни цензус да освоји. Његове газде треба напасти”, поручио је лидер српских радикала.

Румуније. Близу је братска Румунија, тамо су све уништили. Румунија није имала рат протеклих година откако су оборили Чаушескуа, па тренутно живе горе од нас Срба који смо прошли кроз толико ратова и имамо толико избеглица у овој суженој Србији. Тако исто и у Бугарској. А неће досовци да продају фабрике које не могу да послују, него ЕПС, цементаре... Ми смо за цементару из Беочина могли да добијемо 150 милиона долара, а они је нуде за 80”.

ИЗБОРЕ – ОДМАХ!

„Ми, српски радикали, тражимо изборе одмах, на свим нивоима”, истакао је др Шешел. „Јесу ли досовци обећавали после годину дана када дођу на власт нове изборе? Јесу. И то су слагали. Кажу – сувише је тешка ситуација у Србији, не требају нам избори. Па у свим демократским земљама у свету када је тешка ситуација, управо се тада иде на ванредне изборе. Ми треба што чешће да идемо на изборе док народ не изабере ону власт која ће му одговарати, и то је једини принцип који треба да поштујемо”.

Др Шешел је нагласио да ову криминалну власт морамо што пре да мењамо. Обећавали су досовци да ће угушити криминал, да ће расветлити сва убиства са политичком садржином. „Јесу ли расветлили један случај”, упитао је лидер српских радикала. „Нису ниједан. Само су се нова политичка убиства десила у која су умешани и министар унутрашњих послова Душан Михајловић и шеф ДБ Горан Петровић”.

„Као фол, Ђинђић и Коштуница су против Чанка, а нема довољно гласова да се Чанак смени. Чанак остаје. Зашто? Зато што су америчке и друге западне газде Ђинђићу и Коштуници рекле – Чанак мора да остане. Јер, како би другачије Србију поцепали.

А докторица Зорица Радовић пише устав, и шта пише у том уставу? Пише да уместо две, морамо створити шест покрајина, па ће Војводином управљати Ненад Чанак, Косовом и Метохијом Хашим Тачи, Рашком области Сулејман Угљанин, Западном Србијом Владан Батић, Источном Србијом Обрен Јоксимић, да ће београдском облашћу управљати Душан Михајловић, а њих ће да кординира Зоран Ђинђић. Колико може трајати таква Србија? Такву судбину ми Срби не прихватамо и не заслужујемо. Зато Коштуницу и Ђинђића што пре морамо оборити с власти. Зато захтевамо нове изборе одмах”, истакао је др Шешел.

Циљ ДОС-а – уништење Србије

Драган Тодоровић је обраћајући се присутнима нагласио да досовци гледају да продају оно вредно што има у Србији и да онда спакују кофере и побегну из земље. „Ако мислите да то треба да се прекине, Србија треба да изађе на изборе”, рекао је Тодоровић.

МИТИНГ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У ЗРЕЊАНИНУ

Александар Вучић је истакао да досовска власт по сваку цену жели да уништи Србију. „Прошле године су уз помоћ већине медија западних обавештајних служби и много новца успели да преваре српски народ, зато што су Срби желели да им буде боље. Желели су неку промену, желели су да им живот буде подношљивији, лакши, али догодило се све најлошије”, истакао је Вучић.

„Србија је насела на превару на коју су населе Румунија и Бугарска и многе друге земље источне Европе. Да ли било ко из Зрењанина иде у Румунију да копа кукуруз, или они долазе овамо, а више од десет година је тамо назови америчка демократија. Где су те паре, где им је тај бољи живот, где им је тај велики успех о којем су говорили? Нема га нигде. Хоће Србију да униште, да Србија више не може да производи ништа”, нагласио је Александар Вучић.

Говорећи о ситуацији у медијима, Вучић је рекао да су данас сви под истом капом а да су све новине као индигом пресликане. „Да ли је то та демократија”, упитао је он. „Нигде не можете да чујете другачије мишљење. Годину дана нико од радикала није гост ни на једној телевизији. Још мало па ће да нам укину право да говоримо у Народној скупштини, почели су да рекетирају посланике и мисле да то тако може. Е, неће моћи да нас рекетирају”.

„Ми хоћемо изборе јер мислимо да је воља народа другачија. Народ није гласао за ово чудо које се данас Србима дешава. Народ је желео боље, а ми мислимо да то боље можемо српском народу да понудимо. Можемо да дамо поштену, одговорну власт, повећање производње, одбрану српских националних интереса миром, памећу, а не удворичким понашањем према свакоме ко дође у ову земљу и мисли да може да ради шта хоће.

Све што нам се данас дешава је једна велика превара. Што пре наш народ то дефинитивно схвати, утолико ћемо пре Србију од ове тираније ослободити”, поручио је Александар Вучић окупљеним грађанима.

Досовци доносе најгоре законе

Генерални секретар Српске радикалне странке нагласио је да никада гори закони нису доношени, а досовци убеђују народ да су то реформе. Он је поручио новој власти, Белићу, Батићу, Ђинђићу и осталима да иду код Шредера или код Криса Патена и да тамо спроводе реформе.

„Нека код њега у Луксембургу и Француској отпуштају раднике, немојте у Србији да отпуштају. Нека код њих поскупљују хлеб, млеко, уље и све остале животне намирнице по четири пута. Нека код њих струја буде овако скупа, а не код нас”, рекао је Вучић.

МИТИНГ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У ЗРЕЊАНИНУ

Доста је било цепања српских територија

Маја Гојковић је истакла да, захваљујући ДОС-у, и захваљујући вољи Војислава Коштунице и Зорана Ђинђића, Војводином влада Ненад Чанак који, да је изашао сам на изборе, не би освојио ни два посто гласова. Они су му поклонили Војводину као да је то њихова дедовина. Српска радикална странка одлучила је прва да каже НЕ ДОС-у и да каже доста је било понижавања српског народа и доста је било цепања српских територија.

„Ми у Војводини нисмо бирали Ненада Чанка да одлази у Вуковар и да клечи у Вуковару да се извињава Хрватима што нисмо дозволили да нас све покољу тамо у Независној држави Хрватској. Ми нисмо гласали да Ненад Чанак открива таблу на којој пише да је ту некада живео и рођен Бан Јелачић, онај који је у крви угушио српски устанак за слободу у окупираним територијама. Ми нисмо гласали за Ненада Чанка који у бесу ломи таблу на којој пише РТС само зато што је то табла на којој пише Србија. Ми нисмо гласали за Ненада Чанка, њега су довели Ђинђић и Коштуница”, истакла је Маја Гојковић.

„У Војводини живе многи, али морам да их подсетим да у Војводини живи 80% српског народа”, поручила је Гојковићева.

Српски радикали ће учинити све да зауставе владавину ДОС-а

Томислав Николић је окупљенима обећао да ће Српска радикална странка учинити све што може да се владавина ДОС-а заустави пре него што буде касно. „У то све, рачунам баш све”, казао је Николић.

„Нема више разговора са онима који раскомадаше ово мало Србије што остаде. Пре само годину дана поносно су говорили да припадају ДОС-у, данас ви поносно реците – ДОС је нагори! Признаћу да су успешна власт ако врате цену хлеба на онај ниво на којем су је затекли када су

дошли на власт. Признаћу им да су одлични ако врате цену струје, ако врате све цене на ниво из септембра, односно пре 5. октобра прошле године. Али, како и ко то да врати? Бандити и криминалци, Ђинђић и његова банда. Онај килави Радован, успавани мачкар. Највећи криминалац Душан Михајловић понижава српску полицију да слуша његове команде и његова наређења. Ко да мисли о српском народу? Брачни пар Коштуница-Радовић, да мисле ови педери што су дошли на власт? Да мисли Ненад Чанак”, упитао је Томислав Николић.

Зауставимо точак пропадања

„Било је врело лето и горко је воће стигло, ДОС нас је понизио пред нашом децом и нашим родитељима и хоћемо да покажемо да у Србији још живе људи који заслужују да живе у Србији”, рекао је Николић.

„Шта мене брига где ће они да се разлете када сићу са власти. Мене интересујете ви који ћете овде остати до краја живота. За такве људе вреди се борити, за такве људе се Српска радикална странка увек борила”.

„Сад вас позивам још једном на изборе да гласате за Српску радикалну странку, на изборе да зауставимо точак пропадања. На изборе са странком која никада неће заборавити Републику Српску Крајину и никада неће признати Хрватску док Република Српска Крајина не буде српска земља.

На изборе са странком која не оставља трећину Републике Српске, која никада неће признати Босну уколико Република Српска не буде српска земља. На изборе са странком која ће морати с војском и полицијом да се врати на Косово и Метохију. На изборе са странком која ће Војводину заувек начинити српском земљом, а онда на неке нове изборе, па нека побеђује ко хоће кад средимо Србију”, поручио је Томислав Николић.

Социјална само што

Више од годину дана је прошло од досовске „октобарске револуције“, какав је учинак нове власти у овом периоду?

Више него поразан. досовска власт је продубила економску кризу, дестабилизovala политичку ситуацију до крајњих размера, у име демократије отворила ретроградне процесе. Свако одлагање полагања рачуна за обећано а неучињено постаје катастрофално. Изостале су чак и козметичке промене. Анализа суморне слике економије, социо-економског амбијента, пада производње, одсуства реформи и промена, повећања незапослености, изостајања било каквог развоја и прогреса тешко оптужује ДОС а власт претвара у борца за даље свеколико осиромашење, друштвени суоврат са новим несагледивим повећањем броја великих паћеника и даљим негативним тенденцијама.

Улазимо у време које карактерише одсуство стратегије реформи, непостојање реформских промена, погоршање квалитативних показатеља у свим порамма живота и рада, у свим сегментима државе и друштва.

Уместо широко најављиване „велике епохе“ промена намеће се изопачени и вулгарни систем владања уз претње, неизвесност и ширење неистина. Уместо зенита и тежње ка „вишем и вишем“ страх постаје далеко већи од наде. Царују бесмисао, дисхармонија, дезоријентисана духовност и антивредност.

„У Србији царује бесмисао, дисхармонија, дезоријентисана духовност и антиивредност. Привредног раста, запошљавања и других развојних комбинација нема ни у назамама. Овогодишњи недовољни привредни резултати су ипак драматичних размера да су побеђене све црне мисли песимиста. Неконтролисано бујају цене, а на по молу је захуктало дивљање инфлације“, тврди др Сретен Сокић, професор факултета политичких наука

Шта је са досовским предизборним обећањима?

Предизборна обећања ДОС-а се не остварују, нема их ни у најавама, покушајима или експериментима. Посебно нема социјалног бољитка нити реформи, као ни реализације обећања везаних за развој слобода, људских права, демократије и економије.

Уставни концепт Југославије и Србије у форми таквих промена кроз „нова уставна и законска решења“ (обећаних за „први дан нове Скупштине“) далеко су од операционализације и заживљавања у пракси.

СТИЖУ ЛИ ПОКЛОНИ И ДОНАЦИЈЕ ?

Нема тих донација и друге иностране милостиње која може надоместити негативне унутрашње токове, одсуство економских, развојних и реформских потеза, глад за средствима намењеним социјалним фондима.

Сами „резултати“ на спољном плану (у овој сфери) су симболични, пуни фарси и лажних обећања, али и њиховог још лажнијег тумачења у пропагандне сврхе. Нема тога осећања „заблуда или грешака“ према Југославији код великих сила, нема зајмова и донација који би се приближавали стотом делу штете која је нанета агресијом НАТО-а.

Донаторска обећања и белосветска милостиња касни, углавном због светских – глобалних – метода и утврђених услова токова зајмовног капитала и поклона. Слично је и са средствима организација инвеститора. Америчка

БЕЗ ОПТИМИЗМА ДА ЋЕ БИТИ БОЉЕ

Пад производње постаје главни „учинак“ досовске власти. „Досадашњи ниво производње у Србији, за седам овогодишњих месеци, указује на алармантно стање: пад производње у односу на првих седам месеци прошле године износи 3,1 одсто“. Истовремено, привредна кретања у предузећима показују... да је стање горе него раније, а нема ни оптимизма да ће бити боље у наредним месецима.

бомба је темпирана, није експлодирала

трагедија доприноси економској рецесији у светским размерама, ставља развијене економије Запада у потпуно нову ситуацију, смањује шансе за поклоне и донације нашој земљи.

Шта је онда актуелно у досовском владању на савезном нивоу и у Србији ?

Сусрећемо се са новом фазом ДОС-овског система утврђивања пута без реформи, економске политике снажења економских (и не само њих) функција државе без бројних сегмената макроекономске стабилизације, социјалних реформи без било каквих перспектива, немогућег и нереалног оживљавања производње и развоја. Одрживог привредног раста, перспектива обухватног запошљавања и развојне компоненте нема ни у назнакама одговорних.

Прича о такозваној „транзиционој рецесији“ звучи као измишљена или сан тренутно владајућих снага. Како је могуће говорити о транзиционој рецесији када транзиције нема ни у најавама и пројектима? Премијер Ђинђић је обећао да ће „пакет системских закона“ бити „усвојен до краја марта“. Пре се може говорити о досовској рецесији, неостваривању предизборних и свих каснијих обећања, застоју ионако ограниченог обима производње (Ђинђић је утврдио да привреда ради са 25% капацитета) и др. Овогодишњи неповољни привредни резултати су тако драматичних размера да су побеђене све „дрне мисли“ песимиста. Све у свему, јављају се разноврсни епизентри неограниченог незадовољства који прети социјалним и другим бунтовима.

А ефекти и резултати тзв. пореске реформе и приватизације?

Истакао сам да је такозвани реформски курс доживео потпуни крах. Порески закони су показали у пракси сву своју наказност повећавајући пореске намете и фискалну пресију на макроекономском плану.

Српски „приватизациони пакет“, закон и уредбе, далеко су од примене, а има у њима и обиље импровизација, нетачности и непримењивости у нашим садашњим и будућим условима. Погледајте само садржај Уредбе о методологији за процену вредности капитала и имовине. Сам садржај досадашњих потеза и амбиције појединца у Влади и другим државним и парадржавним органима претварају овај нужни процес транзиције у своју супротност са низом фарси. Речју, неуспех приватизације је на видiku.

Да ли су се сукцесијом желели створити услови за повољан излазак Југославије на међународну економску и политичку сцену?

Тачно. Желело се постићи што више у иступању на међународној сцени и аранжманима са међународним економским институцијама, светским интеграцијама и развијеним земљама света. За сада ових „резултата“ нема.

Реализовани начин сукцесије остварен је на штету Југославије и Србије посебно, о чему постоје бројни докази везани не само за злато и амбасаде краљевине Србије, а ових дана и новац везан за клиринг и бартер послове. Готово сав посао око сукцесије вођен је супротно интересима Југославије и реалном увиду у економске и историјске чињенице.

Какви су резултати рада и понашања савезне и српске владе?

Више него неповољни и симптоматични. Доминира економска политика одлагања реформи, повећања социјалних тензија и незапослености.

У свом узајамном деловању свих влада и својствима низа мера постављају се непремостиве препреке економским облицима привређивања и ширим транзиционим процесима, а тиме и економско-социјалном преображају СР Југославије. Од посебног значаја је научни одговор на питање откудa неуспех целине мера економске политике, на пример, у областима: политичког одлучивања, политичког организовања у вези са спровођењем међусобно супротстављених, нецеловитих и погрешних мера, погрешног утврђивања циљева и кључних субјеката за њено (не)спровођење, нове позиције парадржавних центара економске и политичке моћи, и др.

У критичком преиспитивању концепције и учинка економске политике наилази се на читаву збрку политичко-волунтаристичких циљева, уредби, одлука и нереалних обећања, посебно иностраних донација и кредита, као и прикривања негативних резултата, у чијој основи лежи закидање процеса транзиције, дубоких економских реформи, тржишне филозофије привређивања и адекватног производно-пословног понашања.

Хаос у области „стратешког спровођења“ економске политике се повећава, а немоћ власти кулминира.

„Резултати“ рада и конкретни „учинци“ у појединим областима економске политике су неумољиви:

Не постоји целовита годишња или дугорочна економска политика, остваривање утврђене економске политике је катастрофално и води обиљу кризних момената а тиме и даљем продубљавању економске кризе.

Снажи државни облик дистрибуције новца и капитала, остварује се бирократско - волунтаристички облик владања, цвета субјективизам у остваривању фискалне пресије и перасподеле тако убраних финансијских средстава – уз потпуну фискалну неодговорност власти. Структура пореског захватања ја неповољна: тако 207.000 средњих и великих предузећа у СРЈ су, према проценама оптерећена изузетно високом стопом опорезивања. Јавља се и низ других проб-

Српски потрошач све сиромашнији

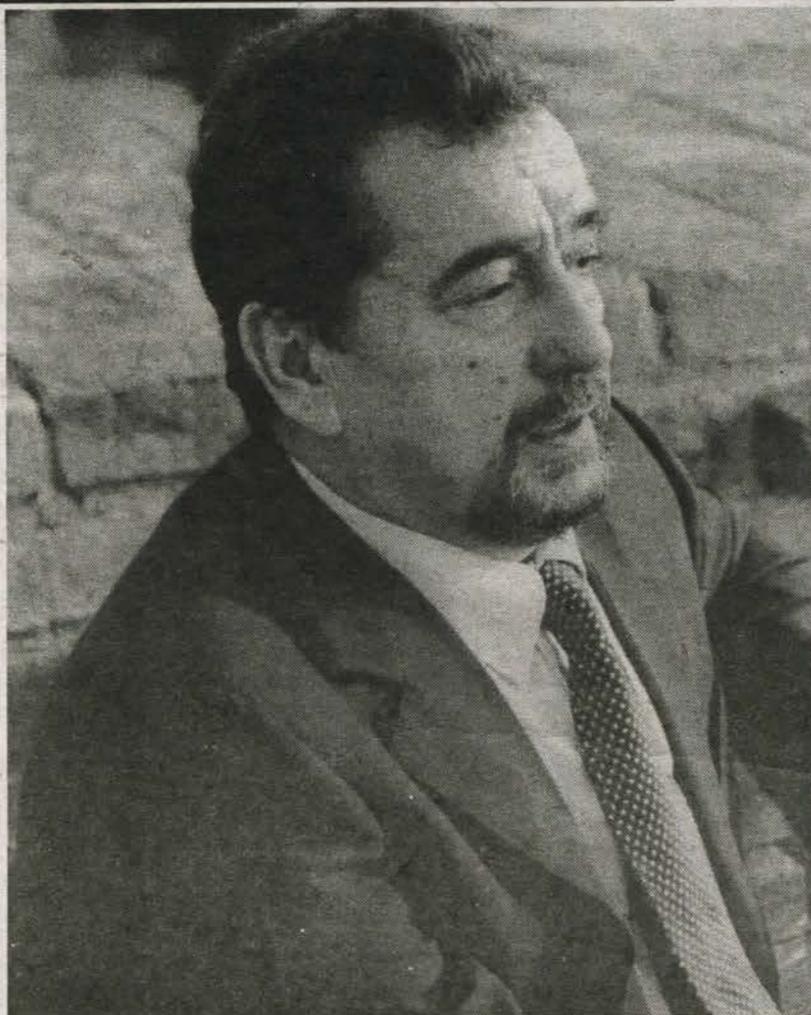
ЦИЉ – МАСОВНО ОТПУШТАЊЕ РАДНИКА

Испада у пракси да је главни циљ досовске власти масовно отпуштање запослених. Не треба заборавити да је у Републичком заводу за тржиште рада регистровано 770.261 незапослених што даје стопу од 28,8 одсто. Слична је бројка радно-технолошког вишка, затим ту су и избеглице, радно способни а који не траже посао, а да о онима који треба да буду отпуштени по самовољи и субјективним мерама послодавца и не говоримо. Приступа се на овај начин радикалној реформи „тржишта рада“ у Србији.

лема у вези реализације тзв. пореских закона, а посебно на страни грађана.

Пораст трошкова живота наставља свој незадрживи поход, пада реална куповна моћ. Односи цена и плата су све неповољнији. Стандард доживљава нови колапс уз незадрживи суноврат ка беспућу.

Актуелно спровођење приватизације показује колико је шира активност лоше замишљена и са погрешним усмерењима, циљевима и ефектима. Изгледа да почиње потеря за тзв. стратешким инвеститорима, али није познато под којим би условима и у које гране би инвестирали. Затим, уколико се случајно и нађу, каква им је сигурност улагања итд. Почиње пука јурњава за посебно и превише добро плаћеним финансијским и правним саветницима из иностранства. Најављује се продаја предузећа која имају низ компаративних економских предности у односу на она која стоје или раде са минималним капацитетима. Тренутно се ставља акценат на продају једног броја предузећа, а новим Предлогом закона о раду нуди се неконтролисано отпуштање радника. На сцени је припрема за распродају „виталног дела

ПРИВАТИЗАЦИЈА ПО МАЂАРСКОМ РЕЦЕПТУ

Не постоји социјални програм, нити се његова израда најављује. Нема конзистентне социјалне политике нити обећаваог „новог живота“. Социјални положај већине слојева је све гори. Пензионери, деца и носиоци социјалне помоћи предјаче. Као да се мерило социјалне толеранције помера ка тоталном сиромаштву – до „лудости“. Социјална бомба је темпирана – само што није експлодирала.

привреде" зарад преамбициозног „пуњења буџета". Понавља ли се и у Србији феномен приватизације у Мађарској где су „странци купили најбоље фабрике. Оне које лоше раде неће нико. Неке од тих најбољих фабрика су чак затворили, а радници су остали на улици". На овом терену однос политике и економије постаје подручје доминације неекономских чинилаца и мера.

Робна и неробна размена са иностранством поприма негативне токове. Извоз може да покрије само 40% вредности увоза. Истовремено, „за скоро 30 одсто предузећа највеће ограничење расту производње је недостатак увозних сировина..." На ове негативне токове, значи, не утиче отварање Југославије према свету. Није помогао ни либерализовани спољнотрговински режим и обећања приликом његовог усвајања. Не постоји целовита спољнотрговинска стратегија земље.

Бројне су и расправе које се тичу садашњег нереалног курса динара према иностраним валутама.

Губици пословних банака „тешки" су 10,4 милијарди марака и за њихову рехабилитацију потребно је 9,5 милијарди марака. Владе немају јединствену или било какву концепцију транзиције и оживљавања банака. Народна банка Југославије бави се само одузимањем лиценци за рад банака.

Где је пољопривреда у „реформама" досовске власти?

Нема је. На сцени је класично варање и усмерени методи лажних обећања.

Рашомонијада са откупним ценама пољопривредних производа као и могућности извоза улази у фазу усвајања, царују штрајкови представника пољопривредних домаћинстава, расту негодовања истих на понашање Владе Србије. Наиме, низ је приговора, низ лажних обећања, обиље неизвесности.

Осим ниских откупних цена, закашњења утврђивања њиховог нивоа, неодговарајућих уредби (за сада су од значаја три) и неприхватљиве политике, остају и бројна друга питања дискриминације пољопривредника. Није тешко замислити проблеме са вештачким ђубривом, проблеме са

начином продаје разних донација намењених пољопривреди и др.

Оздрављење аграра, у свим својим сегментима – како у приватном тако и у друштвено-државном сектору – остаје задатак српске Владе који се не може остварити различитим уредбама (са нереалним садржајем и роковима), већ пре свега реформама. У њима се захтева пореска декомпозиција „целокупног аграра", регулисање откупних цена на време, ново кредитно „компоновање" најразноврснијих сегмената пољопривреде, регулисање свих врста осигурања везаних за аграр, реализацију осигурања како инвалида рада тако и чланова породица где су „појединци смртно настрадали" и др. Затим проблем пензија у свим гранама пољопривреде као целине. Ради се о бројним проблемима и економски неминовним правцима транзиције овог сектора.

Где је у овим негативним токовима ДОС?

Актуелна догађања у ДОС-у продубљују друштвену кризу, које развој и свеколики прогрес, убрзавају заостајање Југославије за развијеним светом. Са руководством ДОС-а – који се претворио у својеврсан политбиро, пленумски ради, са својим специјалитетом „рогова у врећи", а жели све да контролише – нема стабилног живота, правне државе, реформи и демократских процеса. Свака реконструкција Владе Србије постала је бесмислена. Као да многи из ДОС-а желе да се ослободе личне и колективне одговорности и свога места у уништавању „свега постојећег". Актуелни проблеми носе незадрживи пораст песимизма.

Избори и само избори могу бити почетак спаса.

Да ли је случај декомпоновања крагујевачке фабрике „Застава" био само пробни балон који ће бити примењен и у осталим фабрикама широм Србије?

Економско-финансијски и пословни проблеми „Заставе" трају деценијама. Развојни такође. Ова фирма је слична бројним предузећима која се такође налазе у „злоћудним понорима". Бројни су „системски промашаји" и изнуђени пословни потези који тзв. социјалистичке гиганте и регије у којима се налазе стављају у готово безизлазну ситуацију.

Актуелни догађаји у „Застави“ заиста су део нове стратегије власти у свој разноврсности тумачења примене норми о приватизацији. У праву сте да је она „пробни балон“. Она је пример изнуђене реалности и обећане, ничим аргументоване будућности. Сваки „референдум“ са питањима – стечај или било каква помоћ – је унапред определио резултат. Програм организационе и статусне трансформације и стратешке консолидације Групе Застава одвео је обиље радника ван рада и производње. „Застава“ је мера никаквог радничког отпора и артикулисања социјалних незадовољстава, начин изигравања синдикалних „притисака“ од стране Владе Србије, групног манифестовања неизвесности и нимало повољне будућности оних који одлазе и оних који остају. Овакав метод Владе Србије у остваривању свог опредељења да „створи профитабилну, модерну аутомобилску индустрију Србије“ неприхватљив је, погрешан и у несагласности са економским критеријима модерног тржишта.

Бројна предузећа овакве врсте и „композиције“ остају непосредни проблем досовске власти, путоказ могућих акција, али и супротних догађаја. Стварање тржишта рада на овај начин је неодрживо. „Застава“ није мера синдикалних могућности, али јесте показатељ праваца деловања појединачних и групних интереса са позиција власти. Овим је разоткривен метод „приватизације“ или „санације па приватизације“ сличних великих предузећа, али и „озваничен“ могући начин притисака и путоказ „морања“ у спровођењу.

Многи проблеми су отворени на уставном плану. Нема обећане брзине.

Проблеми Косова и Метохије, Југа Србије, Војводине се усложњавају и даље компликују. Предлог регионализације Србије уз „афирмацију аутономије Војводине и Косова и Метохије“ касни или се нуде неприхватљива решења од стране појединаца и „невладиних организација“. Декларација је планирана за „први дан нове Скупштине“. Узмите само фарсу око трговања са изласком избеглица и преосталих Срба, и других наеалбанаца на Косову и Метохији на изборе. Нови односи са Црном Гором око очувања јединствене државе такође су предвиђени да почну одговарајућом

РАСТУ ИНФЛАТОРНА ОЧЕКИВАЊА

Неконтролисано бујају цене – на помолу је захуктало дивљање цена, улазимо у фазу дубоке инфлације и на крају године се очекује годишња стопа од око 60%. „Међу привредницима расту инфлациона очекивања“. Расту цене индустријских производа, струје, телефона, лекова, комуналија, артикала животног стандарда и др. Најављују се нова поскупљења и нови „струјни удар“ уз претњу зимским несташицама.

САМОВОЉА ЋИЊИЋА И БЕЛИЋА

Замка неликвидности надвила се над скоро целом привредом. Нема квалитета економије пословања и тржишне финансијске политике. Дошло је до поистовећивања новчаних токова у Србији са самовољом Ћињића и Белића.

Стручњаци упозоравају да је овогодишња просечна месечна вредност извоза домаћих пољопривредних и прехрамбених производа рекордно ниска у поређењу са претходним годинама, док је просечан увоз рекордно висок. На пример: ове године можемо понудити за извоз велику количину квалитетног воћа. „Примера ради, родило је око 30.000 тона јагода, 58.000 тона малина, 15.000 тона кајсија, 12.000 тона купина, 60.000 тона вишања“. Извозне могућности су очигледне.

У целости посматрано ради се о стратешкој грани производње која има несагледиве компаративне предности за извоз.

Резолуцијом „први дан нове Скупштине“, а тек ових дана улазе у фазу непосредне активности. Стиче се утисак да део досовске власти чини све да растури СР Југославију.

ПРИВРЕДА БЕОГРАДА ПРЕД КОЛАПСОМ

Лоше пословање и даље прати привреду Београда. За протеклих осам месеци трговина бележи пад од 4,4 одсто у односу на прошлу годину, а извоз је смањен за 14 одсто. Блокирано је 3.666 предузећа, у којима ради 8.000 радника. Износ блокаде је пет милијарди динара. Као узроке овако тешког стања привредници наводе сиву економију, скуп пословни простор и високе цене комуналних услуга које, с друге стране, утичу на раст цена и стандард грађана.

БУЈАЊЕ ЦЕНА

Малопродајне цене у СРЈ веће су за 110 одсто у односу на исти период прошле године, а трошкови живота за 108 одсто. За 10 месеци цене на мало повећане су у СРЈ за 29,3 одсто, услуге за 50,9 одсто, а трошкови живота за 32,4 одсто. Највише је поскупео шећер 360,8 одсто, затим хлеб 351,9 одсто, млеко 248 одсто, уље 212,2 одсто, свињска маст 154,1 одсто, брашно, сланина свињско месо.

ЖИВОТ СВЕ ТЕЖИ

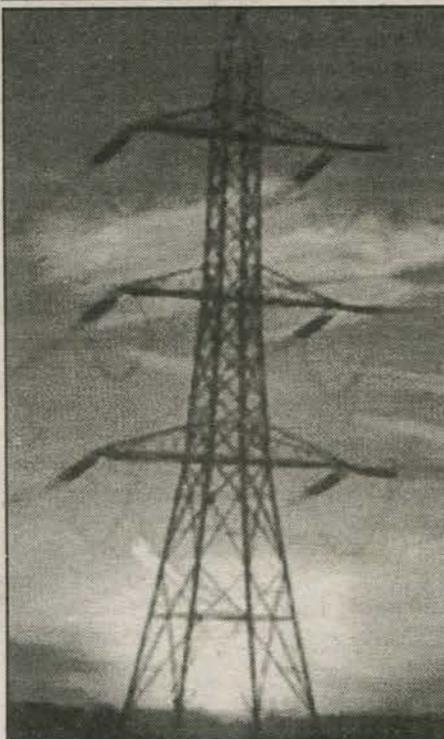
Према истраживању Центра за проучавање алтернатива рађеном крајем лета половина испитаника сматра да се од петог октобра прошле године ништа није променило. Само десет одсто испитаника изјаснило се да боље живи, а чак четрдесет одсто тврди да је у још горем положају него пре годину дана.

ГРЕЈАЊЕ ПРЕСКУПО

Да ли ће и за колико цена даљинског грејања бити увећана, знаће се за пар дана, потврђују у Министарству за енергетику, чиме би се коначно знало колико ће грађани, прикључени на даљински систем, убудуће плаћати грејање.

Горан Новаковић, републички министар рударства и енергетике, најпре је најавио да би грејање са садашњих 10 могло да поскупи на 26 динара по квадратном метру, чиме би се, по његовим речима, постигла пуна економска цена. После бурне реакције осиромашених грађана, Новаковић је демантовао себе и изјавио да цена грејања не би требало да буде виша од 17 динара. Разлику у цени требало би да надоместе општине, Влада или сами грађани, на чији ће се рачун ова корекција и те како одразити.

Како се незванично сазнаје, Влада ће предлог највероватније усвојити, јер у Министарству и Влади сматрају да је неминовно кориговати садашњу, према њиховим речима, „социјалну“ цену грејања. Поскупљење ће једино можда избећи житељи Војводине, који већ сада грејање плаћају 30 динара по квадратном метру.

НЕЗДРАВ СРПСКИ ТАЊИР

У јавности се све више воде полемике колико је српски тањир здрав и колико је неправилном исхраном угрожено здравље становника Србије. Како све званичне статистике говоре да просечне зараде већине запослених у Србији не премашују ни половину потрошачке корпе, свакодневни тањир просечне фамилије више је празан него пул. Недостатак новца за куповину хране грађани покушавају да надоместе јефтином калоричном храном која држи ситост. Највише се купује хлеб, кромпир, тестенине, а месо се спрема једном или два пута недељно. Како кажу месари, и тада се у просеку купује око пола килограма ове намирнице.

Српска деца прва су у Европи по недостатку гвожђа, велики је број лица са кардиоваскуларним болестима, а због неправилног коришћења масти много је и оних са повишеним холестеролом и триглицеридима.

У прилог тврди о неправилној исхрани и сиромаштву говоре подаци да од пожељних 74,1 килограма воћа, колико би требало годишње да поједе сваки човек, у Савезној Републици Југославији се по глави становника не троши више од 42,3 килограма, и то у домаћинствима у селу. У граду је слика још гора. Стручњаци предвиђају да се ситуација последњих година знатно променила, и то на горе.

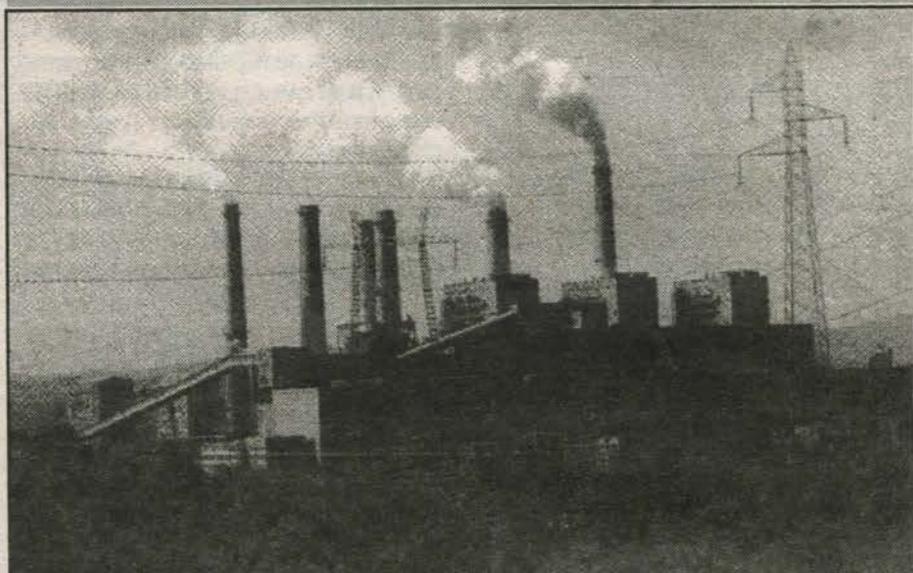
**ПОСКУПЉЕЊА И
ДАЉЕ НАСТАВЉАЈУ
ДА СЕ НИЖУ ЈЕДНА
ЗА ДРУГИМ, СКУПЉЕ
СУ КОМУНАЛИЈЕ,
ПРЕВОЗ, ДОК ЈЕ
ТАЊИР СРПСКЕ
ПОРОДИЦЕ СВЕ
ПРАЗНИЈИ. ТО НИЈЕ
СВЕ, СА ЗИМОМ ПРЕД-
СТАВНИЦИ ВЛАСТИ
НАЈАВЉУЈУ НОВА
ПОСКУПЉЕЊА.**

**ПОТРОШАЧКА КОРПА, ЗА ИСХРАНУ
ЧЕТВОРОЧЛАНЕ ПОРОДИЦЕ У ОКТОБРУ
КОШТАЛА ЈЕ 10.117 ДИНАРА. У ОДНОСУ
НА ПРЕТХОДНИ МЕСЕЦ, ПОСКУПЕЛИ СУ
ГОТОВО СВИ ПРОИЗВОДИ, МЕСО, ПИРИНАЧ
КАО И СРЕДСТВА ЗА ХИГИЈЕНУ. КУПОВИНА
МЕСА ТРОСТРУКО ЈЕ НИЖА У ОДНОСУ НА
ИСТИ ПЕРИОД ПРОШЛЕ ГОДИНЕ**

ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА БЕЛЕЖИ ПАД

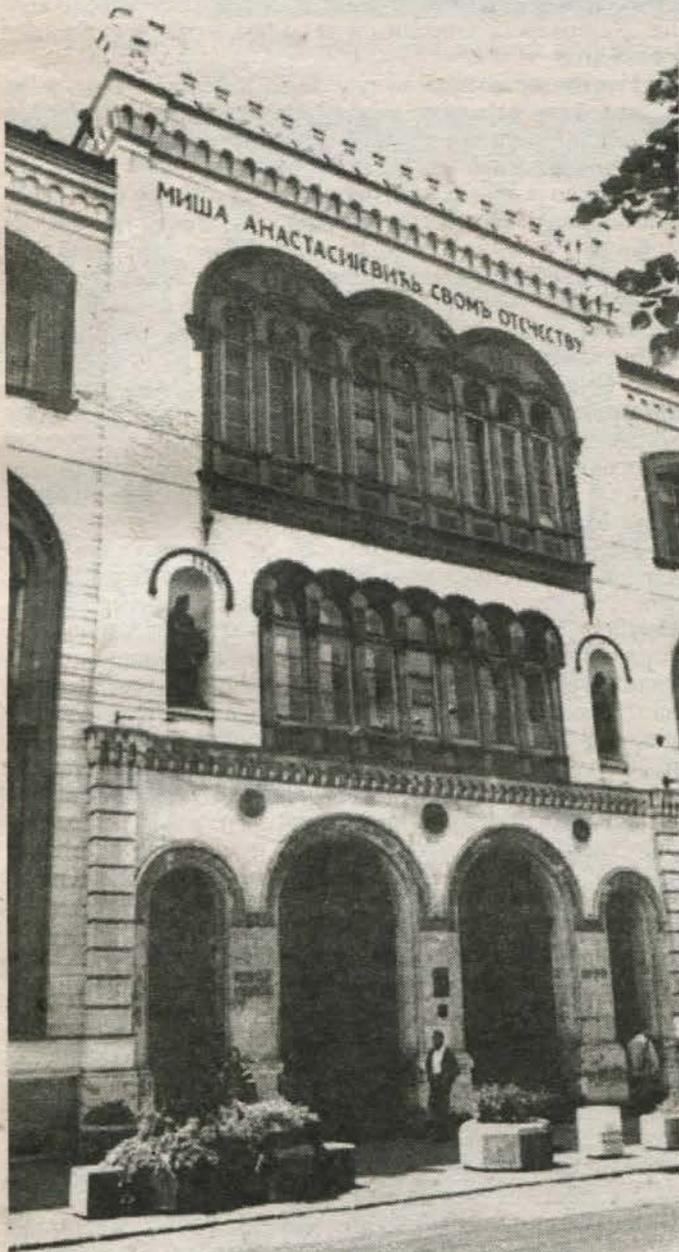
Индустијска производња у протеклом месецу пала је за 7,9 одсто у СРЈ а у Србији за 8,4 одсто у односу на исти период прошле године. Раст је једино забележен у Војводини.

ПЛАТА ЗА ХРАНУ

Према анкети једне маркетиншке агенције о дохоцима, којом је обухваћено 2.006 домаћинстава у централној Србији, Војводини и Београду, само је 51,2 одсто породица остваривало примања од рада у основној делатности, а од додатних активности 10,2 одсто, односно укупно 61,4 одсто. Највише новца потрошено је на куповину хране и остале робе и за услуге 170,7 милијарди динара, 132 одсто више него прошле године. За порезе и друге дажбине издвојено је 21,54 одсто милијарди и још 5,8 милијарди по основу разних обустава из личних примања.

За одлазак младих људи у свет у потрази за бољим животом, они који су данас на власти оптуживали су претходни режим. На прошлогодњим предизборним скуповима лидери тада опозиционих странака и чланови "Отпора" позивали су младе школоване људе да се врате у земљу обећавајући промене и бољи живот. У периоду после "октобарске револуције", додуше нико се није вратио у земљу, али број оних који са кофером и знањем одлазе и напуштају своју родну земљу, заиста је опао. У очекивању промена, стрпљење није дозвољавало да се уочи како живот постаје све тежи, а атмосфера све више трула. Када се стрпљење истрошило, а наде да ће обећано бити испуњено понестале, број оних који напуштају земљу се повећао.

Поскуљења која се нижу дан за даном захватила су све слојеве становништва, па и студенте. Студирање на неком факултету Универзитета у Србији готово да је скуље него школовање на неком западноевропском универзитету. Постдипломске студије и жеља за усавршавањем, за многе су постале само сан.

Сезона одлива мозгова

Иако власти тврди да су се неке ствари промениле на боље, судећи по одласку младих школованих људи из земље у потрази за бољим животом, ствари нису ипак сјајне. Док су некада одлазили само доктори наука и магистри, данас је све већи број ајсолвената који се одлучује на тај корак. Стране државе на тај начин добијају врхунске стручњаке и јефтину радну снагу без улагања, а домаћа привреда и друштво остају без социјалног пошенијала. Изгледа да шо власти прешерано не забрињава, јер је у шоку ошћушћане радника, а сви послови преушћују се страним партнерима

Са друге стране, ни сама диплома у сезони отпуштања радника није нека гаранција да ће се млади човек запослити и себи обезбедити материјална средства за пристојан живот. Према подацима Републичког завода за тржиште рада, у протеклом месецу евидентирано је нешто више од 775 хиљада незапослених. На посао се чека годинама, а са друге стране, свакодневно, као резултат нечега што би требало да се назове приватизација, пристижу нове армије незапослених.

Процес "декомпоновања" крагујевачке "Заставе" на улици је избацио неколико хиљада радника, ових дана иста судбина очекује 1.500 радника фабрике аутомобила "ФАП" из Прибоја, затим је на реду Рударско-топионичарски комбинат Бор, цементаре и остале фабрике. Бирои за запошљавање су пребукирани, а понуда радних места никада није била мања.

Разочараност у живот главни разлог одласка

Последњих година Србију је напустила једна шеснаестина становништва, оно што забрињава је чињеница да се тај број повећава. Као најчешћи разлог одласка из земље, млади наводе низак животни стандард, лоше материјално-техничке услове рада, немогућност стварања каријере, као и разочараност у живот уопште.

Зашто млади људи напуштају земљу?

Одлив мозгова из наше земље ових дана у пуном је јеку

Млади људи ужурбано пакују кофере и спремају се на пут. Катастрофалност садашње ситуације не чини само одлазак врхунског научног кадра, већ и средњег истраживачког слоја, техничара, инжењера, математичара, а доста је и оних са дипломом друштвених факултета. Аналитичари упозоравају да је реч о групацији из које се регрутује језгро научног, истраживачког и привредног кадра, односно главна окосница произвођачког модерног друштва.

Трајни одлазак ових људи из наше земље, стручњаци сматрају катастрофалним не само по домаћу науку, већ привреду, културу, и остале сфере друштва. На платоу испред Филозофског факултета пре само годину дана клицало се "Отпору", Чедомиру Јовановићу, Ђинђићу и Коштуници и звиждало тадашњем председнику Савезне Републике Југославије Слободану Милошевићу. Данас се тога готово нико не сећа, чак и киша полако брише преостале пароле. И сада у подне плато је пун студената, једино што се нерадо прича о политици, кажу - доста је било.

Студенти сматрају да се треба ухватити књиге и добро загрејати столицу, јер су пооштрени услови студирања, а сваки неизлазак или незнање се скупо плаћају. Ивана, Тања и Марко кажу да ће већ следеће године сви бити у различитим деловима света. Ивана је апсолвент грађевине, чека да дипломира и оде у Канаду.

- Тамо ми живи сестра, али упркос томе, знам да ће ми бити тешко да се растанем од маме, тате и друштва. С

друге стране, доста ми је свакодневних преширки око новца. Желим да се запослим и да радим, а овде ћу то тешко остварити.

Разговору се прикључују Тања и Марко. Тања је на Филозофском факултету, студира психологију. Она каже да ће ипак остати у свом граду, напомињући да ће за њу бити доста посла:

- Како је време, за психологе и психијатре биће доста посла. Колико отпуштених радника, колико стресова. Да живимо у Америци зарадила бих много пара, али овде народ то себи не може да приушти - каже она.

Марко, студент машинства, слаже се са својом другарицом, и додаје да баш због тога треба отићи из ове земље и живот започети негде другде.

- Очекивали смо много тога, али, као што сви знамо, све се свалило преко студентских леђа. Ко још множе да плаћа енормне школарине и чека посао док не оседи. Ја можда имам шансу негде у свету, али шта ће онај отпуштени радник "Заставе" са пет банки - каже Марко.

Највише младих српских исељеника живи у Сједињеним Америчким Државама, око 30% у Европи, док је остатак разасут по осталим континентима. Почетком деведесетих година махом су одлазили доктори наука и магистри, сада се старосна граница помера наниже, одлазе најбољи апсолвенти и понеки средњошколац. Док код нас представници власти кукају због вишка радне снаге и најважније послове препуштају странцима, наше људе у свету због њиховог знања и дисциплине дочекују раширених руку.

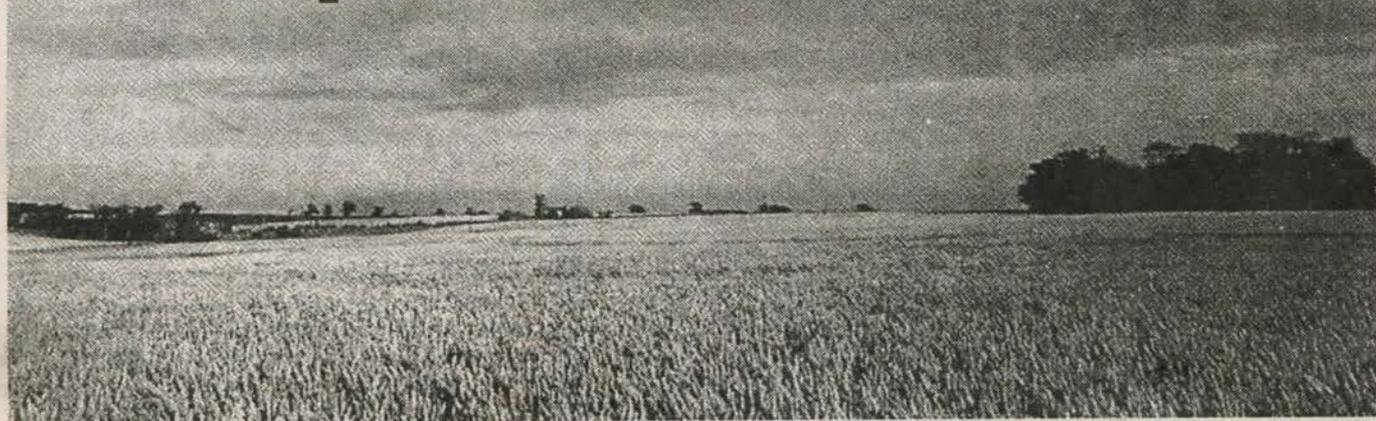
Одлив мозгова убрзано тече, без изгледа да ће се у скорој будућности зауставити.

- Годинама сам протествовао на овом платоу, због чега - питам се данас? Кажу - будите стрпљиви, биће боље. А ја им кажем да они таквим причама могу да заварају тамо неке на селу, где још увек мисле да Други светски рат није завршен. Код мене такве приче више не пале. Када се сетим малог Бориса, који је сада код Перишића или Вуксановића, свеједно, који је вечито покушавао да се наметне као некакав вођа студентских протеста и никако му то није полазило за руком и када га сада погледам, смучи ми се. Дечко се снашао, ушао је у Скупштину, има паре, мисли да је неки фактор и он сигурно пеће са мном у Аустралију - каже Марко, студент машинства.

Колико је одлука актуелне власти да увезе генетски модификовану соју угрозила здравље становништва и домаћу пољопривреду

Мутирана соја ниче на војвођанским пољима

Упозорење стручњака да би генетски модификована сојина сачма могла да буде засејана на нашим пољима, што би довело до несагледивих шtetних последица, остварило се. Генетски модификована соја не само да има повећану отпорност на хербициде, већ као последица генетске рекомбинације настају промене, изазивачи разних алергија. Стручњаци упозоравају да је у широкој производњи дешавало изводљива контрола генетски модификованих биљака и сасвим је извесно да би такве биљке могле да угрозе еко-систем. Европске земље, у жељи да заштите своју сопствену пољопривреду, воде својеврстан пољопривредни рат против Америке која би да извезе огромне вишкове ових производа. С друге стране, српски пољопривредници стичу да ће због прихватања генетски модификоване донације пронаћи домаћи извозни аранжмани

Војвођански сељаци на својим пољима засејали су генетски модификовану соју, културу на новсадској продуктној берзи. За сада је генетски модификована соја пронађена код два ченејска земљорадника, у близини Новог Сада. Они су на својим салашима на површини од по 7 хектара засејали „раундап“ соју која ствара отпорност на тотални хербицид „раундап“, по коме је и добила име.

Поменути хербицид уништава све зелене биљке, што није случај са поменутом генетски модификованом сојом која је од њега заштићена. Хербицид „раундап“ је јефтинији од оних који се примењују код конвенционалног гајења соје, па је стога производња ове генетски модификоване соје економичнија. Са становишта земљорадника који су посејали ову соју све изгледа одлично, јефтино купљена соја, економичнија производња, али за пар месеци, незнајући у шта су се упустили, биће суочени са великим проблемима. Једном посејана соја, будући да је отпорна на хербициде,

више се не може искоренити. Уколико се засеје друга култура на пољу на коме је претходно била модификована соја, она ће се појавити као коровска биљка. Житарице које су отпорне на употребу пестицида, наводе на још већу њихову употребу чиме се уништавају и корен, али и корисне биљке подједнако.

Опасна по здравље

Генетски модификована соја има повећану не само отпорност на хербициде, већ и инсектициде са способношћу да убијају и корисне инсекте као што су лептири и бубамаре, и уништавају станишта другим животињама и птицама. Ови хербициди су штетни и за људе и за околину. Једињења која се користе на генетски модификованим житарицама, „глифостат“ и „бромоксинил“ су отровна и негативно утичу на развој деце. Проблем је и што као последице генетске рекомбинације настају протеини, изазивачи разних алергија.

На Универзитету Небраска научници су, проучавајући генетски манипулисану соју, у коју је зарад повећања енергетске вредности унет „комад“ ДНК ораха, установили да су том приликом на соју пренета и нежељена својства истог тог ораха, која изазивају алергије.

Када је тадашњи савезни министар пољопривреде, Саша Витошевић, са америчким амбасадором Вилијамом Монтгомеријем потписао уговор о научно-техничкој сарадњи којим је Југославији следовала америчка донација од 50 хиљада долара генетски модификоване соје, у стручној јавности се покренула оштра полемика треба ли дозволити увоз поменуте соје, с обзиром на негативна искуства осталих земаља. Тада су у Савезном министарству за пољопривреду тврдили да се увоз односио на генетски чисту модификовану сачму, у којој има 5% модификоване соје која неће бити засејана.

С друге стране, стручњаци су упозорили да нико не може да гарантује да сељаци купљену јефтину соју неће засејати на својим пољима, и да она представља опасност по очување нашег генетски чистог материјала, захваљујући чему Србија може постати светски значајан фактор у савременој производњи основних ратарских култура, а њени производи изузетно конкурентна роба на пијаци здраве хране. Америчка донација је према речима представника власти била потребна због недостатка сточне хране и њене тржишне цене. Домаћа соја продаје се за 19 динара по килограму, док је великопродајна цена америчке сојине сачме, додуше генетски модификоване, 15 динара.

Витошевић, па и Веселинов, савезни и републички министри пољопривреде, бранили су се тезом да ће са таквом ценом соја бити доступна већем броју сељака и да ће бити спасен сточни фонд. Они су тада јавност убеђивали да та соја неће завршити на војвођанским њивама, јер постоји закон о генетски модификованим организмима којим је дозвољена њихова ограничена употреба само у експерименталне сврхе. Откривањем њива са генетски модификованом сојом показало се да је ипак соја засејана.

Станко Студен, др биохемијске медицине, упозорава: „Најпре вас ниским ценама навуку да сејете генетски мод-

ификоване житарице. Пошто те биљке реагују само на посебну врсту хербицида коју само те компаније производе, приморавају вас да и та средства купујете од њих, као и посебна средства за прихрањивање.

Такође, треба истаћи да та средства лоше утичу на природне биљке које би могле нестати или мутирати. Та нехумана страна је ризична страна, произвођачима је мање битна, јер је у питању велики профит”.

Јер, како стручњаци упозоравају, у генетски модификовану биљку угради се самоубилачки механизам, који доводи до самотровања биљке следеће генерације, тако да сељаци када једном засеју генетски модификовану културу не могу да засеју нове усеве сопственим семеном, већ купују семе од мултинационалних компанија. Мултинационалне компаније, у трци за профитом и освајањем светског тржишта житарица, овде су виделе свој интерес и ратари који сеју сопствено семе прехрањују 1,4 милијарде становништва, што није занемарљив број, који ствара довољно велики простор за нову зараду.

Миодраг Димитријевић, доцент на Катедри за генетику и оплемењивање биљака на Пољопривредном факултету у Новом Саду, тврди да опасност долази од тога што се генетски модификоване биљке не могу гајити под потпуном

ПРОПАЛИ ИЗВОЗНИ АРАНЖМАНИ

Произвођачи меса све више показују забринутост појавом генетски модификоване сојине сачме на тржишту сточне хране. Они сматрају да, уколико би се сточари снабдевали овом храном, то би утицало на квалитет меса и сигурно би сваки будући извоз био онемогућен. Тако представници једне од највећих домаћих фарми свиња и јунади, ПКБ Визељ, сматрају да се српско јунче месо добро продавало и у иностранству због тога што је стока товљена искључиво здравом природном храном, али да ће сада та предност увозника генетски модификоване сачме нестати.

ОГРАНИЧЕН УВОЗ И ПРОИЗВОДЊА

Шест земаља Европске уније – Француска, Данска, Италија, Грчка, Аустрија и Луксембург поставило је строге предуслове новом закону о производњи, увозу и употреби генетски модификованих организама. Ове земље су се изјасниле да ће наставити да блокирају нове дозволе ГМО, све док додатна правила којих нема у закону, а којим се генетски производи могу пратити све до њиховог извора, не буду придодати. Европска унија је до сада дозволила неколицину генетски модификованих организама на својој територији, и то углавном кукуруза.

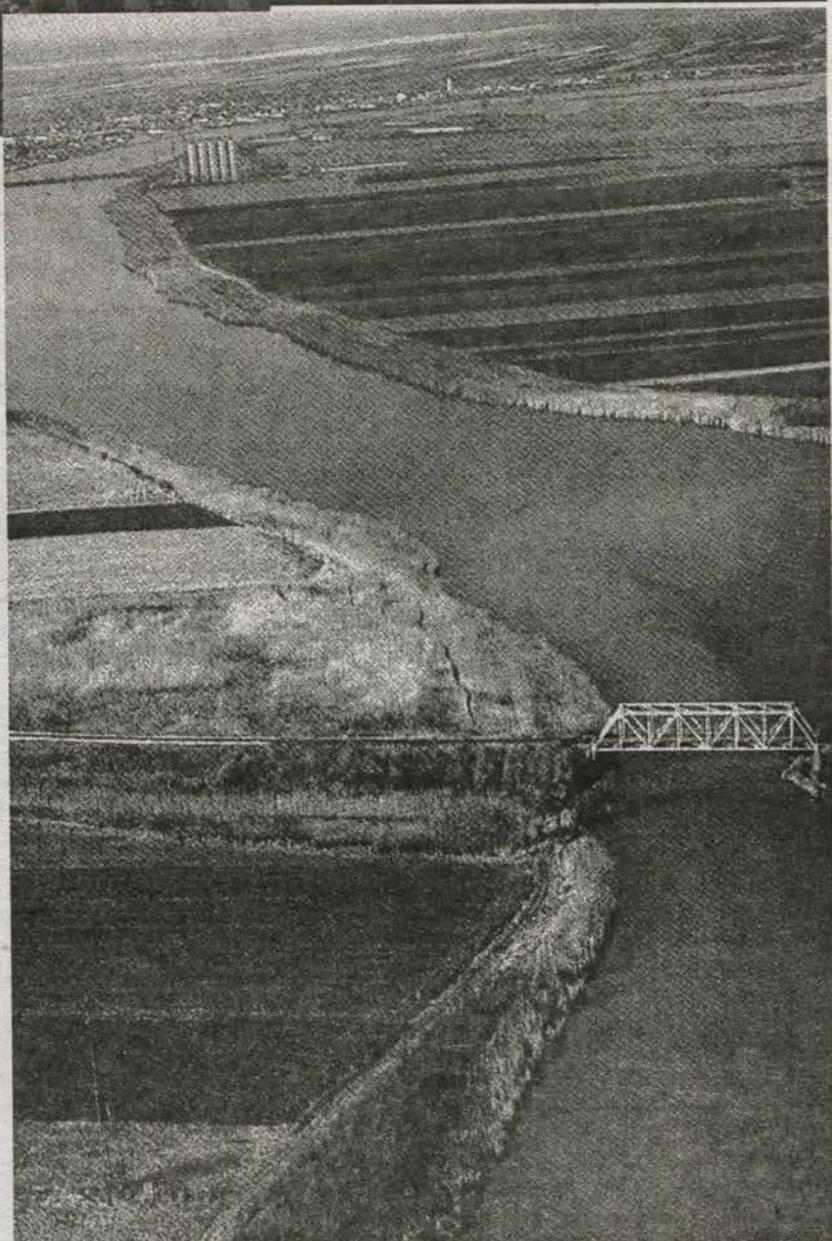

контролом и што би њиховим присуством дошло до нарушавања еколошког система.

„С обзиром на то да се ради о генетички промењеним организмима на начин који се у природи никада не би десио, поставља се питање о месту таквих организама у еко-систему. Такви организми расту и развијају се у интеракцији са околном средином и са живом и неживом природом. У широкој производњи је тешко изводљива потпуна контрола ГМ биљака и сасвим је извесно да би такве биљке ступале у односе са околином са, за сада, непознатим и неизвесним последицама. Селекциони притисак који генетски модификоване биљке изазивају на околне организме је нагао и изузетно јак, тако да је реакција организма у околној средини тешко предвидива”, каже професор Димитријевић.

Европске земље, у жељи да заштите своју сопствену пољопривреду, воде својеврстан пољопривредни рат против Америке, која би да извезе огромне вишкове ових производа. Поставља се питање како то да се ова америчка соја уопште продаје на нашем тржишту, када ни њен увоз ни њена продаја нису дозвољени. Познаваоци прилика кажу да је пропуст начињен већ приликом прихватања америчке донације од 50 хиљада тона генетски модификоване сојине сачме. Ова соја, упркос својим негативним карактеристикама, већ неко време се продаје по пијацама и вашарима, а претпоставке су да случај ченејских сељака из околне Новог Сада није усамљен, већ да ће ГМ соја нићи на још неким, првенствено војвођанским, њивама.

Све то би могло да послужи као добар изговор потенцијалним страним купцима хране да заобиђу југословенску робу на светском тржишту и да од нас не купују пољопривредне производе.

ЖЕНСКО У СЛУЖБИ ВИШИХ

На Косову и Метохији прошеклих годину дана евиденцирано је 80 јавних кућа. Један број бордела, према наводима једне међународне организације, директно је под контролом КФОР-а. Његови представници, према наводима ове организације, не само да користе услуге јавних кућа, већ директно воде послове и убиру профит. Косовска племена, из којих потиче нарко-мафија и највећи број макроа, ишла су из којих су се регрутовали припадници ОВК

својим земљама, на наговор познаника или комшија, повеле су се обећањима да ће им бити обезбеђен посао на Косову и Метохији. Тада ниједна од њих није сумњала какав их пакао очекује, јер су веровале да им присуство међународних војних снага пружа извесну гаранцију.

Друга група жена доведена је на силу, мислећи да путује у неку од западноевропских земаља, где их је, наводно, према речима њихових добронамерних "пријатеља" чекао посао манекена, фото-модела, кућних помоћница. Око 71% жена које раде на Косову и Метохији тврде да су подвргнуте свакодневном сексуалном злостављању својих макроа. Већина њих је неухрањена, без докумената и пара. Да би их задржали за себе, газде им одмах по доласку одузимају путне исправе, држе их закључане без икакве могућности да комуницирају са спољним светом, сем са својим клијентима, од којих највећи део чине припадници КФОР-а.

Новац од проституције на Косову и Метохији слива се и у џепове КФОР-оваца

Гзаује Роф, криминолог у француском центру за истраживање савременог криминала, тврди да се албанска мафија специјализовала за проституцију како би могла да прикупи средства за стварање сопствене државе. "Када се почиње од нуле, почиње се од људског капитала, у овом случају то је било женско тело. Проституција омогућава првобитну акумулацију капитала албанској мафији", каже Рофе.

По тврђењу Рофеа, косовска племена из којих потиче нарко мафија су иста она из којих су се регрутовали припадници ОВК. Они су живели и радили у симбиози, и то чине и данас. По његовој причи, један члан је у покрету националног ослобођења, док је други шверцер дрогом, или организује проституцију. Новац деле сви.

Овај криминолог у својој књизи "Организовани криминал" такође каже: "НАТО је отворио Пандорину кутију и покренуо праву катаклизму криминала на Косову. О томе команданти Атлантске алијансе уопште нису хтели да воде рачуна ни у припремама, ни у реализацији интервенције, мада су на то опомињали експерти и енглеске, и белгијске, и

Подстакнута међународном заједницом, трговина белим робљем и проституција на Косову и Метохији су у експанзији. У организацији албанске мафије, под окриљем међународних снага, а уз одсуство правосудног система, у јужну српску покрајину, што силом што добровољно, последњих година доведено је више хиљада жена. Младе девојке, старосне доби од 14 до 27 година, пореклом из земаља бившег источноевропског блока. Њихове приче су готово идентичне. Већи део њих у јавним кућама и сумњивим баровима завршио је или сопственом кривицом, или преваром. Притиснуте немаштгин-ом и сиромаштвом у

ТЕЛО ЦИЉЕВА

немачке, и француске обавештајне службе. У затворима Косова нема ниједне особе осумњичене за трговину дрогом. Претње су без сумње почеле, страх чини своје. Полицајаца је мало, а војнике не занима криминал на Балкану, понајмање на Косову. Све ће се скупо платити, последице ће бити огромне и дуготрајне", закључак је ове књиге.

Према подацима УНМИК полиције, која на све ово гледа блаконаклоно, услуге проституције користи око 100.000 странаца, углавном КФОР-оваца, који сваки слободан минут користе за овакву врсту разоноде. Према извештају једне међународне организације, један број бурдеља је директно под контролом КФОР-а. Његови представници, према наводима ове организације, не само да користе услуге јавних кућа, већ директно воде послове и убиру профит. Команда КФОР-а је после написа у штампи покушала ову тврдњу да одбаци, али чињеницу да где год се ста-

НЕМАЧКИ ВОЈНИЦИ КФОР-А ВОЛЕ МАЛОЛЕТНИЦЕ

Немачке војне снаге у саставу КФОР-а пашле су се на удару немачке јавности после емитовања репортаже АРД-а из Тетова, у којој је потврђено да у том граду постоји јавна кућа у којој раде малолетнице, а у којој су немачки војници редовни посетиоци. Једна шеснаестогодишња Бугарка, која је са 15 година продата власници бордела у Македонији, испричала је новинарима да су њене најчешће муштерије управо немачки војници. Причу је потврдио и један немачки припадник КФОР-а, који је признао да је са Косова и Метохије долазио у ову јавну кућу. Представник немачког контингента КФОР-а смештеног у Македонији је, пак, за АРД рекао да је овај проблем познат и Бундесверу, али да за сада нема никаквих конкретних сазнања. Са овим проблемом упознати су и немачки политичари који ништа не предузимају.

Социјалдемократ Пепер је за дневник "Хамбургер моргенпост" истакао да је приликом посета касарнама КФОР-а на Косову и Македонији био упознат и са сексуалним проблемима војника. По повратку је, наводи овај политичар, о томе обавестио и Министарство одбране да размисли о могућим мерама, али до сада није предузето ништа.

ционирају међународне војне снаге никне велики број јавних кућа, није могао да порекне. Све те установе никле су одмах после њиховог доласка, а очекује се да ће таквих места бити све више.

У јужној српској покрајини од фебруара прошле године до августа ове године евидентирано је око 80 јавних кућа. Највише их је у Урошевцу, Пећи, Баковици, Приштини и Гњилану. Цене услуга проститутки варирају. Тако, у једној кући забаве у Слатини код Приштине у близини штаба снага КФОР-а, пола сата забаве кошта 100 марака.

Проституцијом је посебно погођен југ Косова. То је крај где највише има организованог криминала, шверца оружја, дроге и белог робља. Развоју криминала иде у прилог неприступачан географски положај и близина Албаније и Македоније.

ФРАНЦУСКА ДОСЕТЉИВОСТ

Надежни у Паризу су проб-
лем решили тако што су из
Француске упутили читав бурд-
ељ који стоји на располагању
француским војницима у саставу
КФОР-а.

зарађујем око 500 долара. Међутим, по доласку одузете су ми путне исправе, а новац до сада уопште нисам видела". Она, такође, потврђује приче својих колегиница да су најчешће муштерије припадници КФОР-а. Све оне се надају да ће се једног дана вратити кући. Међутим, једном ухваћена жена у клопку трговине веома тешко може да се извуче. Већина њих је заражена разним болестима, а неке су и трагично завршиле.

Када су југословенски званичници пре две године упозорили да ће мреже криминалаца који се баве илегалном трговином жена да искористе и присуство великог броја страних трупа за организовање мреже проституције, али и за илегалну продају жена, међународна заједница је олако прешла преко тога.

Интересантно је да проституција није престајала ни за време НАТО бомбардовања, када су албански босови своје деловање проширили и на кампове за "наводне избеглице". Током кампање НАТО бомбардовања против Југославије овдашња јавност била је упозната са информацијом да је неколико девојака нестало без трага у камповима у Албанији и Македонији.

На Косову и Метохији је постојао закон којим се забрањивала проституција, међутим, од када је мисија Уједињених нација на Косову одлучила да не примењује актуелне југословенске законе, проституција цвета.

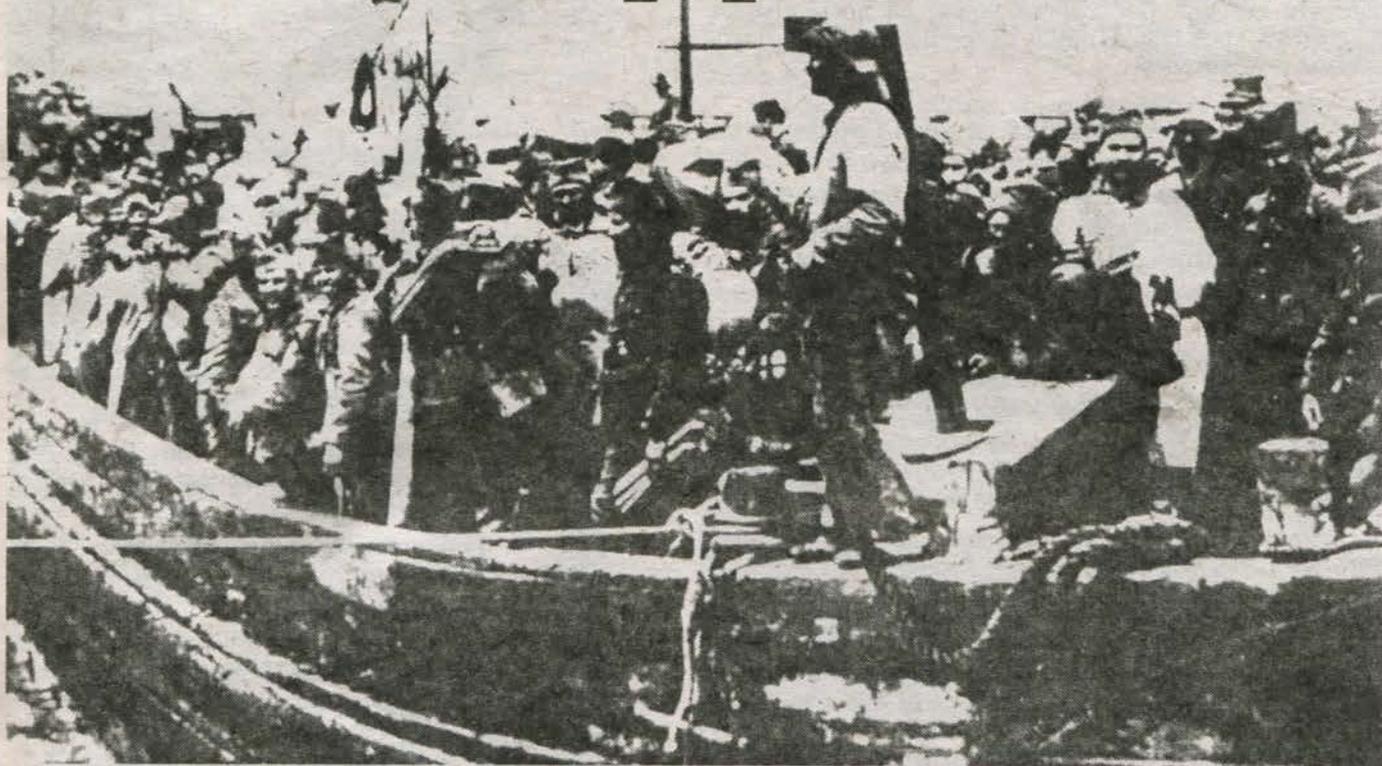

Жене се обично купују и препродају више пута за време свог боравка на Космету. Док је раније ово подручје било искључиво пролазна зона, проститутке се све дуже овде задржавају, да би их газде, када стигне нова свежа снага, продале макроима у Италији или Турској. Трговцима се пружа прилика да по једној жени зараде од 1.500 до 5.000 марака. Двадесеттворогодишња Бугарка радила је као проститутка у Истанбулу. Продата је пет пута пре него што је у новембру прошле године дошла у клуб у Слатини, где ради и живи са још петнаестак жена.

"Наше муштерије су Албанци и Македонци, али и војници КФОР-а, посебно Американци". Њена колегиница, пак, тврди да је на Косово доведена на превару. "Комшија ми је пре доласка рекао да ћу као конобарица месечно да

ТАМО ДАЛЕКО

Острво Крф има посебан значај и за војну и за политичку историју Србије. Екипа "Велике Србије" обишла је на овом грчком острву оно што је остало у спомен на храбар српски народ.

У граду Крфу налази се „српска кућа” – музеј Срби на Крфу од 1916. до 1918. године. На острву Виду је маузолеј костурница у којој су смештене кости српских војника сахрањених на Виду 1916. године и из војничких гробаља из осам логора српске војске са острва Крфа. У граду Агиос Матеос (свети Матеј) сачуван је споменик на гробљу дринске дивизије. Остао је и споменик подигнут храбрим војницима у градићу Гувија где се српска војска искрцавала.

Обилазећи Крф нисмо могли а да не помислимо да ако постоји рај на земљи, онда је то сигурно ово острво и да оно што су српски регрути говорили – лепо Крф, острво спаса, васкрс наш, није била само метафора.

Посета српској кући вратила нас је у Први светски рат и подсетила на страхоте и трагедију коју су Срби прошли повлачећи се преко Албаније.

Под командом немачког генерала Макензена 6.10.1915. године почела је аустро-немачко-бугарска офанзива против Срба снагама четири пута већим од српских. Угрожена са три стране – са севера, из Босне и Бугарске, српска војска морала је да се повуче, па је до краја новембра 1915. године заузета цела Србија. Црна Гора пала је 1916. године после битке на Мојковцу. Савезници су оставили Србију без помоћи. Српској војс-

ци која се повлачила преко Албаније помогли су (тек када је руски цар упутио ултиматум Енглеској, Француској и Италији да ће Русија иступити из рата и потписати сепаратни мир са Немачком ако савезници не спасу остатке српске војске) једино Французи, евакуишући је на Крф који су заузели 11.1.1916. године. Касније је од тих српских снага и француских трупа образован Солунски фронт, прво под командом генерала Сараја, затим генерала Франша д'Епера, почетком 1918. године.

Повлачење српске војске и народа кроз Србију и Црну Гору

После тешких одбрамбених борби, српска војска је одступивши на Косово поље, била крајње исцрпљена.

Срби на Крфу од 1916. до 1918. године

После неуспелог пробоја према Скопљу, српска врховна команда донела је одлуку о повлачењу преко Црне Горе и Албаније на Јадранско приморје. У наредби Врховне команде од 15. новембра 1915. године истиче се: „Капитулација би била најгоре решење”.

У тим тренуцима, најсудбоноснијим за српску војску, потпуно остављену без помоћи савезника, војска Црне Горе под командом сердара Јанка Вукотића успела је да заштити северни бок српске војске за време њеног повлачења кроз Црну Гору и да онемогући њено опкољавање и уништење.

– Рат у јесен 1915. године у Србији спада у највеће успомене вођа и трупа Трећег армијског пруског корпуса. Оне ме испуњавају високим поштовањем према нашем храбром српском противнику.

Немачки генерал Фон Лухов, командант Трећег пруског гардијског корпуса, 1916. године

Повлачење преко Албаније – најтрагичнији и најтежи одступни марш

Српска војска се повлачила кроз Албанију децембра 1916. године са делом војске Црне Горе и масом избеглог народа. Главнина српских снага прикупила се на линији Скадар-Тирана-Елбасан, у веома тешким условима, јаки мразеви, глад, замореност, болести и готово свакодневне борбе против пљачкаша албанских одреда.

Током повлачења кроз сурове крајеве Албаније, гладна и огољена српска војска и избеглице претрпели су тешке губитке. По губицима ово повлачење спада у ред најтрагичнијих и најтежих одступних маршева у историји. У званичном извештају министра војног, генерала Божицара Терзића, председнику Владе Николи Пашићу на Крфу, од 22. децембра 1916. године, пише да је „нестало кроз Албанију, пропало од глади и зиме, убијено од Арнауца и заробљено 243.777 људи”.

Тој трагедији знатно је допринела и неблаговремена савезничка помоћ и некоректно понашање италијанске војске на делу одступног марша од Драча до Валоне (140 километара) када је помрло највише српских војника.

Немачки генерал Макензен

Сердар Јанко Вукотић

– Повлачење наших савезника Срба у околностима под којима је извршено превазилази по страховтама све што је у историји до сада као најтрагичније забележено.

Маршал Француске Жозеф Жофр, врховни командант снага Антанте, 1916. године

Огист Боп, француски посланик на српском двору, у својој књизи „Са српском војском преко Албаније 1915. године” бележи: „... сви су изгледали крајње изнурено, као прави лешеве корачали су с муком, мршави, испијени, суморни, црна лица, угашена погледа. Њихово тужно дефиловање настављало се по читаве дане, под кишом, по блату, по снегу, никаква жалба није се чула са усана ових људи који су толико пропатили као да их је нека зла коб гонила, ишли су ћутећи, само би понекад проговорили – хлеба. То је била једина реч коју су имали снаге изговорити”.

– Никада у историји људско око није видело стравичнији и потреснији приказ од масовног умирања српске деце и младића у баруштинама око албанског града Фијерија, јануара 1916. године.

Генерал Бертолини, командант италијанског експедиционог корпуса у Албанији, 1916. године

Српска влада захтевала да војска буде што ближе Србији

Није се знало где ће српска војска бити евакуисана због ривалства држава Антанте. Енглези и Италијани тражили су да српска војска остане у Албанији, а Французи и Руси да се пребаци у Северну Африку. Са албанске обале

– Ако савезници са албанске обале не спасу остатке остатака српске војске, Русија ће иступити из рата и потписати сепаратни мир са Немачком.

Телеграм руског цара Николе II Романова краљевима Енглеске, Италије и председнику Републике Француске, јануар 1916. године

бродовима је превезено за Тунис (Бизерта) 12.000 српских војника. Због оштрог протеста српске владе, даље превозење је обустављено, јер је захтевала да се српска војска пребаци што ближе Србији где би се опоравила, реорганизовала и припремила за ослобођење своје земље.

Француска влада је уважила овај захтев и на предлог маршала Жофра донела одлуку 5. јануара 1916. године да се за смештај српске војске припреми острво Крф. Овај задатак је без борбе успешно извршио 11. јануара 1916. године француски Шести пук алпских ловаца.

Искрцавање на Крф 1916. године

Од 18. јануара до 21. фебруара 1916. године 43 велика савезничка транспортна брода, од којих шест санитарских, превезло је српску војску и избеглице са албанске обале до острва Крф. Прво су укрцани изнемогли и болесни. Почетком фебруара у Валони је укрцавано и по 12.000 људи дневно. Војници су упућивани у привремене логоре Говино и Ипсос, а избеглице у Галиполи. На Крфу нису биле благовремено предузете мере за прихват српске војске. Није било довољно хране, огрева, одеће и шаторске опреме. Осам дана су падале обилне ледене кише. Без шатора, измучени војници су свакодневно умирали.

Ниједна крађа, ниједна жалба за неку посечену и оштећену маслину није стигла француској мисији од становништва острва Крфа. Министар војни, генерал Божић Терзић, у извештају од 22. децембра 1917. године обавештава председника Владе Николу Пашића да је „доведено на Крф 151.828, а у Бизерту 11.214 људи“.

Српска деца на Крфу

На острво Крф се са српском војском искрцао велики број деце. У почетку су били смештени у пролазним логорима у Потамосу, Контокали и Кораци, а тешко болесна у енглеској болници за децу у граду Крфу. Због исцрпљености и неухрањености много деце је првих дана умрло. После краћег опоравка највећи део деце, непунолетних младића и студената (преко 4.000) било је превезено транспортним бродовима на Корзику у Француску у 43 школе и универзитета на даље школовање.

Острво Видо

На територији Грчке за српску избеглу децу основано је више гимназија у Валосу, а у Солуну и на Крфу основне школе и ниже гимназије. За младиће неспособне за војну службу на Крфу су формиране поштанско-телеграфска и шоферска школа.

Острво Видо – острво смрти

Острво Видо, или „острво смрти“, како су га звали Срби, данас изгледа прелепо са бујном вегетацијом, али некада је било пусто и каменито и за њега је везана трагична историја.

На ово мало острво, каменито и без вегетације, од седам хектара, које су Грци вековима звали „острво змија“, дошле су 21. јануара 1916. године моравска, пиротска и чачанска војна болница. Међу првим стигло је више хиљада дечака-регута на смрт исцрпљених, изгладнелих и оболелих од дизентерије, тифуса, запаљење плућа. Личили су на живе лешеве. Није било шатора, лежали су на голој земљи, под кишом која је данима непрекидно падала. Првих дана је дневно умирало и до 300 несрећника.

Француска мисија за помоћ српској војсци поставила је на Виду прве пољске болнице. Са ратних бродова довукли су весла и велика бродска платна и направили четири велика шатора. Крајем јануара је под шаторима импровизиована болница са око 2.000 лежајева, са простирком од сена. Ускоро су болесници смештени у 15 великих енглеских шатора за пољске болнице, од којих један са купатилом и берберницом. У марту су подигнуте бараке.

Плава гробница

Умрли српски војници у прво време су сахрањивани на каменитој обали острва Видо у плитким гробовима, а када су почели масовно да умиру чамцима су са француског санитарског брода „Свети Франсоа од Асизе“ превозени и потапани у воде Јонског мора, у „Плаву гробницу“.

Сматра се да је на острву Виду и у плавој гробници сахрањено преко 10.000 српских војника и регута, једна комплетна дивизија. Исту судбину доживели су и ратни заробљеници, аустроугарски, немачки и бугарски војници. На Виду је 1936. године подигнут велики маузолеј-костурница, у који су смештене кости српских војника сахрањених на Виду 1916. године и из војничких гробаља из осам логора српске војске са острва Крфа.

– Острво Видо постаће за будуће наше срећније нараштаје српски Јерусалим, збориште захвалних потомака.

*Митрополит Србије
господин Димитрије, 1918. године*

Срби на Крфу од 1916. до 1918. године

Реорганизација српске војске на Крфу 1916. године

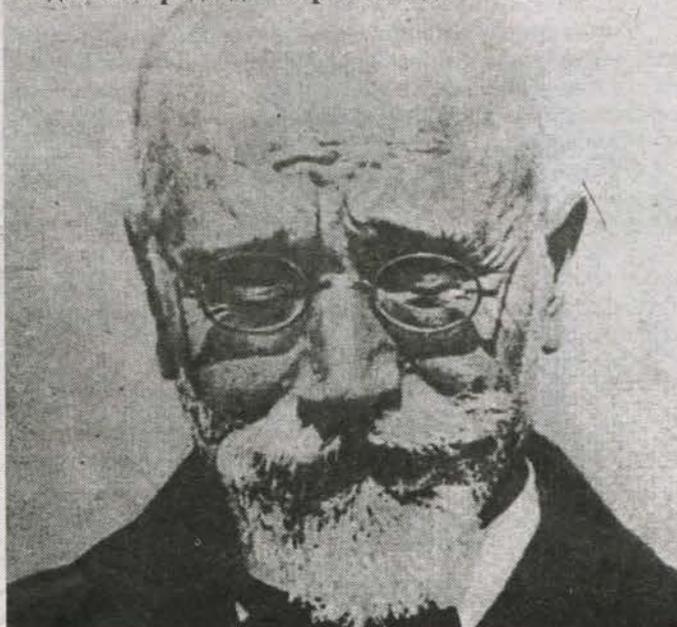
Реорганизација српске војске која је после Албаније била потпуно дезорганизована, вршена је по француском узору, на основу „пута за извођење нове формације српске војске“ од 19. фебруара 1916. године. Значајно смањење бројног стања од 420.000 војника у почетку рата, на 151.000 ратника, пребачених на Крф, утицало је да се број дивизија смањи на половину, од 12 на 6, спајањем дивизија првог и другог позива. Формиране су три армије, свака од две пешадијске дивизије и једна коњичка. Састав дивизије: четири пешадијска пука од по три батаљона, један пешадијски пук трећег позива, дивизијска коњица, дивизијска артиљерија од три дивизиона, један батаљон инжењерије, санитетска чета и интендантске установе. Формиран је посебан добровољачки одред. Марта 1916. године у Русији је формирана прва српска добровољачка дивизија од 17.600 војника, од југословенских добровољаца из Аустро-Угарске, претежно од Срба.

До значајних промена дошло је и у врху војног командовања. Тешко оболелог војводу Радомира Путника, на месту начелника штаба Врховне команде, заменио је генерал Петар Бојовић. Команду Прве армије уместо војводе Живојина Мишића преузео је пуковник Милош Васић.

У првом транспорту 19. јануара 1916. године на острво је стигла српска влада и одсела у граду Крфу, који ће до краја Првог светског рата 11. новембра 1918. године остати незванична престоница Србије. Са повлачењем војске и народа из Србије крајем 1915. године, повукло се и 123 посланика Народне скупштине. У Србији је остало 39 посланика због болести и старости, од којих су 21 убили бугарски и аустријски окупатори. Иако у нередовним и изузетно тешким условима ван земље, уставни поредак је у својим основним поставкама наставио да функционише, а тиме и Народна скупштина.

Редовно заседање Народне скупштине почело је 10. септембра 1916. године, у Народном позоришту на Крфу, које је српска влада закупила и у којем је боравила пуне три године. У Народној скупштини је 1. новембра 1917. године одржао говор велики грчки државник Елефтерос Венизлос, председник грчке владе, који је нагласио: „Грчка ће помоћи Србији свим расположивим средствима“.

Елефтерос Венизлос,
тадашњи председник грчке владе

Никола Пашић на Крфу, 1917. године

Крфска декларација

На Крфу је потписана и декларација која је одредила каснију трагичну судбину српског народа и голготу коју пролази све до данашњих дана. На Крфу су 20. јула 1917. године српска влада и југословенски одбор потписали и објавили Крфску декларацију о отцепљењу српских, хрватских и словеначких земаља од Аустро-Угарске и њиховом уједињењу на принципима демократске и парламентарне демократије под династијом Карађорђевића, у којој би сви народи били равноправни.

На Крфу су од 20. априла до 13. новембра 1918. године излазиле „Српске новине“, гласило српске владе. Новине су изражавале политичко становиште српских званичника, заступале су идеју уједињења југословенских народа. Излазиле су уторком, четвртком и суботом у тиражу од 10.000 примерака, и дистрибуиране су у целом свету.

– Мир вам синови славе, ви сте деца отаџбине. Отац вам је рудник, а мајка морал. Ваша су имена – богови дужности. Док сте били живи, сваки откуцај срца ваших зборио је – слобода!

Никола Пашић на дан одласка
са Крфа. Осврво Видо 13.
новембар 1918. године

Српска гробља

О жртвама Србије и њеној борби за слободу и отстанак сведоче њена војничка гробља. У Првом светском рату Срби у избеглиштву оставили су своје кости у 17 земаља. За време боравка на територији Грчке, од 1916. до 1918. године, српска војска је на Крфу, у Солуну и на Солунском фронту формирала 252 војничка гробља. Највеће је српско војничко гробље у Солуну са 7.444 гроба. На острву Крфу било је 28 војничких гробља. Највећа су била у дивизијским логорима Говино, Доњи Ипсос, Горњи Ипсос, Стронгили, Месонги, Сан Матијас, Браганијотика и Катомери. Од свих највећа су код села Катомери са 560 и у Сан Матијасу са 520 гробова. У Ахилеону је било српско официрско гробље.

Тамо галеко

Генерал Франш Д'Елере

Српски војници правили цркве и олтаре од трске и бензинских буради

Грчка православна црква уступила је избеглим Србима на Крфу цркву светог Архангела Михаила, свете Тројице и светог Николе. У цркви светог Спиридона, цркви манастира свете Екатерине, као и за време великих црквених и државних празника, често су заједно служили литургије архиепископ београдски и митрополит целе Србије господин Димитрије и архиепископ Крфа господин Севастијан.

На сахранама и поменима скоро увек су служили заједно српски и грчки свештеници, од којих се посебно истицао Костас Мамулис, који је говорио српски језик. Формирана су и два хора од српских официра и младих богослова. У свим војничким логорима и депоима српски војници су направили пољске цркве и олтаре од трске и бензинских буради. У Беници је моравска дивизија подигла цркву од чврстог материјала. Биле су подигнуте и бројне спомен-чесме. Код старих Крфљана је посебно остало у сећању свечано прослављање Видовдана, 28. јуна.

– Војници Србије! Моја браћо, децо моја! Поздрав старог вашег војводе састоји се у овој једној реченици светлој као луча: Напред! Победа је наша!

Порука оболелог војводе Радомира Пушника из Нице

Запоседање положаја на Солунском фронту

Опоравак српске војске текао је добро, и она је једва чекала да запоседне део Солунског фронта да би била ближа Србији. Претходно су за прихват српске војске на полуострву Халкидики уређени дивизијски логори. Укрцавање трупа Прве армије и коњичке дивизије обављено је у Говину, а трупа Друге и Треће армије у Мораитици. Савезничка флота је издвојила за ову операцију 45 транспортних бродова и пет помоћних крстарица.

Превозењу у Солун почело је 13. априла, и до почетка јуна 1916. године превезено је 6.025 официра и 124.090 подофицира и војника. Ниједан брод није потопљен. На Крфу су осим министарства војног, остале територијалне

команде, занатлијске чете, 800 официра и болнице са око 8.000 болесника.

После пријема артиљеријског наоружања и накнадне обуке, српска војска је у јулу 1916. године запосела положаје на сектору Солунског фронта од Вардара до Охридског језера, на српско-грчкој граници.

Српска пуковска застава

Становништво Крфа волело и поштовало Србе

За време свог трогодишњег боравка на Крфу, Срби су са локалним становништвом остварили изузетно топле везе. Понашање Срба било је беспрекорно, због чега их је становништво Крфа волело и поштовало. Остварена су бројна пријатељства, кумства, а многи Срби су се оженили Крфљанкама. Тако је и власник хотела „Бела Венеција” у коме је српска влада одржавала седнице, све три своје кћери удао за Србе, Милана Стојадиновића, Чолака Антића и професора Казимировића.

Војвода Живојин Мишић и Никола Пашић

АЛКОХОЛ НИКАКО

Новопостављени вршилац дужности генералног директора НИС-а, Димитрије Вукчевић, пре два дана је писмено наредио да се забрањује коришћење алкохолног пића у свим радним и пословним просторијама предузећа. Забрањена је и свака набавка алкохолних пића, а наредба се односи и на пословне ресторани у управној згради НИС-а у Новом Саду и згради Југопетрола у Београду.

1.500 ЗАПОСЛЕНИХ ВИШАК У ФАП-у

Током наредне седмице у фабрици аутомобила у Прибоју биће објављен списак од 1.500 радника који ће бити проглашени за технолошки вишак и чији ће статус бити решаван на идентичан начин као у крагујевачкој „Застави“. Према новом програму рада фабрике, који је усаглашен са Владом Републике Србије, биће ангажовано само 90 радника, док ће се њих 600 повремено упошљавати.

РЕГИОНАЛИЗАЦИЈА И У ЗДРАВСТВУ

Председници пет потијских општина, Септе, Аде, Чоке, Новог Кнежевца и Кањичке, потписали су у Сенти иницијативни споразум за формирање посебне филијале за здравствено осигурање потијског региона. Ради обезбеђивања, према њиховим речима, јединствене здравствене заштите становника овог краја Војводине. Од надлежних државних органа захтева се оснивање засебне филијале здравственог осигурања на подручју ових општина који обухвата око 130 хиљада становника. Аргументи за оснивање посебне филијале здравственог осигурања су да је досадашња централизација погрешна и да се одлива велики део средстава, а да је ово подручје са демографског аспекта природни регион избалансиране структуре становништва економског и социјалног развоја.

НАРОДНЕ КУХИЊЕ ПРЕСТАЛЕ СА РАДОМ

Народне кухиње у Зрењанину и Сомбору, у којима се хранило око 2.700 најсиромашнијих грађана, престале су да раде јер су Међународни комитет Црвеног крста и локалне организације Црвеног крста обуставиле финансирање топлених оброка за најугроженије мештани. У већини народних кухиња у Војводини преостале намирнице делиће се само најсиромашнијим грађанима, и то у облику ланч-пакета.

Око 70% корисника народних кухиња изјавило је да им је добијени оброк једини начин да преживе. У народним кухињама требало би да се храни око 65.000 најугроженијих грађана.

БОЛЕСНИК ЗАТОЧЕН НА ВМА

Прошле недеље пацијент И.М. на коме је урађена операција на штитној жлезди, задржан је на ВМА са захтевом да измири трошкове лечења, са речима да то мора да уради уколико жели да добије отпусну листу. Иако је овај пацијент унапред платио износ од око 2.000 марака, пошто су му укупни трошкови лечења премашивали 3.000 марака, пацијент је задржан у болници. Како И.М. није имао новца да плати, постао је нека врста заточеника на ВМА, док су, као на таксиметру, трошкови његовог боравка у тој установи из часа у час расли. Тако су у једном тренутку трошкови његовог заточеништва нарастали до 40.000 динара, али то није било све, јер је сутрадан тај рачун износио око 47.000 динара. И.М. је из болнице изашао тек пошто је његова родбина уплатила трошкове.

Часопис се може набавити у седишту Српске радикалне странке на Тргу победе 3 у Земуну, као и у свим општинским одборима странке. До сада је изашло десет бројева. Цена једног примерка издатог 2000. године износи 100 динара, а за 2001. годину 300 динара.

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

YU ISSN 1450-8753
UDK 1+3

СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО

10

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

ГОДИНА II ● БРОЈ 4 ● БЕОГРАД, ЈУЛ-АВГУСТ 2001. ГОДИНЕ ● ЦЕНА 300 ДИНАРА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

СРПСКА
СЛОБОДАРСКА МИСАО

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ

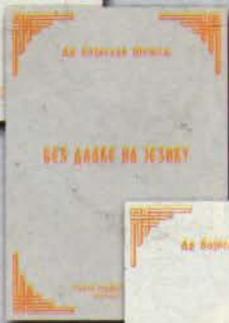

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

Излази двомесечно

Све информације на тел: 316 46 21

У ИЗДАЊУ
СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ

Књиге др Војислава Шешеља
могу се купити у седишту
Српске радикалне странке
Трг победе 3, Земун

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА
ЈЕ 1000 ДИНАРА

ТВРДИ ПОВЕЗ
ЗЛАТОТИСАК

Све информације на телефон: 011/316-46-21